

LP. 6 EN 25. I.

KURDISCHE TEXTE

gesammelt und herausgegeben von

A. v. Le Coq.

Zweiter Teil.

Berlin 1903 · Gedruckt in der Reichsdruckerei.

INSTITUT KURDE DE PARIS
ENTRÉE N° 1208

Die Texte in Transkription.

I.

*Hikāyätān_i yáyib oylu yüsib ğälika.**Hikāyēi dünnyā güzélé.*

Wáx_t rämändäk ézinğik hábū, dö laúkäx_ä hábū, zinikäx_ä, dákikäx_ä pér hábū, füqarā bū, här rō dücū pištik ézinğ dänin (tānin), dö yrūşa dójfurtün pē geçinmiş bū. rüke disā cū ézinğā, bin dárike térik ferā, cū şünē, hákik dí, hák hälän̄i, hâte mäl. bire cärşüye, || yahudik_i dugō: vē háke bámde. dugō: az nādim. yahud_i dugō: säd yrūsi bā tā dim. dugō: tu bā min dökān̄. dugō: az döşöd_ü yrūs bā tā dim. disā dugō: tu bā min dökān̄. nihayát piánğ säd yrūs bā tā dim. ézinğ_i mäskir, e kö zé räst bidā, dugō: bídē párä! piánğ säd yrūs dáiye, ám̄, hât, že xárā xáré kir. sübäda dücū şünā hákē, disā dñ hákik, ám̄, hât, dā yahud_i piánğ säd yrūs. här rō hákék tān̄ (dān̄), piánğ säd yrūs dādā. róke cändä zinekä bir že yahudirā dahät, yahud_i zinekävå || şoräx_ä dikirinä yák, 10 dugō: mérki tā mā häre şün̄i tēr, háké diká, bırikä búkolä, tēr kesik le dëx_äx_ä, ürkmiş dñwā, dəhäre dárne dñ, háké diká. mérk_i dökäre cálile dükölä sär dänixämä, tēr tē, háké búkä, nıngrä digerä, tñnä mäl. yám diká, här rō hákik_i diká. ézinğ_i dímırä. yahud_i zinekärä dñwé: tär şärzékä. zinik dñwé: rü_e piánğ säd yrūs tñnä. yahud_i dñwé: yā tu şärzék_i, yā gákä dñ ná-amä gäm-tä. zinik şärzélikä, tız_i diká, dikälän̄. sär_i dñ laukä 15 ézinğ_i dox_ün̄. yahud_i eväri tā gäm || zinike, dñwé: kän̄ tär? zinék didá bär. dñwé: kän̄ 20 sär_i dñ? dñwé: laukimin xoárin. dñwé: tärz_i tū-box_ä! yā tu laukä búkuş_i, ya gákadün ná-amü gäm tā. dñwé: áza şärzékim. dñ-píra laukä dix_i lauka rā diká, bā şao dñrevä, dñwé: dákätä bā yahud_i ávəb büküzen. dəhärin bažäreki nüni häläbə, rüdünin, ləwık dñx_oär_i rüe piánğ säd yrūs bär_üx_ä dəvətnä. dñpíra x_ä dímırä. dñwé: räwe, am häreñ_i istämblülä! dəhärin, rā bā dö gā dñwā, beräi dñx_oär_i dñwé tu bā vē rādā || häre, dži bā 25 vēda häreim. yák dəhäre misir_i, yák_i dəhäre stämblülä; áeki (yák_i hépsi bir) säräx_oär_i dñx_ül misir_i bū sähé misiri m_rti bū, daulat quse bárdan, cū sär áke säräx_oär_i, dānişt, dugō: azm_i bū, şas bū. bā şündä dibirin, bárdädän, disā hât lásär lawük, dānişt, dugō: áz_i nábū. lawük kírnä xänik_i, vëşartın, tär bára dān, dä pox_{är}är_i dähätä sär_i lawük, dānişt. lawük bírin, king lā kírin, pädışähemä ávə! ita át kírin, mā äv sähley_i búke. tu wärre áeki dñx_oär_i || doyrū cū stämblülä, rü_e piánğ säd yrūşx_ä hábū. dünnyā güzèle dñw_üx_ä 30 piánğ säd yrūs bū. här rō piánğ säd yrūs dibir, dünnyā güzèle dädi. dau rúa sér dökür, şär_üx_ä hazäri bū, hazär dädä_i. dücū gäm dünnyā güzèle. hélikä qonawä tizi kir. pāşä parä lawük nät. şavik_i lawük disā cū gäm kák_i, dugō: áza tāme, tuz_i mānn_i, že gäm min märe. araqınä haft sälä maiyé dáiye lawük, lawük várşıd, dñ zä dävda ket, düsüt, xoé kir, däqultänd, nıngrä girt, ávite dár. lawük || sübäda rā bū, iže därväiye bär_üx_ä mäskir, pärä tünnen. cū gäm dñnyā güzeli, qatänd. rüke dñrütä mäskir, pärä tünnen. dugō: az sär_üx_ä hälänim, häreim. cū, mäskir sə märü tü-ene, dəhätene gäm. dugō: kuðä dəhärine? dugō: bávemä mär, vā sufrä, vā qamča, vā külükä zü mäiyä, am lásär hav năñ_in̄. dugō: vē tırå bávim, kizawá zü gësti, sufra wë, i păşä kulük_üx_ä. tır avit, hünérä 1

kulük ki dā sär-i-χā käs nāwīnā, süfrā kö áčil mūbārek türlū türlū taǎm bädärin,
 35 yākzī lāništ bā qämči || läχä: lä fulān dáre min dānā. här se pē tīrā cīn, wī kulük
 kišändü sāriχā lā süfrā nīst, bā-qämči läχist, dugō: lägām dūnyā güzelie tü doxoázim!
 hāt bā dūnyā güzelie. kulük dāiyā sāriχä, kési nādiđi. bärū párä žä dükāňje dědiń,
 dugō: dūnyā güzelie jämälînge gōstâr sânga bes yüz yruš. bā šâv dähâte dekete jäm dūnyā
 güzelie. χau lē bū hâsrât, dugō: ázā tāme, tū mînnī. qandermiš dékir, dugō: wâre pále
 40 vī süfrâne. pále süfrâ-nā qamčikî läχist gō: dârkeke kes || qa tünnei tä doxoázim, ciäki
 īngi isiz tā doxoázim. ciäki īngi isiz dānī. rûké döđia dūnyā güzelievâ këfū zaúq kîrin;
 pâšâ šâvike dūnyā güzelî süfrâ nîst, qamči läχist: qonâyâ tâ doxoázim! qonâyâ dānī.
 lawük râwū sâryä, nâ dûnyâ güzâlie nâ süfrâ nâ qamči. ḥay! kulük dâ sâriχâ, lä
 wêdârâ gârûa, hauzik dî, máskir sâ gugercin lä sâr paixâ bûn, χä tazi kîrin, bûnâ sâ
 45 kâčke, kêteñâ haus, mágär kâčke sâhi pérâ bûnâ. dîziki hât, kinji || ake birin, kulük
 sâriχâ kir, käčkâ máskir, märûkâ lägâm, dûdia kînýiχâ läχâ kîrin, ferián, yâ bâcük
 dâ hauzda mä, sônd χoár, žä wêdârâ nâ-amedâr. qandermiš kir, kinj dânî, dö qainât
 dânî, dugō: vânâ hâlinâ lâ kédâre sâqilmîs bûi, tütmûs bûkâ, ázé hâzirim, az käckâ sâhi
 pérânim, här išik žä dâst-min tâdâr. kâčike lâ-uk hâltînâ, diwâ nâf baqčâkî sâvâ, sêveke
 dikâ, dêdâ lawük, diwâ kârîki, wây! diwé, dûnyâ guzele žä väqâs mâtî kîrim, vâzî ||
 50 kîrmâ kâr. sêvíkâ dîn dedâi, disâ diwâ mâtî. haqîbâk sôf že wânâ dedâi, diwé: bêhâre
 qonâyê dûnyâ güzelî, bîdâ tînâ, qonâyê palânikî hafşârikî distînâ, sêvâ defîosâ. pê dûnyâ
 güzelie máskir, sêvenâ rîndin, diwé: ünâ! ázâ giâ bistânim. tînâ, sêvíke sîpî dikâ, dâdi
 dûnya güzele, doxuâ, diwâ kârîki. pâlin lêdikâ, hâvsîr dikâ, sâre nârdiwaneda dikşînâ
 hâttâ misere. qamči süfrâ hâltînâ, dehâre misere. sâhi misere qonâyke lauk búgere.
 55 kâvrâ || dêkişnâ, χalk bârîki tînâ, au dö bârâ tînâ, evârî göhûr boś bâ sâri dâxînâ.
 χabâre dâdinâ sâhi misirâ, diwén: märûkî hâiwânekeχâ heye: χalk bârîki tînâ, au dö-
 bârâ tînâ, evârî yâm nâdi. sâhi miserâ dugō: bâñkin mât wâarre! bânâ dékîn, diwé: azî
 kârîyâ nâlim nârim. χâbâr dâmâ sâhi misere, dugō: mât bâ kârîvâ wâarre. kâr dîksând
 nârdiwaneda, cu jäm sâhi misre, dugō: lâuk tû cîmâ zâlimleye dikî? yâm nâdî hâiwâna,
 60 χalk bârîki tînâ, tû || döđâ tînâ. diwé: mâté min nâ-ye, az cîr bükim? lawük nâsdikâ,
 sâhi misrâ (sic) bârâχâ, dugō: χalîfât bûke, áze hikâyé kârîyâ že târâ biwim. dugō:
 χalîfât! hârkésik cu. dugō: wâxîkâ bâvîkî min hâbû, am eziñ tânînâ, döfûrtînâ. rûke
 binî çalîke hâkîkâ dêwînâ, tînâ, piâñg sâd yruš dâdâ yahudîki, diwé: târ ünâ mât. tînâ
 mât. bâvîmîn dîmîrâ. dâka-min târ sâržê dikâ, bârâki-mîn dîn hâbî, sârâ aú dôχœ, dil
 65 az doxum. bârâye-min dehârâ misirâ, azî || dehârimâ stâmbûl. dûnyâ güzele hâbî,
 dînîyâ piâñg sâd yrušâ, min äwwâl élâ ãxîrnâ qadâr diwé sârilmîs hav diwîn diwé: tû
 bârâye-mînnî. reğâ dékîn, sêvîkâ vê kârâ-dâ, mât disâ dûnyâ guzele-bâ. sêvíkâ dâdi,
 diwâ dûnyâ guzâle. qonâyekâ áyâr cêkir dîdâ bârâyeχâ. dûnyâ güzelî nikâl dîkâ, tû
 kâčke sâhi pérâm dîşâutînâ, kâčkî téyä, au hîn dûnyâ güzelie rîndtârâ, aúzî bârâχâ idîn
 amri χodâ nikâl dîkâ. cöl döđî, cöl zârnâ läyâ mât dîkâ. ámrî pâşâ këfû zaúq dâzön.||
 70 dehârin, yahudî dûkužin, dâkaχâ dûkužin. şînda têgnâ misiri, zînkaχâvâ zaúq këf dîkîrin.
 au gêştenâ bâr murâzîχâ, hûnît pêiyân. tamâm olmâşdûr bu hikâye, wâarre kö am hârnî
 (hârnî) yâke dîn. Üç yüz ôn yâdi târîχîndâ yûsif effendi hikâyâsi musi kokle effendiâ
 tab'î olunmâşdûr fi ombeş şubbât 1317.

Šeix mūs wä īnğä yüsib dästämä.

Šeix mūs ḥayek! dästämäteke bū, pismämexä īnğä yüsib pürri pāqil bū, ḥayälçye že däst
šeix mūs girt; šeix mūs haft beräe bün, īnğä yüsib daudö berä bün. ḥoángeké šeix mūs
habü, năriçä sittä bün, dugö (rūke) ixtiärä īnğä yüsib şändinä (şändin) gäm šeix mūs,
bä dñriçä şodé sittäye bämide, kö nădä, bä hünéri píexä bä sūrñçä zörä zor dze že bistenim.
düctüna gäm šeix || mūs, götin: túye sittäye amri şodé bä īnğä yüsib dë gō: bötä bégleyé 5
hünê bämädin, dm háft bäränä, háft kacikä bämädin. ḥayälçayidin, giştik čünä gäm
īnğä yüsib, gō: doazdä házär mäl, doazdä házär suär hárst, zörä zor sittä üninä. lakin
vá şörä šeix mūs bist, tákträr šeix mūs bâna bäräyeyä kir, gō: sittära bûwén, ci däqimeyxä
heýe mä läçäke, kónô gér kin, heştirä ünin, bâr kin, sâri heştirä dâne däst sittä, bâr
mâle īnğä yüsibrä bûkşne. šeix || mūs hárshes bäravä suär râ hét gocé ketin, xätäbî 10
heştirä kândere kón kive, gō: gomare râbe pîsi gocé, sittä bâ zörä bûwü. sùwâ bün, sînöä
zü bün, sittä hâvsârâ heştirä dästixä kir, teşî mûst, si ärzerümé, hariri şame. dâbâr kón
īnğä yüsibrä râwürt, xatâbî heştirä kândere kón aixist, īnğä yüsib sârisçä halâñ xodé
beşäutâne mâtâ šeix mūs sittä daqim gî läçä kirie, sâri heştirä dikşne, īnğä yüsib máskir,
čav lä sere gôlî xâni, dâstâ dâri || râmâr tîze vîrdâ wâlâ dahazne, nûnî bistregî gûrgîn 15
kôpukî diçne, şes berâxä münän şerî be hâvsârâ æ gâr bâ gâr xâlî xâni zîn deaxne.
šeix mûs bârâ kir: pismâm dâbârâ gulte sôr hâlat že târâ gô (kö?) tu gomâri, bûbâ že
xârâ. tu déngi zê nât, üjî haurine girt, ávît sâr sârçârâ. haft rûâ, haft şâvâ goc
kişand bârâvâ dârbâse nâv tâprâyi pir kâl yâzid bün. lü dâriki kón doazdâ sünâ vägîr, 20
cîtu pârdâ şâwrânî kişand, dâbârâ xabâr dâne pir kâl, mâtikü || xânedân e hâtî lü sâr
tâ, dâné. pir kâl gô: râwin, am cänd suär am hârât gäm wî mâtû. hâlin sâr şeix
mûs, pâiyâ bün, dösâk bâlif zérâ dânn, nân zérâ ân, qahwâ varxoarin. bârâ hâryâk
sâr pâzdâ cün, pir kâl râbû, dâstixä bûsü, sittä gô ki, berâi min şeix mûs áibe, áve
dâsti vî yezidî-ke. râbû, misin dâst-xâ kir, âv lä dâste pir kâl kir, pir kâl dâstê-xâ
şüşt, jâki sâr-xârâ máskir čav sârâti sittä ket aqil bôqa qârismîs kir xizmâgtî té müskir,
pir kâl || hâmân lä yânekîdâ gér bün, lakin sittä dë, gô: rîndbûnâ min sâr-i-min bôxe! 25
dîsâ az detîsim, sâr-i-min dâ bâlâyé be! hâmân réviâ, cü pâs pârdâ, xizmâtjî hâryâk
dâ dâst bâlîngâ girtin, bîrin yâñ ödä, zâmânekî silinâ, aqil hâte sârâ, hâmân râwin,
hâspâ cábükîn, am hârin! cün, goste mâtâxâ. hâmân pir kâl pîang xizmâtjî nâv dâsîre
yêzidxâne re sipi mât mazin kâhâlerxâ: giştik mât wârin! — tu wâre şeix mûs bârâkeyxâ
âbdâle üstü bâ şânk, lakin pâzexâ wâxta ñv-dâni kâriâ bün, kârié || pir kel bârâdân sâr 30
bârâ, lakin âbdel kârêxâ lä bâr wâñ bârdân sâr bârâ, lakin bâs şevân bârâ kir: lau
şevân! pâzexâ lä sâr bârâ bâdârkîn! pâzî pir kâl âm ki âv din! âbdel gô: pâzî min nôbâ
âmine, az pâzexâ sebeb áte az bâdârkîm? lakin şevân pir kâle: pâz â pir kâle âva pir
kâle, az nîlim, tu âv dî, âslîtâ jînsitâ bâhsîze! lakin âbdâli câleng av sôrâ yâjât lä gûgâ

hāt, šer kirin bəziāne hav, dö ševānī pīr kēl piānğ şeş lä abdēl lē ğiviān, lākin abdēl bā
 35 tōpuz sārī || ševānī pīr kēl xist, kūst, havāle gī rīviān, cūn, xābār kīrin, dānā pīr kēl:
 öv mālē nūhātī, ševānixā bā zōre nōbā ăve bīr, sār-ševānē-tā kūst. nhāyāt pīr kēl: hārin,
 vī meyñi vāśerin, lākin az kī tämbiäki bāwādime, wā yāxod ševānī wān yāxod gāvān
 wa yāxod xīzmätğī wān sārbāst mā lä nāv toprāye mīn bügärén; ägär kižān lä şākär
 tađtlir kö būwān, ázē kökī yēr qazmá-inen dzē būkölüm. lākin dù suār nūmā mārue šānd
 40 sār şeş mūs, mā wäre qōnişmis bīnt. mā äv lä vīr biskine, || tu wāre mīnū pīr kēl.
 cīqás hāvdā hazār xānēti yāzidxāne cīqás ařyaleré xā wā kāhāxā giştik lāsār pīr kēl hātine
 hav pīr kēl gō: »āyālérnū! mālē şeş mūs wēhātī sār mā, kāčiki dā mālēdā! yā wārin
 hān min būkużin, yāxut rāwin, cīqás mālē mūlkī yāzid xāne hāi giştika pēdin, že mūrā
 boxoázin! warxteki nādā, bā zōre mūrā lē bistin!« hāttā wē ćāye şeş mūs suār-bī, hātē
 45 mālē pīr kēl, pāiyā bū; nehāyāt giştik rāwūn, dīwān dāwēstiān, şeş mūs hāt, būyür
 kir, || pīr kēl rūnīst, nhāyāt sā rūa qurbān iżzāt ikrām zé-rā kir. şeş mūs qālbēxādā
 gōt: bərākī-mīn şevānikī pīr kēl kūst bālkī sābī wī dāwī az wāsāndim. şeş mūs gō:
 pīr kāl! berāt mīn deňgsiz kir, şevānitā kūst, dāwā būberin. pīr kēl gō: şeş mūs! yāxut
 bārākītā şevānitā rōye häryäk dāh mārūā būkuże dā bérstā dāsrātādā, tu hātī sār mā,
 dānā, sewī tā hāvdā hāzār mālē pīr kēl giştik vā gīe bin dāsti-tārā. şeş mūs gō qalbi-
 50 xādā: iżikī || dā vī sōrādā wī héye. lēništ hāsb-e-xā, hātē mālāxā, heišt dā rūa sīkinīn,
 sād piānğā suār cūn mālē şeş mūs, pāiyā būn, ámmā pīr kēl gōt: »āyālérnū! kī sūfrā kö
 hāt pīşt wā, māxun. şeş mūs ëe libi: »āyālérnū! áńgaq mārūe nānī dūzminā nāxoe. wāz̄
 bīben: şeş mūs! állā ámr-íllā xoánge-tā sittie ám pīr kēl rā doxoázin. lākin şeş mūs
 aňglamis kir, dugdō: dā mīdā mīn-dā, ámmā lākīn şeş bārāye-mīn hānā, az bā wā-ż̄
 55 bedānişim. hāmān mazin, giştika || tūyīn, sōr lä tā qot bā. lākin dō hāzār zār ärē-kirin
 dānā, qalıñgā že pāşā wāra bīrin. ámmā şeş mūs gō: pīr kāl wī dālikē zānā lāmā do-
 xoázē, az bā qurbānā pīr kēl kim. au rāwūn, cūn, ámmā lākīn şeş bārāye şeş mūs
 evārāt hātin, ámmā şeş mūs gō: bərānū! pīr kāl wī sittie doxoázē, ám pēdin. bārā gō:
 am nādin. şeş mūs gō kī: hōn nādin, hāmān ëe bā zōre lä wā bistin. bārā gō kī: am
 60 bārkenī kī yezidxāne dibā milā pis-māme-mā injé || yusub bībe hāre. cār rūa sīkinīn;
 şeş mūs gō: bārānū! hōn bārkin, az hārim gām pīr kēl. şeş mūs suār bū, cū gām pīr
 kēl, dō rūa zērā qōnişmis bū, şūndā pīr kēl gōt: şeş mūs! bārī-mā bālkī būke! şeş mūs
 gō: lä vēdārē af şōrena dibā! hōn rāwin hāsbī-min! cābūkin! hāmān şeş mūs ăyā yāyāt
 lä gūgā hāt, lä hāsbē suār bū, dārā-rāmē dāstxādā kir, şūr kişānd, dāstxādā kir, ámmā
 65 şeş mūs gō: pīr kāl! mīn nāzānī tū va nūnī || kūcikā, mīgō vā māruke! az hātum lä sār
 tā dānā, kī cī lä bār tā wā büké, mālē mā bār kir, az cūn xātrē tā. ámmā pīr kēl gō:
 tā bā mīn kir qaulixādā wāke mūrā biskine, ázī tū bā (tōp) yezidxāne dzē giştike qırılmış
 kim, pāşā dze sittie ázē bā zōre bistin; mālē şeş mūs sā rūa, sā şāvā cūn, tōprāye
 70 yezid dār nāt ámmā bārā gō ámē läbār gīri kuşāne dānīn. şeş mūs gō: bārānū! pīr
 kāl yāyāt kāfirikī zorbāze, yāyāt aškāri-xā pūrre, ëi bā dāmā-keve. hāmān: || şeş mūs!
 tū cīqás mārūki tirsüke, am hāft bārānū, am häryäk xīzmē örđi kēnī, hāmān bā vē
 75 aqili (xālk) kūrkī bōi bāgleýē že tārā sāndin. hāmān şeş mūs gōt: wāllāh, mīn nāzānī,
 hūn wāqas (awqas) gömār būnā, ámmā az že neħħāt şūndā hāttā kī giştik qırılmış nāwān.
 hāmān şeş mūs hāsbī mermēndi lāxist, kūrkī kişāndā sārişā, au pīr kāl rā dāwā nākīm.
 sūwādā zū pişā aškāre yezidxāne dōr cēvirmā sāndin, hāmān pīr kāl bān kir, gō: şeş

mūs, čiqás || märūnī soisiz, hawā sär ševān kušt, dō ḥazār zör bir, hūn riviān, wākū ū 75
 že mé rā bimñe, sittie bā medin, kūvā dōhārī, häre. hämān sittie gō: šēx mūs bärādō! rāwe
 särχä! śūrī kirmānī bídü bärχä! kūrkū čabrázō bā hāvχä lü bärχä! minānā gürā, häryäk
 dā yanikidā bā nāvχä pīr käl lāχä seré zé-ke, bide tärkīχä, lä min· süe bē şäfāqe zár
 kir, ḥskärā pīr kēl pēši sär medā dár kir. sittie rābū, tāngī qōlán hásbī ḥbū bākir cē kir,
 minānā || śerikī hámra dā nāv ḥaskärā pīr kēl wār kir; sittie, dilimīn dīne, sabáhenā zil-yā-
 tūke hülöbī grān dīnā že bärāiχārā. dilimīn hōkīr, ḥbū bākir šur kīshānd, dā nāv wār kir,
 sāri si ü haft līwān lā kir. dil-i-mín dīwē, ḥodé dānā mātā pīr kēl! že pārā dārī rāmā
 lā ḥbū bākir ḥistīne. dilimīnī dīwē, ḥman bärāyū! kékī ḥbū bākir yézidχāne śahid kirine,
 ḥman! dilimīn hawā kir, bärā daurīs rābū särχä, bāzenē χä bā kir, śūrī kirmānī dāst-
 χādā || rākīr; sittie gō: grān kušāne bā pūše, ḥskärī pīr käl sär mādā χūše, šēx mūs 85
 kēkō! rāwe särχä, ḥārīke mās ke, sāri pīenjé ü pīenjé zé kir, bā sārdā śahid bū, bärātā
 daurīs śahid kirin, ḥoangē tā sittie bīrin mā že tārū qā nāmūsē; dā rābe, šēx mus kēkō!
 har haft bärā, mā bähāvrā bārdānī! dilimīnī dīne, ḥodé mātā śēx mūs dīne! gürāgurē tōpa
 šēx mūs sāriχä lāχawē hālnāne; rābū särχä bärā hūséin, minānā gürī dāv-bāχūn; yā || 90
 ḥllāh! yā ḥodé! dīkā, sittie! tū minātā lā šēx mūs qāf-kär māke, sabáhenā tū dāstū-tā
 dāvīχā χīne, tū hülöbīke grān kékīχārā dīne, ḥnsā ḥllāh hōrtē ḥskāre pīr kēl tū bibīnī!
 dilimīn dīne yā allāh yā ḥodé līngī χä dā zeñgūn wārtīne nav yezidχāne deχīne, sād u
 hafti lā yezid deχīne. ḥodé beṣāutīne mātā pīr kēl! pārā dāzūt sär hūséin, bā rāmā hōrtē
 hūrdū pūlā deχīne, hūséin śahid kirine. sittie dugō: dilimīn dīne, hēstīrī χūni debārīne
 tebdīl šaşmīš kirin, || bā sär šēx mūs aγādā revīne, tez̄ dēnīχä bānkīr dilimīn debēe 95
 berāvīχārā šēx hāsenrā muhāmmēd: hūn hārin, xabāre tēkin doañzdāh pismānā min wākī
 šer mīlā wārin sär grī kušāne, berāi min gī šāwūdin bā ēr, ḥbdālī cūk berāye qamīše nābbā
 bişīne dāwā. sittie dugō: ḥbdāl! dilimīn debē, tu rābe särχä! tu bā šur lā mīxē! min
 χalāske azābī dīnnē! vē rindbūnī sérī min bōxē! az būmā sābābe bärāne! dilimīn läyāne,
 ḥbdāl dugō: sittie! rābe särχä! čebükim hāspe, az qākī rāwin vā kafirān nākīm nālāzīnīm, 100
 ḥnsā ḥllāh, azi! || bā nāv yezidχāne χīnim, χūni sūr (sōr = sūr) wākī čāya behār kīnim,
 dīne yā allāh! yā ḥodé! dīkā, že hēbātī ḥbdērā revīne, pīr kēl ḥman že pārā imdād ḥoāstīne,
 hafti hāzār ḥskēr hātene, gest lā sär ḥbdēl gevīne, dā rābe, šēx mūs kākō! dilimīn dewē,
 rābe! ḥskērā pīr kēl dīkīse, pāsē qēnē, dilimīn dewē, sittie hāmān ḥbdāl lā pīsī čāvē wāndā
 dībe, čalmīš dīke, pōrīχä zā dīkā, dībāze sär šēx || mūs, bā yāqē hāurāne dīgere, čādīke, 105
 dewē: rāwe! bärāye-tā yāk nāmā, gīstīk mirin! šēx mūs rādiwe, šur dīkīsīne, azi dewēmā
 min rā māke zā χawēye! bārve sittie delāze, sittie dāv bārērē dīrēve. du ḥskērē pōrī sittie
 dīgerē, dīkīsīne, hattā vē čāyē bärāt lā ičī māle ḥoāyī nākīn, dilimīnī dīne, minānā gīrgīnī
 dāvāne kōpīkī dīcīne, yā ḥllāh, yā ḥodé! minānā gūrikī dāv-bā-χūne bānāv deχīne, minān
 pāzūkī vēχoādī lāhāv dīsiāne, minānā kānīā χūne dāreśīne, sittie bā tāne || lā sär gīrī 110
 kušāne rūt-χā lā ḥardē dātinā: yā ilāhāl ḥālemīn! tū bā rūemīn dēlā sär bā ḥūman māski,
 bōzatī χīzīr alehi sālām dā ḡārē bärākī-e-min šēx mūs aγābā bişīnā, yā rebbī! doāzdāh
 pismānī min wākī šer tū mīgīnī. dilimīn dewēmē sittie sär bā dumān gārīke särχä lā ḥarde
 rādīkā, bārve šēx mūs aγābā māsdiķe (mästike), šēx mus wākī bākī mazin ki lā dēnīgīzā
 deχīne pāwā dīçīlqe, šēx mūs wi že vīrdā vēdā wāt lā dēxē, sittie bārve šēx mūs || bān-
 diķe: šēx mūs kākō! dilimīnī dīne, lā māχā suqārādā χālkī māχīne, ḥārīke sāri sāklāwā
 tūbā sär pīr kēl bīstelīnā, sär sābābē bärāye-mīn pīr kāl tū ḥārīke šurī kirmānī būkēnā, 115

tū lä sūt vi káferī χjñä, tūlā sär hásbe beaxjñe! dílíminni debé, af šörēi sittre šeχ mūs
 120 āyā díbíze, gáríke že výrdā védā pír kála yezíd sikin̄ pásí órdíe, čávezxä léket dérbé šeχ
 mūs āyā náwérexjä bide dáwā že dúrú dárā wílā áskére díke || qúrune, šeχ mūs āyā dávī
 sákláwí digáríne sär pír kél, bándiké, debé: pír kál! dílímín debé, tā dū (auch dö) báráye-
 min tā kušt áxist árde, mágá dewén šeχ mūs āyā, bői bágé doazdäh házár mále, lä hámrä
 tárá dewén pír kál, xodánä hávdä házár málä, dásti árde bā píváne, bā šáka šaké, dári
 rámä güłesör tóye min búkuží güłesör beaxjádi bimíne, dílímín debé, šeχ mūs pír kál
 125 rádevíne hav bā dárí rámä, dílíminni läyáne, wákí mári räs lähav || gárüáne, horté dā
 seh saátt bähávrā sär dáníne dílímín debé, pír kál máskir ájálhxä hátié bā dásti šeχ mūs
 āyáye, hámán debé: tákír mínu sittre. däv digáríne, cölä déri, hámán šeχ mūs āyá bā
 sár dächíne, hámán dárí rámä, sūr, sörání zárχjñi nábere háttā ve čáye tópúzí hawésti
 dikišne lā bär qarpúzí zin, yā allah! yā xodá! gáríke tópúz háltíne, lā sári pír kál dächíne,
 130 náne hákíke dármí dächíne díké. dílímín debé, šeχ mūs āyá sári pír kél (sic) krá || qur-
 báne gümaátt. dílímín debé, gáríke sittre sär rá pismátmá másdike, tóz rátbú ázmána, pis-
 mámíxä injé yusib doazdä pismátm wé gäm sittredä dár te, injá yusib dugó: dílíminni
 läyáne sittre tā péckir sáre šeχ mūs āya hárdü báráyejä abdál sü-bá-šeñgil ámán dílímín
 dñe, lā väyáni abdél máskine xä péginé tirsäe min šahlid búnä. dílímín debé, mináne sérá
 hárjak hékéda xä bárdän, náv áskáre pír kél dñe, ábdal dánäv xünéda dár-aníne. ||
 135 dílíminni debé isti dö saáttá áskári pír kél bozmiš díke; šeχ mūs debé, dílíminni dñe, písiá
 lä boyáze tång bíftilíne, míni sönd xoári bá náví rub el álämin, áz kí wän lä élä pír kél
 qä vánagärínim, dílí míni debié díudé zöre zör úsemä xátri sittre debaaxjním.

Hikāyēi Rišwān.

Am rāšun. rāšū dēdige daúdō bāvin. bāvik ġälikāne, hāzār māle, māzīnā xä māle mōrē, yākzī māle ismā' il ḥāya. māli mōre tabi' xä kārāne, piāngsīd māli xä heiye, mustafā ḥāya dīwēn ḥāya xä, sās lāwexxā hābūne. rūkā šūrbāke dīke, bārā didā tāsde, bā hār šešā kāfjil dādī. yāk dōxoe, dīdā dāstūn, aūzī dōxoe, nihāyēt tāveħħo doxūn, nūżiñ bārxā. rādiwe sārxä, dīgerē, dīwē: || uğārī mīnni köre že mērā zīniķe bīwīnīn. dīwēn: lä fūlāndare mālike xānedāne, am že tārā kāčki wī boxōażen, žirā dīwēn mālā qaplān ḥāya. šeš hāft mārū šāndin xozgīnī. cūnā mālā qaplān ḥāya, gōtūn: am bā ámrī xodā kāčkūnā že lāvōt yāqub mustafā ḥāyarā am doxōażen. ägär xodā yazmīs kiriā ámmē bidinī. pāšā bā ámrī xodā ánnin, dāni, qalīngā wā sād zāri birin, dānī. lä wēdārē kācik rāwūn, suār kīrin, ánnin mālā mustafā ḥāya. lä wēdārē čāl rūi dōle || xist. rūkā suār rābūn ġirūtā, 10 piāngä suār tārafikā dāwāstiā, piāngjä tārafikā dāwāstiā, iki geçelük būn. lä wēdārē bā ġirūtā bārā dādāne hav, yāk ġirūtikā lä yākī xist, dāgāpūrētā lāxist, čāv lāzō hāte dār, mir. mustafā ḥāya kōnikiyä åger kir, vägirt, nāħā šūnī bū. mālā pūr hāršeš lāwerā hīst, 15 čē nuqṣānūxä hābūn, kīrin. kōnikiyä lä hēlī lāvōt vägirt, lāwexkixä že wī kāčke bū, nāv lēnan hāsē mōrē. tāmir pāšāvā dāvā kīrin, laukā tāmir pāšā lä wī || dāwī mirī bū. tāmir pāšā xātik dā dāst sā' il ḥāya sānd mālā mōrē: bālākē vēke hāt sārimā, dātīr bāvā dāsīrāne, 20 či suāraxä hāmā, mā kārāmke wārre hāsimā. mustafā ḥāya mārū šāndin nāv; dāsīrātāxä, dīke (?) mā wārre. gī hātin. hāsen ḥāya rīxä tūnnē būn, sāk dā rūexārā kir, hāt åskāre. hāršeš lāwīke rābūn, mustafā ḥāya dugō: ḥāre allāh taule išā tā-bā. åskār hālānī, 25 čū mālā tāmir pāšā zāngū zārinī. cūnā sār åsīrātā. girik hābū, åskārā åsīrātē || lä gir bū. čiqās åskār åsīrātī heiye bāradān, hāsen ḥāya dābindā sā-h hāspā lēxistin, hāspektī din giāndāne, bairaq dāgirdā kīrinā xōar. dāsīrāt rēviā, pūr mirin, dukūstūn. bā šūndāt hātin ä, bā tāmir pāšāvā saqalāšniš būn. tāmir pāšā gō: ḥāylérnū hānē wi qačik bāmjdān. wāna qīam kir, bēgū xodāne åsīrātī nihāyāt hār késik čū mālāxä. bitūn rāšō ġälīkāvā būnā dūžmīn. 30 čiqās riġjāt bū || rāšō qabūl nākir. daúyäk bāv būnā yāk, hātine sār ġälīkā, že māli mōrē māli ismā' il ḥāya māli habās ḥāya wa yāk kācikā bā ġehizvā dēdāni. am lä hāv wārren, čārā nādān dāwākī mazin kīrin. že māle mōre nāl qrān yāyib ḥāya hābū, hāft bārāt būn, mōyā; mālīmād ḥāya dākāxä bū. māci hōcīvā lä wī dāwe mīrī būn. yāyib ḥāya že (zā) ser nāċū bū, äkī hātī bārādān, hāurānā gī že čūxjī sūr bū, qurşūna kīri bū sārāt. xabār dā būnā mōye, || gōtū bū: lāwē tā mīrin dūdō. gō: yāyib xodā? yā rābī sūkr! gō: mā yāyib xodāshbā, hār piāng din mā bīmrīn! lä wī dāwāt äkē gömār bān kir, gō: mā yāyib bādārē mēidān! yāyib äż-żut, hāsp bā hēnā anīnā hav, bā sūreki yēyib bā ömizā xist, bā dūdiō kir, hēlik lä wī yānā hāsp ket, hēlik že lä wī yānā hāsp ket. xodā warmiś kir, rāšō

bözmiš kırin. bā qōlū gō ki tāzī kırin, häsp že bin girtin, pür mırin, že kūstün. ḥā pāšā
 35 tāzī cūnā māl. ḥā || lä māl gō: hūn že kū tēne? gō: am že bārdär šüştāne tēnē, ci hē
 či tūrnē, fūlān fūlān kūstün ḥāde zī tāzī kırin, am riviānū, hāleni. ḡälük färmānlı bū,
 māli mōre dāket. giri zingirli ḡaġi omār ḥyulu hābū, enteli gālič ḥyulu hābī, dūžmēnā
 hāv bātnā. gālič ḥyulu rūže čāl suārivā tē mālē mōre, dēwē: ḡaġi ḥomar ḥyulu wā kūst, ázi
 kāckivxā zizā bā čāl bāri hāstiravā ḡehis az tādim (auch dīdim gelesen). hāsen ḥyā suār
 40 diwā, doṣrū dāzū ḥskāre || ḥalil ḥyā, nāv ḥskāre dešaqñā, če silāḥ hānā, bārādādī, nī
 kānā lāxjā. tākrār silāheχā tīzī dikā, dīsā že nāv ḥskāre deqauñā, bā silāḥa giā bārā
 dādī, dīsā nikānā lāxjā. hāspe že pāra nāegī, dīsā silāḥ tīzī dikā, dāzū ḥalil aya, dā
 bīndā lū hāsp dikevā, čāwirmiš dikin, ḥalil ḥyā bān-dikā, diwē: lä qāčkē mōre māxñin!
 ḥskār le nāxñine. ḥalil ḥyā tē, diwē: hāsen ḥyā! tō dūšmānleyē minu wā tūnnē! sī ġārā
 45 zā nāf ḥskāre qautāndin täx̄er bū || dūgō: gālič ḥyulu kāckivxā ziz čāl bāri hāstirā ḡahisvā
 kū bā mālā, am-żī kū az ḥalil ḥyā bākužim, sīngūχā bā sār sīngī zizādīm. ḥalil ḥyā
 dūgō: fulān hāsbēt bā hāsan ḥyā dīn! dārmāneni pēdin! mā hāsan ḥyā min bākužā, sīngūχā
 bāsār sīngī zizā-bā! kurd hāsen ḥyā suār bū hāttā bā māl, čū. hāġi ḥomar ḥyulu pāšā
 kāckivxā mām da hāsen ḥyā, gālič ḥyulu hāsen bālā kırin. zā wē bāsūndā ḥsērātē gō: am,
 50 bārkēnī, hārnī yailā, lä yailā am, || bākēnī kēfū zaúqā. ḥsērāt-i-mā kārāχā tuğārā;
 hānā bārχa bīstīnīn, hānā pāzī ferēdi bīčerīnīn hāttā bā pāyīzī, lä wēdārā ḥsērātā bārkā
 bā kēf bā zaúq ḥā wārrīn bīnī marāše, hānā rīzā bākin, hāttā sār wārī qisłā, lä wēdāre
 pāz (erst »pās« gesprochen) kırin, bēhārin hālābā, bēfōşsūn. bahār kö hāt, am bēdār-
 kētenī kōna sār čā’ire, kōna vāgirenenī. kāndēremā drēzin, pārī kōnā áme hālinī; lä áyxī
 mārā am kō lāvā rāχnī, čitē pārdā čārχ-kīnī. yāni māle pāz, gānā, hāsbe nīerīn, mā-
 55 hānīn. lä waqtā bāre, bāvīmīn hāspīki || ḥāyi čā hābū, rūz̄ki māle mōrāvā lāhāv sūwā
 hātī būn, bār kir hāttā rāhānlı, lä sār gānğ ḥyānīng ḥyulu ḥomer ḥyā rūništī bū. ruke
 hāġi mustafā pāsā istāmbulā tē, ḥabār lä mā wā bū, suāre ralānlie giștek suār būn bārvā
 hāġi mustafā pāsā cūn. dābīn bāvīmāda hāspīkī či hābū, hāġimüstaſā pāsā dedē, gōt: yāyib
 60 ḥyā! tū vī hāspī bemēdī! yāyub ḥyā diwē: az hāspīχā nādīm! tā māl. hāġi müstaſā pāsā
 mārūā diśnā jām yāyib ḥyā, diwē: tū hāsp || i ḥā bā ḥomar ḥyā dī. dīnē: az hāspīχā
 nādīm! kāre min, wāχtā min hāi, az nādīm hāspīχā, lä wēdārā māruyé hāġi mustafā
 pāsā dehārin, diwēn: yāyib ḥyā hāspīχā nāda. lä wēdārā bā hāftī suārā suār dibā, tā
 sār yāyub ḥyā. şāv rās dibā, yāyib ḥyā mālaχā bārdike, nāh māyā dike qāntīr lä hāspe
 şēdīnū rāħeli nāħā māyā dīkāvā, dāsti bir bānge dā lä sār bīrā gāurā māsdiķe hāftī suār
 tēye, pē masdiķā-kī vā hāġi mustafā pašāyā. yāyub ḥyā diwē: zīnič, ázi tārā māl hāstir
 65 čē || ḥā diwā mā bāħāre. hāġi mustafā pāsā nīzīk diwā, bāngidikā, diwē: yāyib seni ăl
 ătā qurbān ēdērim, nērie ălūb qaċerisñg? yāyib ḥyā diwē: seni qurbān ēdērim ăl ătīñg
 dīrnāyene! že ḥā wēdā dāst dādā sār tāħħi, dīrēvā. hāġi müstaſā pāsā bā sār dāχā bā
 hāftī suārī, zā pārā nāgē, hāttā hāngē yāyib ḥyā tā dīrī dīrīn, māskir ġūtkāri, ševān,
 yolgi pūrrīn. lä wēdārā (sic) kēndi fikr dikā. lä wī sā’ate, ḥazālik lä bār dārīki sindi-
 70 gānā ḥazāl rābū, min dābārχā || šiqətānd (qauetānd farq yok), min bir āvā ārfīn qālä-
 wand, gāčī wāle kātim, min māskir suār hātin, dīrātī ārfīn dāwāstiān, lä wēdārā ăqīl
 nābiřin. bā šūndā cūn māla mā, sah māyā, ġūtūk sōl, őrke hāsp bīrin, čū. pāsā bāvē-
 min dōyrū hāt nāv ḥsērātāχā, bahār bū, ḥsērātā bār-kırin, cūnā bīnī marāsī. lä wēdārā
 ḥurşid pāsā pīsiā ḥsērātē čārχ kir. lä wēdārā bāvīmīn hāspī-χātē dā ḥurşid pāsā bā.

siudō kisā. p̄̄siā d̄s̄rāte mā bára dān, am čūnī yāla, sāh māh dā k̄fū zauq dābūnī. sāh māh || bā šūnda hağī mustafā pāsā w̄z̄nī bár-kiri bū, hāte b̄ngūlā. d̄s̄rātā-mā kētene 75 nāmūssi, piān̄j sād suār tōp-kirin kō hárine sūr hāğī mustafā pāsā. pāsā āyālār bāglär kētene aralıyē, tö dāwa nākiran, hārsāh mayāyemā dān. am lä w̄dārā mā bār kir, hātēni vā tōprāye. adatikē mā heiye, payīzi ámmē génim, gā, nākā, nishā, k̄şenā d̄ic̄mī. pāsā 80 ámmē dā sār wārī q̄slā k̄ivenī. q̄slā mā drēzā, pānūxā tārāfikā ódā, tārāfik éwlīgā, tārāfik áxurleyjā. sāri mā bārdā drēz d̄ikin. kāra || bāvi min tím hāspī c̄e suār bā, hāre áwā, bāzī hāre tūğārīe hālābe, sāme, pāz beşrūše. wārre žinämä kācikämä, dāwāstiānā, kārāxā dātma xālie, párda, namazleyā, cūwātlā bük̄in. min wē waχtā doχoänd lä ishlāhīye, xójā mā žā tārafī hükümâtādā girti bün, bálki piān̄je kürük hābün, doχoändin. pāsā rūke b̄rāyemin mazin cū kilisā, žā vēdā hātine, lä gündek̄i xāukir, nīmī šāvā sangūkā girt, hāttā nīvī (auch nūnī) şävē lü vī şāvā rūk̄ tāslim kir. pāsā xabār dānimā, am čūnī, meȳt ám, verā pür || harakāt lā sār bū, pāsā b̄irin, dāfir k̄irin, tamām bū äf hāhāye. 85

Hikāyēi téši.

Äwwälä sištē lä lisâne b ehärē päs (sic) ä büberin, häriē ä grådin, üne mäl. lä mäl
 ä rüekī káckā tópkin, härin bär ávē, ä häryé búshn. pásä ä üne mäl. lä mäl ä råxjn,
 härie zúa búwā. pásä ä káckkå dísä ä tópkin härie, ä že sá wñin, ä pë biskinin dö pír
 ä wñin, aužé bääkulükin. pásä ä berésin, ä xaväkin. pásä märuke ä behäre maråse, lä
 5 maråse waqñ mëwe || siést párå, ä hësin ä dü yrüše. ä vânnä ä vângé. tu wäre qirmiz. lä
 mäl ä gâringü cëkin, pásä sâwé wñin, bisawinn; že bää shvâ ä tirs wñin, dä arékin.
 dísä ä hâræne maråsæ, dârhämî qirmis dâhâ dirhämâ bää kürsikî ä búkerin, ä wâræne mäl,
 ä cäkin. žä bää shundâ sômerü wñin, xjekü zär ä pë cäbükin. žä wë bää shvâ rüne wñin,
 10 pë wârkin. žä vë bâshundâ || ä rés zérâ gâfste wñin, bïkâlin, pásä qarâ boýé ä že wñin,
 rés pë bükin. surtare ä härin çâluit gûzä ä wñin, pë cäbükin; pásä bää dâstikin. že wâ
 shvâ, tu wäre kesk. ä hâræne cie, gârengä búkolin, wîne mäl. lä mäl pásä hûr búkin, ä
 15 pë cäbükin (so sagt er stets im Diktat, auf Befragen aber immer »cäbükin«). vë gâre,
 tu wäre tâvnâ. äwwâlâ baßlämî kin, bâre singâ búkutin, bénikî lë búgerin, kâ xuâre kâ
 dôyrie. pásä pâlikâ bâbâr singâdin pít búwin, tâvnia bää pâsdin. hâr hêlike tâvnia bää sin-
 20 gâdâ bâlind búkin (erst »dikin«). bää || bénikî bää singâdâ grådin, gülökiké ä wñin, sârê
 dâ tâvnî gerådin, ä búksin, ben dâbin tâvnî vâkîn, dâ sâr tâvnârâ wñin. çatmâ sâ nîn-
 gîxâ hâna, hâryâkî wâ bää hêliké din, yâke bää pâsdin, bénâ dârgûr lë grådin, wñin, dâ
 25 çatmâ gerådin. pásä dârgûr wñin, dergurû çatmâ dâhâv grådin, bâfsikî dâ pîst râkin,
 dargûrikî dâ pâse râkin, gülökike wñin. sârê wë dârgûr grådin, hâvdâeki hâlnin, hav-
 dâkî dânin, bénixâ dâbin râkin, gîra ålä bâr kin, dârgûr || mäsür lë kin, mäsür tîzî
 búwâ, bâfs vânn, mäsür têrâ bâvin, bâfs dânin, bää pîs lêxjn; pásä bää kirkit búkutin.
 dâdâne pësi sisâne, kirkit dâdâneçâ pûrrin, hârin. bää dâstâ hâldicîn, bää nênuâga dik-
 30 sânin. tâvnî sit bû, bää dârikî deréz dâ nâvbéri singü tâvnî kin. zîk-i-çâ bää dêr-din, zôrê
 pêdin, kâvrîkî dâ navbéri singü tâvnî kin, búksin, pít búkin. lä wederé ä pásä búberin
 dâvâ tâvné ä búwñin. tu wäre vë gâre tîi mâtâ mâ. atrafexâ dñwâre sâr çatûne au hizân ||
 25 dû kutek ä lä bârin, sâr wân qâmûse, sâr; qâmûs bää bâlykâ grådin. dâ tû wäre, târafik
 éwlige, târafik ôdû, târafik axjérliq. se qâpñexçâ hâbin; târafik ewlîye sérivxâ bää bârdâ dréz
 búkin. perî ser qâlû qâgâya ä pêdin; bâsâr sérdâ ä nîvinâ hâlcîn. dâ tu wäre tîi wë
 mâtâ. gîlike rés râxjn, lâsâr wân dö dôsâyâ râxjn, bää sâr wêdâ (oder wândâ) çârsâvâ
 30 râxjn, dû bâlivâ lä bär sâr dânin. bâlkiké lä bâlingâ dânin, yoryâne bää sârdâ râxjn.
 bää sâr || yoryânedâ pârdâke râxjn (zum Schmuck), mâselâ lâwiçâ gîre wî nûnâ wân ä
 búwin. evârî bû, lä bär ér dzé rûnim, gûmaâta wäre že wêdâ, sâlâm dleikum, dzé búwim:
 dleikum sâlâm! ä wäre, rûne; dzé búwim: mârlhabâ! fûlân aužit búwë: mârlhabâ! áze
 dû bâlivâ dînmâ hêle, dzé pásä dâkime qâhwâ dzé wñin, zérâ qâhwâ búkalin. že wë

bāšūndā, ázē filgānā w̄ním, qáhwā bálākim lä gümaáttē. gümaáttā qáhwā vāx̄oe, ámmē gávē
 rūnī, qōnišmīš b̄en̄. pāšā gümaáttā bálā būwā, hárkes || hâre mál̄x̄ä, râk̄je. sūwādā zū ámmē 35
 râwēn̄ ze x̄ávē (sic), dísā gümaáttā lä málezek behârke, qaluvá čâbe, yā lä gümaáttē bálā
 būwā. ádétikä-mâ dín h̄éiye: kâckikemâ ãm bîden̄ târtvâx̄â. bârē dö märû hârin̄ x̄oaz-
 ginḡ, ä box̄oázin, bâ ámr̄ x̄odē ä box̄oázin, aúz̄i sôz̄e pédin. pâšā dâhâ pâzdâ märû ä 40
 hârin̄, cár piânḡ pâzâ behârin̄, sârzé kin, nén câbûkin, nikâhé box̄uñin, wârin. bâ šîndâ
 pâšā qâlînḡ (qalânḡ farq̄ yog) nám îlâ dâ gâ, câl pâzi, dâ zârâ ä zérâ || bišñin. pâšâ 45
 že câl rúi bâšûndâ, dísâ piângâ pâzâ, dö hâspâ, piângâ zârâ dísâ zérâ bišñin. tâkrâr cár
 mâhâ-din, dísâ bîst pâzâ, yâx̄od dâ pâzâ, piângâ gâ, haft zârâ, cár piângâ märû bâ xâtir
 hârin wê mâté, pédin. ä že bâvâ kâckérâ, yâx̄od že berérâ bûwin: bôx̄odze! aúz̄ie bûwe:
 ázé dö hâspâ, piângâ pâzâ, dâhâ gâ-din box̄oázim. gümaáttâ ze gendi reğâke, pâšâ äv mâ- 50
 rûâ lä wêdârê mulâhazé bûke, ä bûwî: ä gümaât! sâwî xâtri wâ bîst || pâz že wârâ!
 piângâ gâ že wârâ! pâšâ gümaáttâ bûwe: sây ol! že târâ vâ hândike, lâkîn ze mârâ pûre,
 am že tâ reğâ hânâ dín dîkîn, aúz̄i bûwê, mâdämâ sâwî xâtri wâ dâhâ pâzâ dín že wârâ,
 ârtiq že vâ bâšûndâ hûnîz mâszûnâ sâr min. gümaáttâ bûwe: x̄odé že tâ râzibâ! gümaáttâ 55
 râle, wâre mâlezâ. pâšâ xodânnâ mâle ä râbe, hâre bâzârekî, râlâ bûkere, wâre mât.
 pâšâ märûkî bišñne gäm bâvi kâcké yâx̄od berâi kâcké, ä bûwê: tû iziné bâ mâtî, || am
 ke dâwétaxâ bûken. aižî bûwê: hârin, gûlágûlâ bûkin, x̄odé ikti bâshli râst wîne. au
 mârûâ râbe, mârûki bânâv âsîrâtêxâdâ bišñne, mârûe bâ xâtir wîne, dâfû dôlâ bâ-ânnî
 bide au mârûna ä; âdám ištâ xârlibâ, x̄odé râst hâlîne ikti başli. mârûe lä dôlâ lâx̄e,
 gôvândâ bûgârê, bâ šâv bâ sînsîk bîlîzin, hâttâ bâ cár rûâ. pâšâ câl suâr, dâhâ kâök, 55
 cár piângâ zin râbin, bâhâvrâ hârin bâ râedâ, bâ hâul bîlîzin, hâttâ bâr || mâté kâckî.
 lä wêdârê bûke suâr kin, bârâi xâ alâtâ bôx̄oâze, hâspekî behâre. bûkâ ünnâ (sic) mât.
 bâ rô dâwâtikâ grâm bâdârxe, nén ünnâ meidâne, gümaáttâ bôx̄e. pâšâ gümaáttâ bûwê:
 ištâ xârlibâ, izine má bâ mâtâ. au mârûâ: e âyâlér! hârin, gûlágûlâ! x̄odé že wâ râzí
 bâ! ázâ râzmâ. gümaáttâ bâlâ bâ, wâre nikâhâ, bâ tâkbâr, bâ sâlawât wînîne gârdége,
 x̄odé ämr kîr murâzî wân ä bûwâ.

Hikāyēi ăşirät.

Aşirätē mä ăşlikâne piănḡ säd mäle gelelim kī gûndî zinḡrlî gûndeki že si mält̄
 dauyäk tirkâne dähä mäl ērmanî mülleti ăşyęxâ mäle mörę že wā gûndî märüęxâ hâfî
 heiye dâ tu wâre tâbiéi mäle mörę yâk tâbikâne že tâbikâ mäl mazinęxâ yâk mäle qodñzâ yâgžî
 mäle hâgi ăsiif mästé yâgžî mäle yâqubé ăse sâdüpiangâ märüęxâ heiye säd zinü kâcik
 5 hâna yâgžî || kômęrâne mäl mazinęxâ yâk mäle ălu kûlle yâgžî mäle şevxî mâmë hâfî
 märüęxâ hâna pienğâ zinü kâcik zenaadîxâ märä tucărleyé gütkârløyé zinü kâcikxâ zenaadî
 wân xâlu bâr gelelim kî yâgžî kâmezâne sâdüpiangâ märüęxâ hâna kâcik zinęxâ kâri wân
 xâlu bâr pârdâ áwin märüęxâ gütkârlîn tucârin áwin mäl mazinęxâ yâk mäle qardâk eyg 
 10 mûlê qara ăbiis yâgžî mäle münla mûstafâ yâgžî mäle ămâre zenaadî wân tucărleyé gütkârl
 leyé || mâtî wân pâzä gânâ hâspin gelelim kî ăşlikâ dö oimâşyin yâk mâtî silî ismaîl ăşyâ
 tâbelî wân yâk qara hûyûke zenaadî wân gütkârløyé tucărleyé kâcik zinë wân xâlê pârdâ
 dikin cî qás mâtî wân säd u piängé mâtixâ heiye mäl maziné wân yâk mäle salmânu keñän
 yâgžî mäle hâst mâtixâlê kâcik zinęxâ säd heiye yâgžî qirşıqâle säd u pângâ mâtixâ heiye
 zenaadî tucărleyé gütkârløyé märüęxâ soñine nimé bâ ăbdâst dikin kâcik zinęxâ säd ||
 15 heiye märüęxâ yâgžît pürin tâbiéixâ yâgžî topîlmâne mäl maziné wân yâk mâtî münla
 mdhmâdê yâgžî mäle hâmî amirzâ zenaadî wân gütkârløyé piängâ märüęxâ heiye kâcik
 zinęxâ bîst hâna bâsqa zenaadîxâ tûnnen yâgžî kurdukâne mäl maziné wân yâgžî mäle dâlî
 silî kénge yâgžî mäle ömmî tâllâ zenaadî wân gütkârløyé märüęxâ lâ hâspî nîer dîmîn kâkî
 20 zinewân xâlu pârdâ cûwâl gîl i hâspî qolânu hâspâ bû-çîn dikin aúzî || rind dikin (auch
 dikin) pür pürâ (immer mit teşdîd gesprochen) dikin bahârî wân dûsûdî defrösîn bâre
 yâgžî silâ şeşané mäl maziné wân yâk mâtî óse kilî yâgžî mâtî dâlî qâsî zenaadî wân
 gütkârløyé tucărleyé mâtixâ säd märüęxâ heiye aúzî dîzî dikin kâcik zinë wân pârdâ xâlu
 namâsløyé cûâl dikin xâlu dikin giştik bâ tâqâzîn rîndin tâbiéixâ yâgžî árab usâye vêrâ
 diwén kâri wân mazîa bârâv dikin şalqörkâ ăşfetâ bârâv dikin diwine antâbê lîterî wân bâ
 25 bîstü || piängâna şamîkê dekalésin bârêkî tînin že bîst lîtîr (= batmân) qatrân tînine dâr
 debine antâbê lîterî wî dau piänḡ yrişâ döfrösîn zenaadî wân áwâ mèrexâ heisti märüęxâ
 hâna kâcik zinęxâ zenaadî wân cûâle térikin mèrexâ bâzî gütkârløyé dikin že vâ hûrdû
 ăyâ mâtî mörę bâ şurixâ gõmérin lâkin mâtî ismâl ăyâ mâtîke ăgâq zâde hârkés xetîr ziâdâ
 dezanîn mâtî mörê (sic) že ăyxâ ăşmârîe kes pişî wân kes nâbore dâ tu wâre dâlikâ dö ||
 30 ăşyęxâ hâna yâk mâtî mâtî şem ăyâ sülémân ăyâ yâgžî mâtî kôsâ ibrâhîmzâde kûşâ ăyâ
 yâgžî mâtî ăkêş ăyâ tâbiéye suleimân ăyâ yâk nûrükâne sädî piängâ mâtî dûsûd märüęxâ
 hâna zenaadî mèrewân tucărleyé dikin kâcik zinewân xâlu pârdâ cûâl dikin kâcik zinë
 wân säd heiye mâtî maziné wân yâk ahmâd ăyâ yâgžî muqdâd ăyâ tâbiéikixâ şârîkâne
 35 mâtî wân dûsid mâtî zenaadî wân gâ distîn pâs distîn tucărleyé dikin bâzî || gütkârløyé
 dikin tâbiéikixâ haidârkâne heisti märüęxâ zenaadî wân gütkârløyé kâcik zinewân bâzî

ēūāl pārdā dikin gelelim ki kūsā āyā tābēi wā māmādkāne sād māl dūsūdū piāngā bālkī
 dahā zīādā mērēχā hābin kāckū zīnēwān dūsūd heiye zenaātī wān tūcārlēyē bāšqa tūnne
 māl mazinē wān yāk mālē s̄ēχ āyā yāgēz mālē rāsūl īyāye že vē bitir zenaātī wān tūnne
 tābēkīχā mūsikānā māl mazinē wān mālē mūnlā muhāmmede yāgēz mālē sāri dādō zenaātī
 wān || gūtkārlēyē bāzī rizā dūcīn mārūwān cāl mārūχā heiye kāckū zīnē wān kārīχā dāima 40
 zīlē dikin mārēwān zīnēwan kāckīwān fasād u müfsid dikin iši guñi wān dāima dīzē dikin
 nārindid dikin tābēike māmādkā heiye sād māl kārī wān gūtkārlēyē tūcārlēyē mērē wān
 dāima lā iši hūkūmetēne iši hūkūmātēdā mazin būnā kāckū zīnē wān sād u piāngā hānā
 kāckī wān zenaātīχā dāima pārdā ēūālā zillī ēūālā bēlingā dikin kāckīχā bāzī || salmān̄j 45
 dikin kāckīχā bārī cārkēs dikin kāckī wān pūr rīndin u pāqūlin tu wāre mārē wān dūsūdū
 bīst mēr hānā hālālādēne mārūnā pūrre rīndin dā gelelim wāre āyālērē mārūnā xānedānīn
 mārūnā gōmērin māl mazinē wān hāmī hāgī aya yāgēz ōkēs āyā lākin sīest mārū hānā
 pūrre hālālādēne zenaātī wān dīzē qabūl nākin mārūnā doyrūnā kāckū zīnēwān xāliā pārdā 50
 zillī ēūālē dāvē dābān ēūālā qil qīwīrme ēūālā bildārī || ēūālā tāx̄talā dikin namāzlejē
 yānīnī dikin namazleyē dāst-hālēinīn dikin hākibā hāspān dikin gīle hāspān dikin kāzī
 dikin gīere hāspān kāckīwān pūrre maqbulin jēhīzī wān pūrre mārūfētē pūrrin mēre wān
 mārūnā gāsūrin gōmērin že ogāyī wān ḥāytī hānā bārē že ḥāyzē hūkūmātē pārcae ki iš rīnd
 nāwīnīn lākīn lā mālīχā dāma gōmārin gelelim kī tābēi sūlēimān āyā cōlāqlerā vērā dāwēn
 mārūnā pūrre qalāwin mārūnā doyrūnā dāima iši gūgī || wān lāsār tūcārlēyē gūtkārlēyē 55
 dikin mārē wān lākīn pūr nāyōmerin mārūnā fūqārā dāqūminā lākīn lū mālēχā že nānī-
 xāvā gōmārin mēre wān sādū piāngā hānā zenaātīwān lā sār tūcārlēyē gūtkārlēyē zenaātī
 wān bāšqa tū zenaātī tūnne kāckū zīnēwān dikin bārē salmān̄j *dikin bārē zillānī dikin
 ēūāle bildār dikin ēūāle dāvē dābān dikin dikin ēūālā dīraklī hālūbā bār balgiā dikin gīl i
 hāspān kāzī nāvē hāspān dikin gūerī haspā (sic) dikin namazleyē yānīnī || dikin bārī cārkēs 60
 bārī dāst-hālēinīn rūvī bālīvē xālenī cādikīn kābē bā bisk dikin ēūālē dīraklī dikin xāliā
 kāckū zīnē wān zenaātī wān āve dā tu wāre mēra wān dūsūd mārū heiye māl mazinēχā
 mālē hāskī silūye yāgēz mālē hāmōye mārūnā pūrre qalāwin že tārāfi hūkūmātēdā sūlēimān
 āyā muāwenāt dikā bāšqa késiχā tūnne dā tu wāre bārīvā bālki cāl māl heiye cālgī mārūχā 65
 heiye lākīn mārū wān dāima bā hāspē cēne zenaātī wān dāima dīzē ažī || wāre suārīn
 bāzōne bār dāvī āntēkī lā vēderē āe lēxīn bīst gā bāzī sā hāsp ār piāng wānīn bāzīn bīniā
 marāsē lā wēdārē āe būfrōsin āe wārēne māl dāhā rō hārin dīsā āe suārīn (erst, wie auch
 oben »suār bin«) vē ġāre bāzōn hārēne bōzūqe lā wēdārē lā sārī rā āda sārgē kīvin lā
 sār ēkīndū ā lā kāurānā xīn kāurēn bālā būkīn ā lā wēdārē bā rō sāv būkīn bāzōn wārīn
 hārēne bār dāvī āntēkē mālē kū ānīn ā būfrōsin bāzōn wārēne māl zenaātī wān dāima
 dīzē || dāimā gōmārin āgūin kārū kīsībī wān āve kāckū zīnēwān zenaātī wān bāzī eksērī 70
 xāliā pārdā kātīn dikin že vē bitir tūyē dīn nākin zenaātī kāckī wān āvin māl mazinē
 wān sīlī sīlē yāgēz mālē dādōye bašqā zenaātī wān tūnne kārū kīsībī āve gelelim kī tu wāre
 āyālērē mir sām ḥāyūlū sūlēimān āyā wā kōsā ibrahīmādā kōsē aya wā hāgī sāhīn ḥāyūlū xālī
 āyā āv hārsiānā yākin gelelim kī s̄ēχ āyā bostān āyā wā muqtādā āyā āv zī || yākin bā- 75
 hāvrā dīzmenin yāgēz mōr ḥāyūlū salmān āyā wā gūcūk sūlēiman āyā āv hārdū yākin lākīn
 arālēyē tarafēnleyē ámmā mīr sām ḥāyūlū sūlēimān āyā že giā tārāfi hūkūmātēdā že giā
 gōmēre kēs pē nikāne že wān bāšāndā salmān āyā wā gūcūk (sic) sūlēimān āyā tārāfe
 hūkūmātēdā dā auzī gōmārin že wān bā šūndā s̄ēχ āyā bostān āyā wa muχdād. āyā auzī

tārafī hukumātēdā hāha bāšē giāz mīr sāmzāde süleimān āyāyē gelelim kī taxjā qāpuli
 80 āyālērē wān || yāk kōsā bākirzāde qurşid (χurşid) āyāye yāgżi īngā bāg tābiēi qurşid
 āyā yāk qartāl mārūye wān hāndikin lākin fuqārāne bā hātī χādā māşyūlin zenaātī wān
 ġūtkārlęyē bāyā dādīnin kāčkū zinewān ġilē rēs dīkin bāsqā zenaātī wān tūnne yāgżi tār-
 kāne mārūe wān zenaātīχā tūtūne dādīnin ġūtkārlęyiē dīkin kāčkū zinē wān tu zenaātī že
 dāst nādār yāgżi qarağā wērāne mērē wān zenaātī wān bāyin ġūtkārlęyē dīkin kāčkū zinē
 85 wān bāzī || ġil i rēs dīkin başqā tū zenaātē dīn nākin yāgżi burünsiz mērē wān yāyāt fū-
 qārāna bāzī ġūtkārlęyē dīkin ḥāv gündānā dā māħayāti giştik χurşid āyāne χurşid āyā
 merūkī qalābe tārafe hukumātēdā nājāsūrā ānğāχ, (q hier = χ) lā mālēχā ġōmēre zenaātī
 wān rīz pür dīctīn su'ālē vā gündānā giştikā že vī mārūt dīwā dā tu wāre nāheiyā wān
 kāfér dīz vērā dīwēn īqċā āz ed dīn nāheyesi ḥāye wān yāk qurūm usé (qurū mūsé) gündī
 90 wī yāgżi entelī || sād māl sād ū pānġā merūχā hānā zenaātī wān ġūtkārlęyē gānim pür
 dīctīn kāčkū zinē wān zenaātī wān ġil i rēs bāzī ēuātā sipl dīkin že vē bitir īš že dāst
 nānedār lākin mērēχā ġōmārin başqā zenaātē dīn nākin dā tu wāre dōnek ḥāv gündā gun-
 dīkī si mālēχā heiye mārūχā pūrre dōyrūne ḥalālzādēne zeingīnīn zenaātī wān ġūtkārlęyē
 95 bāzī tūcārlęyē dīkin kāčkū zinewān ġilē rēs ēuātē sāt dīkin su'ālē vā hārsē gündā || mūsād
 āyā mazinēχā že tārdī hukumātēdā zārāraχā tūnne tu wāre kālā āyē wān īlī efendī
 piengā māl heiye zenaātī wān ġūtkārlęyē bāzī tēen grī zingirħe dūsħorulin bāzī dīzē dīkin
 kāčkū zinewān ġilē rēs ēuātē sāt dīkin başqā zenaātī wān tūnnēn īl efendī že tārāfī hū-
 kumātēdā īsa gurulmis dīkā efendim su'ālē vī gündā īl efendī dīkā tu wāre čārčiā ḥāye
 100 wān bażże' χān ḥāyāt qabaqlér ḥāv gundānā su'ālē wān giāz hāgħi muħammed āyā bīdū ||
 zenaātī wān giāz ġūtkārlęyē tūcārlęyē (ġūtkārlęyē ġūtkārlęyē farq yoq) mārūχā īpūr
 qāpī hukumātēdāne hāgħi muħammed čawuś mārūkī ġōmēre għerek tārāfī hukumātēdā bā že
 tārāfī aħaħedā ġōmēre kāčkū zinewān zenaātī wān ġilē rēs ēuātē sipl sāyī (sāt sāyī farq
 yok) dīkin bāsqā zenaātī dīn nāzānin bāzī mārūχā zāptiānā pūrre zāngīnīn lākin mārūχā
 muuħaqqiqiżże' tēdā hānā mūzawirin nārindin hār īsik lā tēne dīn īmmā sāyā hāgħi muħammed
 105 čarūsdā qdibū quvvawātī wān hāgħi muħammed čārusā wässälām || tamām oldi bū hikāye.

Hikāyēī gäwéndä.

Märūn gäwéndä ávwela hásbö hálíxää dákimä gerre mäselä ä že vrä bárkin hárne
 sär gündi ayéekü au áyä báni kä e wäre aúzü ze áyérä sáziki ä bükä au áyä baxşise wi
 gäwéndi ä péde yáxud töpük álağä wä yáxud dü mögädäa wä bázı áya hänä yä gáekü
 wä yáxod bärgekü wä yaşud kárikü péde birinçti zenatäi wän káfciä ä cékin wénin bë
 saánik árd bídin wä yáxud ä kávnikü kinjä ä pédin ä dárı tütünä ä cékin wä bátkü
 cékin || bázı tamürä ä cékin üeşä pë geçinmiş búwin dä tu wäre áv gäwéndänä nímé nákin
 sär çáváxää náshun bázı gösti mırar doxán kälémä sähadät näzänin bë ahwáte dehárın dä
 tu wäre ahwáte dölä lä ásırátä märük dawéta láweşä bükä ä märükü töpük álağä aúzü
 rábä häre málä wë gäwéndi ä töpük álağä ála bär gäwendä dñe ü búwı salafä fülän áyáye
 že || tárä hänä au gäwendä hamän ä räbe xabäre bë gäwendä-dä dálhä pázdä ä räbin
 döle zúrnä hálínin ä hárin ádáti wän ä zäwigü ä dá xisté kin ä näzawigü näkene xisté
 waşké gímadte rüne nén böxe au gäwendänä yáke räbe höreté gímadtedä dáwesté gímadte
 şebás kä här késik dálhä yruš bázi búst yruš bázi áyalere mäzin ä zárikü ä pédin go-
 vändä bürgeré gäwendä že héle bär gövändä älü döle xine gövändä biliz pásü kö döl
 tamäm bü xodäni dölä ä räbe || baxşiseké grán péde gäwende aúzü lähav dö parvákin
 pásü e wärne mál ártiq lü mál räbin hárin nän ásırátë-dä bügärén párse búkin hásbü
 hálęxää vängé bá ru hárne cü dárı káfciä wä dárı tütünä wä dárı tamürä ä búkin pásü
 wärne mál lä mál ä rüniñ cábükü pásü ä räbin bänav ásırätedä hárin bë bülvür wä bë
 ért wä bë kávène kingä ä bidin dä tu wäre sär nikálę vän ave káckiké ákü boxodzin dü
 märüne xää ä hárin wë kácké || boxoázin lä wéder bávı kácké yä kárikü wä yáxod dü süd
 yruš boxoázé aúzü yä kárikü wä yáxod sad yruşti ä pédin nikálę näzänin ä räbin wë
 kácké bë piä bürgerin wénin mál lä mál ä räbin yä mrişkikü wä yáxod xörözékü wénin
 ä şárzékin gendle böxun pásü disü ä räbin hárne nän ásırátadä bügärén kárü kisbęxää
 wän dákimä áve tu wäre gínsü vän gíbil ánuq piänğ sad hárin drézéxää hábı i almåq bü
 rüke dähäte melätü gí melätü || nähälüké küre niingeşä dädä här hélikü nahale dugö ázü
 miskim mä hün dábär ávë mizé hárin hünne yä kräsekü že mera búkin ciqás gáwoi melätü
 hábı žerä kírne kräs pë náwestiä že báshundü wáxjü hazräti nüh zämänindä gemü kö
 cebükü gíbil ánuşxrä gö dárı gémit wénä gíbil ánuş gö tå zíki min téir kir ázü dárä wénim
 nüh gö dzé zíkitü téir búkin cü cü dár bë kókavä halkırın dänä sär omizéşä ánin şauvan
 álehı ladanät géstü gö nüh nikane || zíki-tá téir búke lä wédaire dár ávitün cündik ánin
 hazräti nüh rä gö zíkemín téir búkä gö (kü?) az zı tárä dárä gíd wénim nuh álehı salam
 tızı téistik bulvür käländü ániñ bárdanı dä gö búwı bismillahı gö väyä händike gáke támë
 dzé dárı xákım nüh gö pásü pürre bismillahı búwı go az nikam búwim dugö tö ci nikaniñ
 dugö bismillahı az nekánim dugö böxe xodır zíkeşä téir bü cü dár ánin hazräti nüh gemü

- 35 čākir gūnā hazzrātī mūsā kārgū (kir kö?) hāre sär ġibil ānūχ || būkuže čānd mārū šāndin
 jām ġibil ānūχ wáχteχā hazzir bā hazzrātī mūsdā bā tārā dāwē būke daħātine ġām ġibil
 ānūχ bān kírin wáχteχā hazzir bā dugō nābżemā wārin ġām min daħātine ġām nāgħestine
 għuskej xoárvä hāt dādāne sär dāstħxā halānn dugō waxżére dugō hazzrātī mūsā dleħi sätām
 bā tārā dāwā būke davitene ārdē gulä gulā mā dāwā büké au mārūna bā šuندā hātine ġām
 hazzrātī mūsā āleħi sätām dugō hāle māġħallā mā vāye mūsā || āleħi sätām dugō zé késirā
 tu sōrá mākin zinexxārā tu sōrá ġibil ānūqrā mākin bażārī antaħberā dugō hūnē zé mūrā
 zinexx birkixn mäzine bāżżér késik dāmisā vi nābe bāżżér geriñān bükik dīn būkē go hūnē
 zibit iċċi bāżżér gie lä dārike tōp kin haldān bā qāse niv iġendi haldān bük halkišiā sär
 zibul dāvastiā dugō ġibil ānūχ wāre ġibil ānūq xahazir kir hātē kō geštē būkē kō ċalmiš
 ke būkē xā bā zibildā bārdā ġibil ānūχ kire nāv zibul pēdā || bōšalmiš bū zé bān gä-
 wendā ġinsi vān ze ġibil ānūχe hazzrātī mūsā āleħi sätām hātē sär ġibil ānūχ bā amri
 xóde tħixki āvite niñġe ġibil ānūχ xist niñġi mir gäwéndā ze wi ġinsinā
 tamām bū äv hikāye lākīn gäwéndā ze zibillin.
-

II.

Hikāyätānⁱ ġäfar oylu seidi bīā.

Hikayei zämbil ferös.

Zämbil ferös zämbilä tine * čärşū bazarā digärine * gül χānim lä qásra səpi diwine * bā dšqā deletā dehabine * səbrū qarār lä sər nāmīne * rūħe dūčū qalib demīne * vā ġārie dādū dišine * lauké zämbil ferös vädegerine * dugō tu wäre maslahāte bā tādim * mātā daulatī tū bibine * vī lazeti alā' llāhi šāhī qudratī * ġikāt dñim χaukā mā-te * nā min || male nā min hāle * nā min χāltī nā min χāle husnatā * yüsuf nā lä male ustī min ḥarzū 5 ḥyāle * qācīke birčine lä male gül χātūn az tōbadārim * χātūn pur harīt hūmeti pur bā harīrā či doχoāzī * žā min faqīrī tū läyāqā läwe mīrī * gül χātun az tōbadārim * zämbil ferös laukā faqīrā * tū kürämke wäre kūškā mīre * bā tādim zilfū harīrē * žā tārā čekim qahwēke tīrā * lä mīr harāme lätā halāle wākē || śīrā * az bāvēme niŋe mīre qāidū zen- 10 ğīrā * čekme zindānā kūrā mīrā haft sālā bükeme yäsīrā * zämbil ferös laukā bärāvā tu wäre nāv gülū raihānu sēvā * rāmusā hūrdō lāvā žā tīrā čaigū šārbāte * zämbil ferös laukā dāwriše * tū kürämke wäre kūškā pāše bāhāi zämbilā bēbēze že hūsnatā debūm kārrū gēže * χātūn lä hūrmātī bāsā mākā vē hikāyati tōpā sultān mūrad lä qūlā čāvā ket * az dūrum žā wē maslahātī nāχoazim * vī (wī) mālū || daulatī ägār ġähannāma bāgēn kētī * 15 tīrsā-min žā rōiyā qīamātī * tīrsā-min pādīsāhī qudratī tu wäre * sər maslahāti bibinī vī lāzātī ġīkā * dīne χaukā-min tā alā' llāhi šāhī qudratī * īnsā dīllāh ām dāstī hav bigārīnī * hārnī bāqīa ġānnātī allāh kārīm žā rōiyā qīamātī * gül χātūn az tōbadārim * lāwīk * laukā abdās dābār tānā kurduke kirāse * wālī maħbūbu tū žā bār dāstī-min kūda χalāswī * gül χānum az tōbadārim maħbūbi * az tōbadārim || zämbil ferös lāwūke kōtūke lä bāzenē dārpā 20 ő kurduke * tu wäre tāvdā zilfū māmīke zämbil ferūs lāwūke bā tānā kurduke * kirās lābedenī zämbil ferös zämbilä tine * gūnd bā gūnd digärine * gül χātun lä šōr dēwīne * gül χātun az tōbadārim lä sər rabbī ġābārim * lä rōiyā qīamātī az ištū χoārim gul χātun az tōbadārim * zämbil ferös laukā bā rāvā az harīn dāvū lāvā * gül χānum az tōbadārim * zämbil ferös laukā dāwriše || * dāstā qasylū qīamūsā māmīkē min že tārā bāχ- 25 šīsā * gül χātun az tōbadārim lä rē rabbī ġābārim * lä qīamātī ištū χoārim gul χātun az tōbadārim * zämbil ferös laukā seyāde dā ištū dā zämbil dōade * gül χātun zilfā bādā * gül χānim az tōbadārim lä sər rabbī ġābārem * zānubil ferös hāte hāiyāti az dārum žā maslahātē * detīrsim že qīamātī tō biskin vā yūsrāti gul χātun az tōbadārim * lä sər rabbī ġābārim * zämbil ferös zämbilä || wīne * lä qonāyā mīr-χā dīne * ġānnātā derawīn 30 bā čāvā-χā bibine * gül χātun qasrā mīr bādārīne * gül χātun az tōbadārim lä sər riā haqqē ġābārim * šāvi rāše dā šāvda zämbil ferös dī žā wēdā * ġähannām rāše ārē tēdā * gül χānim az tōbadārim lä sər riā haqqē ġābārim * zämbil ferös nākīr dō rīkaăt nimē lä bōyi χodā kir * yā rabbī min χigūl māke gül χātun az tōbadārim lä sər riā hāqqē ġābārim *

Dastānī māmī āwān.

Warxū zämāndá lä mämläkätä müslä märük hābū ḥāyāt zāngın bū ḥāp-i-χä hābū
 muḥammmed bāg wa gēndəsi māmī āwān bū kāčikä muḥammmed bēgī hābū nāv-i-χä dīšān
 bū māmī āwān vā kāčikä alamrīlā ḥodst muḥammmed bāge gō ḥagār māme mūlki māl māliχä
 dā min ḥze dīšāne pēdim māme ḥagār ḥiqandır mūlk u māl kāfasi dāt dīšān bīr ḥmmā hasp
 5 we qōnāq nādā bādāhu bā dāv sās we suhbät dīšān || ḥān mūrāzex̄ā dī bāde dau piānğ
 rūā māmī āwān dūskün ket bāne dākaχä kir ēi ḥān dīzi dāwolét dūskün būm ḥz ki hārim
 bā dāulätı ḥtī ḥosman vīlāyātī islāmbulā ḥrzū ḥāl būküm dākā māmī āwān gō ēi ḥoyul te
 nūzāwiğī lä kēfū zauqā ḥābe māmī āwān gōt ēi ḥān zauqu sefā bā mēle tu wāre lä mīn ḥalālkę
 10 śīrī bārā ḥemegiχä lākin bālkı ḥzī nāhātim dākā gō ēi ḥoyul dītī min debē bāna dīsh-ke
 mēltā lä tā ḥalāl-ke nānū || ḥwā (duz) māmī āwān bāne dīshāne dīke ēi dīshān bāvī-tā-ı
 zālim že min distāndā mūlkü māllal lä min ḥalāl-ke nānō ḥwā (χōe) ḥz ki hārim wālātē
 istāmbulā dīshāne gō ēi māmū dītī-min debēe tü zāvātī dau piānğ rūā ámmā ḥibā ḥz lātā
 ḥalāl nākım nānoχoā lākin hāre tō amānātā rābbi ḥlāmē we ḥodā lä tā ḥalāl bū nānoχoā
 15 dāhd māmī āwān bāne māme kīr gō māmō ḥoyul lä tā ḥalāl-bā śīrī bārān ḥax̄i sāvān hāre
 wālātē islāmbulā māme gō dītīmin dīne ḥütük || ḥizmātkarı-χä ḥalāni kīngi ḥä dā rikēbā
 sāklāwī gergin̄ halānī bāriχä dā wālātē islāmbulā qōnāq bā qōnāq dāχıl̄ islāmbulā bū lä
 20 üsküdāre pāiyā bū kisiā yıldız sēre dāwānī pādişē yādīyirdā tāmānā sākizinğī ḥel-pānče dāwān
 dāwestiā pādişē saātikä bā sūnda sāri ḥä hālāni bāzān ū ḥämälē māmī tāmāşā kīr ēi ḥoyul
 dārde tā ḥtē wā ḥsliṭā že kēdere sābāb ḥtē tu hāti dāwānā min māmī āwān tāmānā kīr ēi
 25 pādişāhim že wīlāyātī mūsılā min ḥä dānğī tā girt az hātim sābē maslahatı || ḥizmātē
 pādişāhī-χä biwənim ámmā az mārūkī dāulätı būm lä hālū wāx̄tī dūskün kētim mārifati
 pādişāhī-χä ḥizmātū ḥemagī tā-dā wārmadını pādişāh mā mūsā-dā t̄krám kīr piēnğ sād
 osmānli wā dēlibāsī kürdū arndut tāslēm māmē kīr māmī āwān sāh sālā ḥizmātē dāulätı
 kīr bāde sāh sālā bā rūx̄süt pādişā silei mämläkätı bu mämläkät mūsılā lä bin̄e bāzır
 cādir vägirtin piēnğ sid osmānli kürdū wā arnāut rūnişt sāh rūā bāde sāh rūā tāğrübā
 30 yóqlama ḥeün cū qōnāyā dīşā || dīşān dī pāiyākī bār sēri dīşā rūniştie dīşā būk dāpī māmī
 dāwān-rā ḥodéyä taǎlā aulādkı dāt dīşāne nāv lē-kīr mirzā bāg bā mirzā bāgevā rāketē
 māmī āwān bāne dīşā kīr dīşān zā ḥāwe rā-kīr dītī min debēe dīşānā māmī āwān nāslikā
 māmī āwān bā dīşā-rā ḥau dīke bā ḥmrī ḥodā ḥekēve ḥāwe ḥütük tāzī mamā hābū lä qōnāyā
 māmē cūnā hātin kurū kurdā tāzīrā bū dākā māmā bā dānge tāzīrā rābū hāte sār ḥtē dīşā
 kō || ḥosmālikī lä ḥām dīşā gō dītīmin kānī qālbe ḥolusāχäda dīşāne vā osmālia zā kū ḥān
 dītīmin debē kēte ḥamm fūkra dīşā dāstī mirzā-bāgi bācūk digerē zā ḥām dīşā dār dāx̄ne
 bā ḥmrī ḥodā māmī āwān bā dīşāvā kētene ḥāvi dākā māmī āwān gō dītīmin kānī dākā
 māmī gārūā lä pēsyā qōnāyē kāvrıktı mazın halāni lä sār sārī māmī āwān dānī dītīmin

debē māmī āwān ruhī ūrīn tāslīm dikā dišā būk sārīχā halānī bāna dākā māmā dikā
 dugō pīrei av || ci yākā kriē sārī māme gō dīlīmin debē zālīm mivāne minnī šāvā tā kire 35
 ārdē dākā māme gō ē dišī min dī gūtūk tāzī gāurīne χālākī ūstū zārīne tāzīā māmēmin
 bāllēke ūstūχā tūčū χālākā min qā nezānī dūzminā māmī minnī cāv bāllēk dīlīmin debē
 min dī osmālītī minnī tā min qā nāzānī māmī minnī āwān mivānā dišā būk šāve māmī min
 āwānā-min sārīk-ā piāng sid suārī dālānō sārī dišā būk wā dākā pīr bū qurbān az hātim ||
 mirzā-bāgeχā bīvīnim dīkīm sārā dišā būk dōrā sārā māmī āwān būgārīnim māmēmin 40
 āwānā-min šāvē rās bū min nāsnākir mirzā-bāge bācūk minnī že χāwe rā-kir māmī āwān
 lā hāmzā dišānā būk min qa nās-nākir māmū qurbān rābā sār ūrī qāblemā bide bāryā
 piāng sād suārī deliā wīne sārīχā šāve māmu χoās šāve ci χāwe dišē būk bāke tālāfe hāv
 māmē-e-min āwānē-e-min sārīki deliānū dākā māmī āwān gō az hātim dišāχā bīvīnim
 sārī māmē || že vā delūbāsā hdlīnim māmēmin āwānēmin sāfīlīmin sārū gārdāne min sārīki 45
 piāng sād suārī deliānū māmēmin āwānēmin hāspī māmē berāχtā qōnāyā māmēmin pān-
 gārū bewārāχtā māmēmin āwānēmin sāfīle min sārū gārdāne min dīlīmin dīne zāngūiā ma-
 mēmin zārīne māmēmin hāte dišā būk bīvīne māmāmin āwānēmin sāfīlū sār gārdāne min
 āmān wārin mākīn χabārē māmī min dā delū osmālītī kin māmēmin wārin māmī min žā
 χawē rā-kir māmēmin āwānēmin sūwādā min || bān kir dišā tā dāngīχā nākir mirzā 50
 bāg bācūk min žā χāwē rā-kir min rūyi māmē āwān qe nāsnākir māmēmin āwānēmin
 tāzīā māmēmin daudū-ne min dī bārī hālīe dōhārīne tē-ene min qe nās nākir tāzīe tā
 māmēene māmēmin āwānēmin sāfīle min sār gārdāne min χodātī kin wārin māmē že mūrā
 rā-kir minne rdīχtū busāta lā hāspī māmēkin sārī dišē būk wā dākā pīr qurbāne māmēkin
 māmēmin āwānēmin hūn bāne aiyānā uğūfā kin māmī-min nāzīlū žā χawē rā-kir ||
 māmēmin āwānēmin. 55

Dästānī mīrī dkārī ġäbälī āyā.

Dilim̄in debé rōke lä bärā bäriz xodāne dáudö həzər mäl ġäbälī āyā rādiwe že ārde
 bañ kir lä āyälérē lä bágā gō wärin ̄säl̄ haft sál̄in virdā az bā dár náketim sär ñ̄sira
 girān min bärav nákir hasil wä maħsūlā kête sär ̄rbānā girān az kī räbim bärīxā bidim
 nāv d̄s̄rätā bärókim häsilu-maħsule kéti sär ̄rbānā girān ̄iqándär āyälär bā ġäbälī ||
 5 āyārā räbūn bärīxā dān nāv ̄rbānā girān ̄kī hārin ġäbälī āyā gō ē d̄s̄rät az märūekī
 bätānämä wäkilīkī že mérā biwínin bär mälē-min ̄ āyälär dmmā lä ̄ḡī d̄s̄rätē märūekī
 hābū z̄erā dugötin aħmādē gawände bān kirin lä aħmādē gawände gō wāre tħab̄ wäkilī
 āyēbe ám kę hārnī nāv d̄s̄rätā girān aħmādē gawände gō pēk̄ ġäbälī āyā ēu sár d̄s̄rätē
 däbärā aħmādi gawände wäkile āyēbe tāgrubā tħl̄in ēu ġäm zinā ġebälī āyā gō x̄atun ||
 10 dilim̄in debé mivānekī mīnī hātue bā mādē sañek büljür kavčikī bā mādē rūn̄ az kī mī-
 vānīxā vērā bükim bā x̄atūne gō aħmādō tū wäkile āyē räbe hāre ̄dā büljür tūnne aħ-
 mādī gawände gō x̄atun dilim̄in debé az suār bim lāħdsbē šé az bā dästxā bükim därī
 cūngere az hārim nāv d̄s̄rätē girān že āyēxārā būgārim lä zinék̄ x̄atūnē gō räbe būgāme
 že vēdare dilim̄in d̄lik̄i kām aħmādī gawände suār bū cūngir hħlān bärīxā gärdnd nāv ||
 15 d̄s̄rätā girān nāv d̄s̄rätā bāngzāde āyā kāsik läyāqe āyē nādī že vērā bärīxā gärändā nāv
 d̄s̄rätā zuwēdā āyā kāckik läyāqe āyē nādī že wēdare bärīxā dā nāv d̄s̄rätā färis bāgē
 lä sär kāmī sāgūrē māskir kāckik bük wā hātue ̄av aħmādē gawände bälāxā dālye kāckā
 bükka māzakir māwālīke že wēdā tēye bāzane zeräf qāmūsi gōle qarike bā cēnġe s̄is̄ekī
 gūlyāyē cāvē rāšin burū ċatmāne sarikikī quirūye aħmādē gewände gō ēi māwātī bāzānē ||
 20 tā zeräve nä läyāqe kāsäye yeir̄ ġebälī dkārī māwātī gōt ̄ aħmādū az nä läyāqe ġebälī
 āyāmä läyāqe ġebälī āyā kāckī färis bāgē bānafssā x̄atune läyāqe ġebälī āyāyā az jārīa
 bānafseem aħmādē gawände bärīxā dā ̄dā färis bāgē lä ̄dā rūništ därī cūngere dästxā
 kir zä färis bāgerä hikayātik qisā kir bādeħu wä rābū cū ̄ḡī mālē pistorxä gärdndā kōzā
 25 bānafse därī cūngere hħlān dästxā kälämik že bānafserā gō räbe x̄atūn || lä bōt̄ x̄odē
 min räst ke bānafse gō gawändō dilim̄in debé milā dälk̄e min bā sedeqäk̄ bätāde aħmād
 gō az ̄s̄iqek̄ dñim tēlāxā pēciāt lä därī cūngere dħażżeñim izän mārifäta že tā hħlān im
 dilim̄in debé bülbül doxodndī lä iżq̄i gūl̄i az nä gawändē sedaqé tħome az ̄s̄iqē ġämälē
 tħome milā xqoħsbe ġäbälī mīrī dkārī az xoażgingiē ġämälī tħome x̄atūnē gō aħmādō dilim̄in
 tūnne nä pōlāte wä nä həsne āyāitā bē ziné nä qasawatā mine az bānafsim bānafsike ||
 30 sāklāwī dñim bär c̄tekk̄ zä bär kōzā bädärñim az bā nāvī għuetā lāx̄ñim az tā že āyēitā
 kōrū pošmān bišñim aħmādī gawände gō x̄atūnē diliķi dewé az xodā doxodim tū zä bär
 c̄tekk̄ sārī māxj̄nī min kōr pošmān bišñi ġemälēxā rindā tħab̄ ̄s̄q̄xā lä min pē bēimni
 aħmādī gawände gō diliķi debé iżsqi girān kuluke girāne lä aħmādī gawändā diliķi dibī (sic)
 35 qosurētā pūrin dā z̄e bär qosurā kirie pās kōzā u pārdā gō räbe sārjxā || az bāzenē tā

biwínim dílī mīn dílekī débē nišāníke bämáde az härim bā žäbälti aýáye xatúne gō že tárā
 käyätič üstü lä péciā nāv kuyädiče wär-kir šand žä žäbälti aýärä ahmáde žäwände cū gäm
 aýé däbärt ahmád hawäy göt almádō tū wäkile mätlämén bū säláb cí bū cüvijé párse au
 gärič ahmäd gō ãe aýam kärámke baméde ziné az bätädim gäubé aýé gō ãe zin ahmád
 gō aýäo ägär av ziná téiye túiyi kör ogäyti že tárā kuyäda bänäfsé rüe piängä piängsäd ||
 suárväx haläní häre xozginé bänäfse aýä rā bū lä häsbe suár bū piäng sál suár haläní 40
 bärixä dä dästrä färis bågi lä mäla färis båge paimä bū ahmádi gäwände cū gäm bänäfsé
 gō räbe aýé miní téiye bibén lásár häsbéye bänäfs räbū cū písi bäsär gäni vídä milä lä
 min gösti pází niár harämä lä min žäbälti aýä paimä bū färis båge qahwå wä yämák bää
 därxist búr aýalár kásik näte sär süfré färis båge gäubé gō dilimín débē ãe aýalár säláb cí 45
 hün näne süfráye piäng süd suár däng nā || že kásí ahmád gäwände sár gümaaté zere
 bázda žä ärde báz dästü färis bågi efendim že tå díkim riğä zinéki färis båge gō milä au
 ženđ fedae žäbälti aýä bëwe aýalár wä gümaat hätene süfrä bådeshü žäbälti aýä nišánič
 hazär qází däwo färis båge gäubälti aýä suár bū cäl rü muqâvele däwo färis båge že gundi
 färis båge merük šer haräm bärixä fitiland gündä däwriš aýä wäläte taurézi bü däuris
 näröpís aýä läbär däuris aýä däni dö sáré sákär || xozginä däwriš aýä ëi öyul av cí 50
 sákare gō av sákär xozginä bänäfseye däuris aýä díb tünne bänäfs däna vâ šeri häram
 gō bänäfs dâne gäwändekit dästrä däwriš aýä räbū wäläti tauréze gō dilimín kän dö hazar
 suár hälatan bá sár gändü färis bågeedä däni lä wåxteke suábe bänäfse haläní bir wäläti
 taurézi däni wåre sár likayáta žäbäli cäl rü tamäm kir hazär suárväx haläní hävsid kääükä
 wä bük hälatan cü kö bükäxä || wíne bärixä dä gändä färis bågi mäskir šünä wer dilimín 55
 débē mälik wä kásik tünne žäbälti aýä bán kir ahmádi gäwände ãe almádö ká bänäfs ná
 rin wä gändä färis bågi ahmäd gō aýäo bålkı asil båläsiz bü dästrixä bá sár yake-din
 din xaläské bá zöré késä lä dünne žäbälti aýä gō min töbä kirie bá sár gäni bänäfsä
 närindä min xä töbä kir gösti pází mähä žäbälti aýä bá šünä wérdä téiye bålaxä däri
 parçák xät lä šünä kozá bänäfse yazmis kirie || haft sála bá šunda kö tu wåri ázä tåmä 60
 tåiye ã miní ázä deharimä wilayat tauréze žäbälti aýä gō hë aýalár lämin halällkin näno
 xoé aýalár gō žäbälti aýä máke vë yake dästräti urbâne-mâ girâne bë aýä nâbä žäbälti aýä
 gō ahmádi gäwände wäkile mäla mine az kí härim wilayat tauréze žäbälti aýä häspu silâh
 dâne aýalär paimä kete pe şöpä bänäfse dau doazdä rüa bá riedä dehäre räste gündekei té
 sákir pírik téşexä däreše žäbälti aýä gō süwadä || dilimín dére süwáye suatá båxére pírie 65
 gō dilimín dälikü havatä tū bá sár cäve mürä häti gō píret dilimín débē linjimín qa bär
 dâne žä bär gizmä gō mûdä tåsik åv tåntik xojä surâviče bükim léye píriä gō tū hörtekü
 cälângi tū mivâne min döşäge žäbälti aýä gō píri diyibä az že tå doxoäsim habik xoä
 píre gō bilä keckä min mürxän že bérie båa bá tå dä tåsik åv häbik xoä ãe bätädä žäbälti
 aýä kete xaué mürxän žä bérie téiye || mäskir paimäkü ketie xaué gō åni vi paimä qä 70
 nás näki åv žäbälti mürä akäri lä dünne kete pe şöpä bänäfseye mirxâne gō žäbälti aýä
 räbe že ärde tū kí péciči bänäfset min bûwe dästâ sérwüze že tárä bükim bärmałeyé pírié
 gō mirxän yaúrum şavé cüni min xawniče (xä) dí bü (ze) tárä mürä tu häre bûgere
 yâkî wåxteχärä tū vî bülä že däki xârâ žäbälti aýä xawé räbû gô milä wåxta ||
 evâri lä nim yâsiä dilimín debé žäbälti aýä že bär pírá derive gō lä min harämäbä ñobe 75
 kurmängi žäbälti aýä sâ mä bá râda dehäre däxüle dästrâta ñarbî nâsa diba kóniki mäzin
 lä písi žäbälti aýä bin vi kónidda rüdinä pírik že dârvâ téiye gô tâxére žäbälti aýä gô e

pírī bäméde därtike vā-särī že lingvχā bädärñim az ki härim pírē bā räye pírä bāne
 käckäχā díke wädühō yaúrum tū vī istri bädärχine zéiye wädühōe gō hättā sörke nädä ||

80 min bädär nääxim zéiye gäbälti aya rädu zä arde bärχä däru däste dériwe wā ki cár
 mahā bā räedä dehäre wílāyān tauréz rästā sā käcikā tēiye läsär övē vā härsé käckä gō
 gäbälti aya kuvā dehärī tū kuvā tēi gäbälti aya gō ázi kétome pē šöpā bänäfse wā härsé
 käckä gō gäbälti aya zä mä härsé yäkerχä begamiskä mäkuve pē trā bänäfse waxt̄ xodé
 aulädik bā bänäfse dä gäbälti aya gō bā sär gänti bänäfse dä min härankir gōst̄ pätz mähä
 85 ägär || xodé kir muráz minu bänäfse ázē vëzti bärχära bürin dästā surüge gäbälti aya
 wáxjeké din bā räedä dshäre rästā sevânek tēiye gäbälti aya düsünmiš bū yā rábbi av cíe
 dži rindim wā kingē min rindin az bā vī sevâni buggärērim hättā pē (bē) rahatikexä biwñim
 diltmin debé bāne vī sevâni díke gō wåre kingexä buggäreni sevén (seván báxi sevén) gō
 märükī ayači kī kingärtä näläyäqe mine häsil gäbälti aya kingä dägä, re díkiwe réye dehäre
 90 däxjle gündä bänäfse díwe lä öddä däwriš aya bärχä däiye sevânek lä öddä däwriš aya bāne
 gäbälti aya díke gō ãi öyul tū lä cí (cē) digärti gäbälti aya gō ázi
 digärémä lä sevâni däwriš aya gō öylum hazär pätz min heiye tū nacérini gäbälti aya
 gō pekti tuiye šeš mahā min büberi go az búkim sevâni šeš maha gäbälti aya debire bā
 hazärri däwriš aya gumačtäχävā dshäre sär daðwälti gäbälti aya vérä dehäre däwriš aya
 95 bāne gäbälti díkä gō tū häre nänäkixä bärχä lä häramie gäbälti aya || vädigärä lä härami
 bärχä däiye zilifé gärti bänäfse bāne bänäfse díke gō bänäfs wåre laukäntü gäbälti digr̄i
 gäbälti aya güläxä dñe bärχä däiye benäfsä narin tēiye gäbälti aya lä häramie rüdine
 bänäfs xätâne bärχä dä sáxzi gäbälti aya av märue nä-i sevâne tårtibä ayaåne ámma
 kingäxäiye sevâne bänäfse gō diltmin kän därgüsä gäbälti bärčuk läbörχä dän gō áz
 kälämké že vī sevânrä búwñim (bewém) bálkī gäbälti aya bärχä diltmin kän besigä bärčuk lä
 100 bärχä dän dälöre dälöre därgusa || bärčuk dälörñim az pē yámmu qasawätäxä dërevñim
 särvχä bida dädörē sán mri zeräf xodáni daudü häzär mäl digärém diltmin dílikí debé
 gäbälti bärčuk dälörñim že däste lomä xálke ki az nälörñim häzäbe cätine däbär nabbä dilt
 min debé gäbeli aya milä lä tū däiyänbä däwriš aya az ánim bā dästí zörä dälörä dälöre
 därgus lörä därvä aya az ánim bā zörä dälörä dälörä därgus lörä diltmin debeye búbü
 105 doxoandte isqu muhabbaté gúle az därgüsä gäbälti || bärčuk dälörñim že däst lome dä
 xálki ki az nälörñim häzäbe cätine däbär nabbä dälöre därgusa bärčuk dälöre dälöre
 bänäfsä narin gō ázä därgusa bärčuk dälörñim pē yámmu qasawätexä pē dërevñim dälöre
 dälöre därvä aya närüpä aya az ánim bā zörä bärdehü gäbälti aya nän nikän bärχoe
 bänäfsä narin gō bálkī av nä gäbälti aya bäräfse gō e amm óylü tū cütül šivânek tū
 110 nikän nén bärχoe tū aya vā yóqsam tū sevâni || xoarín sivâna nähwâne gäbälti gō e
 xätun täbiäti min hawâne xoarnä min hâve bärdehü gäbälti aya räbū cū bär páz däwriš
 aya gärtä páz (pás) näcerandte rä bū pérík pás däbärχä du kir kisand cū bā ámri xodé
 xogéet xizir ålehi säläm hâte imdäde gäbälti aya kete písia vī páz kisand bir cū dästā
 häle rawâne adákí hábū yáyat yailim pür bū šeš mähä vā pätz lä vī märük mäh bâde šeš
 115 mahā vē pätz zä bärχü kâvir gi yâk bün xizir || ålehi säläm kete pész vī pätz áni wílā
 yâté tauréz lä mérgä gírikí zera lä sár gürñ sér kire mäxäl xizir ålehi säläm cū bärdehü
 därvä bü ayałäręxävā lä öddä rüništ bün därvä aya gō e ayałärñ isäl sâlike qirjye tū
 páz námä lâkin åekí mri mrmä vā sevânmä ki häzär pázimä bür cū wåre ki mäm
 lâkate min šavir kirin vđ pätzmin nadt dägäitb av sevând zä kū bū ayałärä gō e därvä

āyā am̄tī nezānīn̄ žākū bū lä vē || sōrē dikirūn tu wāre gābālī āyā lä sār gārnē sōr lä 120
 gām pāz bū aúgēk že āwē tā vī pāz̄ dīwīne pīrs dīke že gābālī āyā debē lāu öv pāzēkē
 gābālī gō pāz̄ dāwriš̄ āyāye vī auğ̄ hāte bā dāwriš̄ āyā av pāz̄ i téi kí hīndā bāye wihātē
 sār gārnā sōr ammā pāz̄ yāyātān̄ i bā kēfe dāwriš̄ āyā xalātik dā wī mārūyī bāna bā-
 nāf̄sē kir gō ā bānāf̄s pāz̄tē tēi kō hāndā būt̄ wihātē sār gārnā sōr hāre dō gārīa bīsīne
 mā || pāz̄ bidūs bānāf̄sē gō dāwriš̄ āyā tū hāre sāx̄ būke wāre dārwiš̄ āyā bā čār mārūwā 125
 ētānā sār gārnā sōr gām ševēn̄ dāwriš̄ āyā bātāx̄ dār vī pāz̄ yāyāt̄ pāz̄t̄ bācīte zik dāyē
 dārwiš̄ āyā bāne ševēn̄ kir gō ē öyul hāttā ázū tāvā sār̄ hāvūdō kāfīn̄ nākin az tā bār
 nādīm tō ševānēk̄ rīndī wā halālzādēt̄ bādēhū ūs̄ mahā tā pāz̄t̄ min̄ 130
 ān̄ gābālī āyā gō ā ūyam tu dezān̄ bādēhū dārwiš̄ āyā hāte māl bāne bānāf̄sē kir gō bānāf̄s gārīa bīsīn̄ min̄ ||
 pāz̄ dī bānāf̄sē bāne gārīa x̄ zīlf̄e kir gō zīlf̄ dīlīmīn̄ debēye tū hāre bērīye zīlf̄e gō dī-
 līmīn̄ kān̄ albū sātīl hālān̄ dūcū sār̄ bā ševēn̄ sākir̄ ševēn̄ xančārike gowahīra 135
 ē dāstāyē zīlf̄e gō öv nā ūvāne bālk̄t̄ gābālī mīrī dkārī bāx̄ayē ē hātē sāwā bānāf̄sē
 zīlf̄e go sālā az ąqil vī tābdīl būkim mīlā min̄ behāre zīlf̄e gō ūvānū dīlīmīn̄ debēye az
 dezānim tū nā ūvānū tū gābālī mīrī dkārī lākūn̄ tu hātē sāwā || bānāf̄sē 140
 pīrs dīk̄i az gārīa bānāf̄sēmā bānāf̄s lauk̄t̄x̄ bāt̄yē nāve tān̄ lā nānē ammā dīlīmīn̄ debēye
 tū wāre min̄ behāre dāstā hāle rawān̄ az že tārā būkim bārmālēyē gābālī āyā gō dīlīmīn̄
 min̄ debēe būlbūl dox̄uñne lā ūs̄gē gūlē lū dīlī x̄jōdē girān̄ nēye mūrā bārgīrā dāus̄t̄ kahełtā 145
 gerādā zīlf̄e gō tū min̄ nābūt̄ bā mūrā dēkērē (tēkevē) de kār̄ ägār̄ tū nākevī kār̄ åzē dār-
 linḡx̄jä bügatān̄ dze hārim gām dāwriš̄ āyā az būwin dārwiš̄ āyā dīlīmīn̄ debēye || cāvē
 ševēn̄ sōr̄ bānāt̄ lā cōle dāst̄ 146
 ăvīte ărzā min̄ dēle ševēn̄ gō az tā nābim wā nā bā tārā dē-
 kīvīmā kār̄ dīlīmīn̄ debēye gārīa dārlīnḡ qatāndīn̄ bāt̄x̄a fitilānd̄ gām dārwiš̄ āyā bānāf̄sē
 māskir̄ gārīa boś tēye bānāf̄sē cū pēs̄t̄ gārīe gō taχ̄ere boś tēyī gārīe gō ē bānāf̄s̄ ševēn̄
 dāst̄ ăvīte min̄ dāle bānāf̄sē gō mārē sākewā āyēye az sākīm bānāf̄sē bā dāste gārīe girt̄ 150
 ăn̄ hōndūrī māle dār̄k̄ bā dāst̄x̄ kir̄ lēx̄ist̄ lā gārīe bān̄ kir̄ lā gārīadīn̄ lā ăwīs̄ || gō
 ăwīs̄ gō tū rābe hāre bērīe ăwās̄ cū bērīe māskir̄ ūs̄x̄z̄ ūvānā ūs̄x̄z̄ dār-
 bāgāne ammā gāndī ūvānē ăwās̄ gō lō tū gābālī dkārānē dīlī min̄ debēe wāre bā dāstā 155
 min̄ būgēre ázū bā tāvā hārin̄ dāstā hāle rawānē az ūt̄ tārā būkim bārmālēyē gābālī āyā
 gō lē gārīe dīlīmīn̄ debēye ázīm gābālī mīrī dkārī az tū nābim dāstā hāle rawānē gārīe
 ăwās̄ gō dīlīmīn̄ debēe az hārim gām dārwiš̄ āyā ūs̄k̄wāyē az būwin gābālī āyā hātē tā
 kī būwe || bānāf̄sē gārīe dārlīnḡx̄a qatāndīn̄ bāt̄ fitilānd̄ sār̄ kōn̄ ūyē bā rāvā dugō 160
 dīlīmīn̄ debēe būlbūl dox̄uñne lā dārī gūlē dālōre ūvānō dālōre dīlīmīn̄ debēe bānāf̄sē bāt̄x̄a
 dārī gārīa x̄ ăwēs̄ tēye bānāf̄sā nārīn̄ bārve ăwēs̄ dehāre dugō ăwēs̄ taχ̄er̄ bū tū boś tēyī
 ăwēs̄ gō bānāf̄s̄ cāvē ūvānē sōr̄ bānāt̄ lā cōle bā zōre bozm̄s̄ kir̄ ărzā min̄ dēle ázī dārīm̄
 ūs̄k̄wā ūyēye bānāf̄sē pīrs kir̄ gō qiz̄im dōyrū hawālde ázī tā biš̄nīm̄ ūs̄k̄wā 165
 av ūvānā gābālī mīrī dkārānā wihātē dīk̄i tā bīrēvīne būwe dāstā hāle rawānē cū mās-
 kānā kēfēye bānāf̄sē cōk̄ dāst̄x̄ kir̄ lēx̄ist̄ lā gārīe gō dīlīmīn̄ debēe māke vē bohtānīyē lā
 ăwēs̄ dār̄x̄e dāngi ăwēs̄ dārwiš̄ āyā dīlīze dārwiš̄ āyā rābū hāt̄ že hōndūrī ödā bāne bā-
 nāf̄sā nārīn̄ kir̄ gō bānāf̄s̄ x̄ere sābāb̄ c̄te tū lā gārīe dār̄x̄ bānāf̄sē gō az diš̄nīm̄ bērīye 170
 boś tēane že bērīye dārwiš̄ āyā gō bānāf̄s̄ min̄ gurnē bāvēnē tū || cūnā lā gārīe dār̄x̄n̄ rābe
 tū bāt̄x̄ hāre bērīe bānāf̄sē gō dārwiš̄ āyā tēp̄bē bāvī ūs̄k̄wān̄ hār̄ wāqetk̄i tū bā mūrā dewī
 vā pīrsā dīk̄i az hārim bērīye bānāf̄sē gābālī bācūcīk̄ lā ūs̄nāt̄x̄ hāst̄ dīlū dīyārī ūr̄ halān̄ 175
 bārgīrīki ăn̄ lē suār̄ bū cū bērīe bānāf̄s̄ gešt̄ sār̄ gām ūvānēx̄a bānāf̄sē gō

dälöre dälöre ševānū dälöre därvīš ājāyī nārepäš ayačyī närehāme az ānmā bā zōre dälöre
 165 ševānū dälöre kulāvə gaurū az qurbānī kūmīχā || ižā dijārī bärχānū dälöre dälöre kulāvə
 gaurū az qurbānī dälöre dälöre dälöre debēe wāre min paigāke ze bārgirī āvēye az rāmū-
 sānēke bātādim hāqqe šeš mahā sevānīye tūzīt kīrā dīkī ševānīye dälöre dälöre ševānū dälöre
 dīlīmin dīlikī lä wākir tā ševānū bā sār χällere bārgirā taulā nūdīnā wā qantēre tūliā wā
 kārē māč cēkir dīlīmin debēye čāve bānāfše kūr būvin ġābālī āyā ze mārā dīke ševānē
 170 dälöre dälöre az bā qurbān ševānū dälöre || dälöre kulāvə gaūrū az qurbānū dälöre dälöre
 dīlīmin debēe ġābālī āyā rā bū ze ārdēye dāstīχā āvīte gūlie bānāfše dānī ze bārgirī āvēye
 bānāfše bā ġebālī āyāvā kētene kēfū zauqāye bāde sā cār saātā nīmī ēkīndī dīwā ġārīnā bānāfše
 175 āwāsē ze māl rādīvā bāne därvīš āyā dīkā gō därvīš āyā bānāfše cū bēriye ġebālī bācūk
 digīt had nābe derwīš āyā gō āgāi būwā bū bānāfše cū bēriye ēkīndī bū či sābāb nāt ze
 bēriye derwīš āyā bāne cār piānğ || atbāe dīkā gō rābin am hārnī sār ġūrnā sōr bānāfše
 180 nāt ze bēriye dārvīš āyā bā piānğ atbaāvād cūnā sār ġūrnā sōr bānāfše nārin māzdlīke dārvīš
 i téye bānāfše ġebālī āyārā gō ġebālī dīlīmin debēye dārvīš āyā piānğ suārāvād tēye gō
 rābe tu hāre kulāf sārīχā wār-ke χā noχoās būke šālā kī az ġuāba dewrīš aya pēdim
 yogsām hāspī silāhītā tūnnene ēē mā būkuze dīlīmin debēe ġebālī āyā χākīre bin kulīf kēte
 185 χāvē dārvīš || āyā ze wēdā tēye dewē bānāfše āv ce wāχta bēriye bānāfše gō nātūbī nā
 bēri-be dīlīmin debē az kācīkā fāris bāge-mā az ūmīrīχā rūkē nātēmā bēriye ūrō sāwā
 ġūtūk ġārī χālkē sāwē ēl qīzīt tūye min dīsīnī bēriye dārvīš āyā gō bānāfše cī sābābē rō
 hātī ēkīndī tū nāhātī ze bēriye bānāfše gō nā tūbī wā nā ševānbe ševān sārī āmīrī tā bōχe
 dīlīmin debēe az dehārim sār ševēn rā-dikīm rā-nābe dīkīm nākīm sārīχā lä min rā-nāke
 190 nā || sārī pāzikē dīgrē wā nāzīt mārā tēne wā nā bārgirī āvē wīne wā nā bārgirī dehawīne
 dīlīmin läyāne mē qār wī bārāne dīlīmin debēye ze vūrū vēdā ūkā lä dīlbā ūrī dāχīne bā
 dāstmīdā derēzīne tu hāre ševēn rā-ke ze χawēye dārvīš āyā cū bār sārē ševēn gō ševānē
 min tāχēre tū dānğ nājīt bānāfše gō dārvīš āyā dīlīmin debēe ševānī noχoāsē dīkā būmre
 tū rābe bā cār atbaāvād hāre pās hav ševānā āgār bā sār tādā būmre χodāneχā ze tā ||
 195 bistīnīn dāvāye derwīš āyā gō am cī būkenī bānāfše gō rābe tū kinjīeχā bā ševēn-dātī kulāfī
 ševēn lā χā-ke tu hāre pās (j am Ende oft ψ gesprochen) ševēn biśne māl āgār kō
 cē bū hāqqe wī pēde mā hāre dārvīš āyā rābū kūrkīχā wā ūrē wā rāmāχā wā sālwār
 wā ġīzmā tāslīnā ševēn kir ġābālī āyā lä hāspī suār bū kālākād bānāfše ket hātīne māl
 dārvīš āyā bā cār atbaāvād cūnā pās bānāfše bā ġābālī āyāvād hātīn bā kōzā bānāfše
 200 ġītī ze ġābālī āyārā dānī īvārēke mā bū || bānāfše nārin dārgūšā ġābālī bācūk bānāfše
 gūrziķ yānī sā cār dārzi dāstīχākir dā ġābālī bācūkrā kīrīn gō āv maħsūmā χāuū nāke
 gō dälöre dälöre dārgūšā bācūk dälöre dälöre dārvīš āyā bāvī tā az ānmā bā zōre dīlīmin
 debēe az dārgūšā bācūčik delōrīnim ze dāst lōmā χālki ki az nālōrīnūm kāzābe cātīne dā
 bār nābe dälöre dälöre az ġābālī bācūčik de χawē kim ġūtē īpāgād dābār pištē (e tā) kim
 205 sārīχā bātānē qurbāna ġābālī kim dälöre dälöre || bēsige dälöre dīlīmin dīne i bā kūllī
 bāberīne dälöre dälöre dārvīš āyā az ānmā bā zōre bānāfše gō dīlīmin debēe dārdī īšqē
 cātīne dābū sār dārdī kāzābē āšqē dīlīmin rābū mināne dāyākī dāngizi dīlīmin bādā mi-
 nāne mōrīke šāne (auch žāne) dälöre dälöre dārgūš dälöre dārdī īšqē cātīn bū lä kāzābē
 dekīre zōre dälöre dälöre dārgūšā bācūčik dälōrīnim pē yāmmū qasawātēχā dērēvīnim sārīχā
 bā tānē dā dōrā ġābālī || mīrī akārā dīgārīnim dīlīmin debēe bānāfše nārin bāna ġābālī
 dīke gō ġābālī āyā tū bā midā dārī χāncērē az vīkul vē kētī kī az χalāskim ze dzābi

dūnē bänäfše χanoärā gëwähir že däst gäbälti digere lä sär dile gäbälti bæčük däχe χalás bū že ázäbi döne bänäfš gō diliñin debée čävē minē gëbältie bæčük kete χawē gō χançärā gëbälti min dabane šauqēχä bïdä dästā hale rawâne bä sârdä kozä hâlukânu møyâne gäbälti 210 aya min zâni tü nä ševâni tü || gäbälti mîri äkärâni dälöre gäbälti bæčük dälöre dälöre bâvítâ az ânmâ bâ zôre χançärâ gëbälti min gëwähire milâ šauqêχä bïda čoltâ taurézî 215 åbla sîre gäbälti aya min zâni tü néyî ševâni tu gäbälti lâwe mîri dälöre dälöre dârdë äşqeï cätin bû lä kâzâbë kire zôre gäbälti aya ve bârâne čilke čilke tü râbe säklâwi dârwis öyä že minu χârâ gîlke wâltâ yarîbe cöla tauréze že minu târâ nâdebû mâtû nâdebû mûlke dälöre || dälöre dârgusâ bæčük dälöre bänäfš bâ qurbân dälöre dîlumin debée gäbälti aya râ 220 dîwe že ärde kişândi bû cîfte qolâne säklâwi şeyiye bänäfše nârin kete bâr dâvñ pardéye bâdârχistin χarjilçyeké cîye lâxâ kirin kingâ dâ bûkue bâ ámrî χôdë ve şavé pûke yadéb dîbu bänäfše nârin bâ gëbälti aya vâ hûrdü suâr bûn lä säklâwi şeye bâriχä fitilandin etâgâ sübâhân daçé ażütin hâttâ nîmîa sîwê lä wâxteke sîwê χârâ lântare tu wâre || 225 že dâstâ bârjü yazebé bâdehü tü wâre sâr dâwris aya dîlumin debée sîwâdâ χabârâ bänäfše dânnâ dâuriş aya dâuriş aya že bâr pâs téye gâzîke girân bâ sâr âsîrâtâdâ dîke piâng sad suâr hâltine dekive pê gäbälti aya bänäfš χâttunâ dâruvâs aya sâ rûâ sâ şâvâ bâ pê dikive izâ hâspé gëbälti aya lä etâgâ sübâhân daçé diwâne dâ bârfë gô bâzön am hârin şekâftâ lântare tu wâre ámrî χôdë χizir älehi sâlâm izâ hâspîxâ tâlve izâ hâspî gäbälti aya dîke dâ || etâgâ cîât sübâhân daçerâ dârbâz dîke dâwris aya bâ piâng sad suâr izâ hâspé 230 χizir älehi sâlâmra dehâre bâdehü sâ çâr rûâ bârv hâlia gäbälti aya bänäfše χâttunâdâ râ bun lü säklâwi suâr bûn bârîxâ dâm dâstâ kete pê dârwis aya dîlumin debé wâxtu zâmân pûr cûn bâdehü rôke lä bin röye χôdë lä hörte dâstikî dâwris aya paixâ bûn lä rahâtiχâ wâ hâspé (= hâspâ) din tângü tâdârâkiχâ kirin artiq bâ râ kîwin bâ râ kétin lä dâvî dâurândikî || paixâ bûn dâvî bôyâzé gäbälti aya bâ bänäfše χâttunâvâ hâtin bâ sâr dâwris 235 aya dâdâ hâtin (hâhâtin) dâwris aya bâ cîvexâ bänäfše nârin bâ gëbälti aya vâdâ dâm hâttâ sîwâdâ dâvî bôyâzé dâurând âsé lâ grâdan gëbälti aya bänäfš halâni pişrîxâ dâ cîâkî rûnişt hâttâ sîwâdâ gëbälti aya bänäfše nârin lä bâr cîe dâm gândü lä hâspé suâr bû dahât (dehât) bâ dârwis aya râ dâwê dâm gäbälti aya že târâfî dâwris aya cîl mârue tâlafî kir bâdehü tu wâre sâr ahmâde gâwânde lä || nâv dâsîrâtâ äkârâ gândüsü wâkile gäbälti aya 240 bû rôke bâna aya lâre dâ dâsîrâtë kir dugô aya lârnu vâ sâlikë şes mahâne gäbälti aya cû nahât râbin aya lârpiâkâ piâng sad suâr halânin giştik suâr bâlê fûlân öylü fûlân lâwe dâ bâvâ l'hâspâ suâr bûn bârîxâ dânnâ mämlâkâte tauréze bâ xârcâliq girân qonâq bâ qonâq cûn rûkâ râste şârré gëbälti hâtin sâ rônâ kî gëbälti aya bâ dâwris aya râ dâwâ dîkâ ahmâde gâwânde gô aya aya lârnu hâv gëbälti || ayaaye i bâ dâwris aya râ dâwâ dîke havûdö nâskirin 245 ahmâde gâwânde piâng sad suârîxâvâ lä aya gëbälti aya râ bûn dâwâkî girân bâ dâwris aya râ kirin ahmâde gâwânde bâ dâstikî dâwris aya kust wâ dâskârâ dârwis aya bozmış bû gëbälti aya h' ahmâde gâwândevâ bâ aya lârre dâsîrâtëvâ bänäfše nârin halânin ânîn dâstâ hale rawâne âviñin bin kôm gëbälti aya bâdehü gëbälti aya huyâti dâsîrâtë dâwât kir ömmümti dâsîrâtë lä sâr gëbälti aya kôm bûn dâwâlâtâxâ || kirin bâde hafî rûâ hafî şâvâ dâwâlâtâxâ 250 kirin murâzixâ din.

Lâ sangâye hâläbe lä qazâe kilis lä naheie bâa lä qariëi mölvâta bâ mûrâ dewen lâwë gäfer aya séit efendî dewen lâkîn vâ kitâbâ bâ mârûfâti min yazilmış bû ámmâ dâsîrâtâ bâ dâdigë dâsîrâtëke gîngiše wâ hâr gündiki mä že piângi wâ şîast mäl heïye wâ mäl mä-

zinē dširātē hágī ömärliāne wā yágzī läwe šeχ ismā'l ösmān wā akmād ḥyāye bādehū gún-
 250 dimä gündikī mäzine dö süd māl || heýe wā xānadāne gündē yäk māle hamidē yágzī māle
 bāgōye ilā yágzī māle rāsōi fōdulü wa yäk māle šābōi āğülä wā yäk māle misitōi tōpcī
 wā yäk māle húsor āh kehēr wā yágzī mālīmä zānaătī mā gütkärleyē wā tūcārløyē dökīn
 wā hár mālik, mā dö házar mēwe rāzā heýe wā hár mālike mā házar dārā xāt zeitüne
 255 heýe wā gündimā şes mahsäre zeite hánü bādehū níñü yüsüf efendi vā kütäbā bā mārifatima
 hürdüa täsnif kir || lä bōi müslē kókō efendi töbeeli wī búwe lākēn lü sâle isal lü māle
 hámü ööbü mā täsnif kir tamām bū sánnü üç yüz on sákis hissän lü yakkī.

Dästānī yasın' bāg.

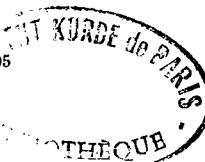
Lä wilayātī qärse tōprāyā wānē lä bāzārī pēriē qoč yasın' bāg hābū ȳāyāt daulatā
 mālūm neçäc neçäc därbägarā cärpişmis bū käs yasın' bäge ält näkir ámmā yasın' bāg xo-
 dāne heisit osmānlī wā dəlibāsa bū rüke dä xāwna xādā dī kö (go) diltüm̄in debē şāvē
 cūnī min dī bū mīnē girtie sārī bénikī rās dréz dəz pēdā dəhārim ūjī hisabī vī bénī bā
 dästī mēda || qā nā süwādā bān kir lä bərāyī piānq xüçikā güngül ȳāyāsə bairaqdār me-
 hāmmed älti gō wāre mēhammed älti yādī yırde tāmānā elpānče dəwān sikinī ã efendim
 būrūn ámrāt tā cie yasın' bāg gōt äe mohammed älti min şāvē cūnī min xāwnikeχä dī-bū
 xāvnī min təbür-ke mēhammed älti būrūn efendim xāwna tā cie yasın' bäge gōt min şāvē
 cūnī xāwnikeχä dībū mīnī bā sārī béniki rās girtie ūjī vī bénī qā néye mohammed älti
 gōt ē efendim rizqās mā rābū že || bāzārī pēriē rāwe bükे tädārakkikā rēye yasın' bäge bān 10
 kir lä dəlibāsa wā güngül ȳāyāsi lä cāusā wā lä zoitārā gō eī öryul halaleşmis bin bädär-
 x̄min cifti bairāyā wā cifti dāul-bāzā bā ámrī yasın' bäge dərχ̄istin gūtī dāulbāza wā zöye
 bairāyā heisit osmānlī cāv hēsin səmāl bādātī fistān lä kābā bädärχ̄istin hāsbī heisin qir
 pēsiā qásre qonārā bū qırıltī bāzārī pēriē árzū áiyāt nāmā hātin sərā wā tāmāsə yasın' 15
 bāgā yasın' bāgā že ärde rābū || cūn qonārē nāv árzū áiyālāχä halal kir nānoχoå yasın' bāgā
 bādārkət nāv dəlibāsa eī öryul az kī härim wālātekī dūr kā že wā diliχä heīye wā
 kā tūnnēye sācilmis bin heiset osmānlī bā dərəbāgā bān kir eī yasın' bāg gānī mā wā sārī 20
 mā lä bär rē-t-tā fədāye däst-i-mā že árzū áyāl bū že tā nābe rābe am hārnī hāttā wā-
 lāyātī kö tā gōtē yasın' bāg gō diltüm̄in kānī dəlibāsa wā zoitārā dāng lāhāv dānī yasın'
 bāg suār bū dākā güngül ȳāyāsi || hāt gōt ä yasın' bāg gūni piānq xüçikā gūni min behäre 25
 lä sūtā güngül ȳāyāsi muhammed älti bairaqdāra dehārī lä sūtāyū sāy bibe wā sāy tūne
 yasın' bāg gō pēki bā ámrī xodā qoč yasın' bāg yirmiš bū bārūχä fitiland sār qālā bayā-
 zidi ba pismāməχä saləh bāgi äe sāleħ bāg ägār lä ätrəfū gūtāre-tā dārin äsē hānā rābe
 min bisnē pīsī dō sāleke wā šes māhā rāne läbā haramāχä sāleħ bāgi gō tū dāremin äsē 30
 tūnnənə az tā || bisnemä pīsī ámmā dāng wīlāyātī hāləbi äsē xooå téye yasın' bāg bān kir
 lä sārdār güngül ȳāyāsi gō öryul bādārχ̄min bairāyā daulbāzā (auch dūmbūl bāzā) am
 rābeni bārūχä býtilm̄in wīlāyātī hāləbe lä pīsītā yasın' bäge bū qırıltiā dəlibāsa bārūχä
 fitiland bāzārī hāləbe qonāq bā qonāq kete hāləbe lä xān wāzārī pāiyā bū bāne dālubāsa
 kir gō ürō rōiyā tū am hārnī bā həzrātī zəkəriā am dō rikaät nimē tūnā būkenē tū bā
 (tōpā?) dəlibāsa bā qoč yasın'-bāgrā kētene ȳamā || həzrātī zəkəriā yasın' bāg bū tūmām 35
 dō rikaät nāmē tūnā kirin yasın' bāg gōt yā rābbī min rāst wīnī lä dārake äsē yoqsam min
 xigül māke yasın' bāg rābū bārūχä fitiland bā lāwī qatār ȳāyāsī bā dəwānē kēt tāmānā
 kir lāwī qatār ȳāyāsī gōt taχ̄ere yasın' bāgi gōt ägār dārine tā äsē hānā wīlāyātī pēriē az
 hātin lāwī qatār ȳāyāsī gōt zīr mārā ȳarab wā dū zūr mārā kurd kürmānq tö dāre mīne

35 ăsē tūnnene āmmā lā tōprāye şāme bálki däre || ăsē hānā yasín bäge rābū hāt wāzır χānē
 bāne dālubāşa kír dārχıstın jūtū daulbāzā mazın wa ḥayānā ɬålabe bādārkétin sālamlıyē
 qōc yasín bäge bárıxā fitiland qāpı bōb üs şāme qōnāq ba qōnāq lā mārgıt şāme dānī cādir
 vägirtin qōc yasín bäge bān kír lā mēhämmed ătī güngül ḥayāst gō rābe ām hārnā hazrātī
 yaḥyā dō rikaăt nāmē bükent tōpı delibāşa yasín bäge rā bárıxā dānā hazrātī ydhyā abtāz
 40 tāzā girtin lā sār nemā sikinīn yasín || bäge gōt yā rabbī fāthū bābekē vāke yasín bäge
 piānq delibāsti hālāni ćū maħallā sāliketıye jäm ɬāğtı húsein pāşā tāmānā kír lā dñvānē
 sikinī ɬāğtı húsein pāşā ȳt lā yasín bäge temendı rūništ ɬāğtı húsein pāşā bárıxā fitiland
 yasín bäge go ăslı tā şekǖt sāwı̄ ȳt tū vərā dahātī yasín bäge go eféndim ăslimin ȳt wī-
 lāyātī qārsē wā ȳt tōprāyā wāne bāzārī pērē az mārūtēkī zōrbāzim daulatē mālumim
 45 āmmā eféndim rīsqō nasıb min rābū ćū mīrikī minē tā ȳgär || dārīxā ăsē hānā ȳze hārim
 pīstı ɬāğtı húsein pāşā ȳyā yasín bäge tō dārā minā ăsē tūnnene dā ȳzér mādā ȳrabıt lāğ dā
 sār mārūt ćāt̄ dörüzǖt hār kāsik dā mēhayātī mīstī mādā ȳsūlere tūnne ē eféndim bālkī
 tōprāyē misirē lā bā ȳgazār̄ mēhämmed ătī pāşā verā dīn yasín bäge eféndim rābū hāt mārgje
 50 ȳäm delibāsā gō ȳt ȳyuller rābin cādirā dīnin hāsbā bişedtnin ām bárıxā bīdinī wīlāyātī
 misirē ȳäm ȳgazār̄ mēhämmed ătī pāşā rābū bárıxā dā qudesi qāpusi || yērmis bū qōnāq
 bā qōnāq kête qudesi şärje lā bār türbēt hazrātī moiram dō rikaăt nēmē kírin rābū bárıxā
 dā wīlāyātī misirē qōnāq bā qōnāq kête misirē dīlīmin kānī lā mārgā misirē dānī bāna
 māhämmed ătī kír wā piānq delibāshi dīn kír bárıxā dā türbā hazrātī zālırıxā wā sitī zēnab
 55 tuwāf kír bárıxā fitiland qōnāq ȳgazār̄ muhämmed ătī pāşā şāst ȳar nārdiwānerā hālkisītā
 dñvānā ȳgazār̄ muhämmed ătī pāşā yädīyirde tāmānnā sākizinī elpānje dñvānā sikinī || hıyét
 mäglis lā bāzənī wā lā hūsnā ȳjamātā yasín bäge tāmāsā kírin pōzı dōyān ȳasmār bāngesli
 bāzənēt bılın̄ qaraqas sūrātī ȳspir sāmāl lā qūlāqā nāvkētē qāndl pē bādātī dāstī rāste lā
 sār sīniḡt wā dāstī cāpē lā sār qulāq̄e pālā qīrq nārdiwān zūyē ȳpāgād hūyātī mäglis lā
 tāmāsā kírin ȳgazār̄ muhämmed ătī pāşā sārıxā hālāni lā yasınbäge māskir gō ē ȳyul ăslu
 60 nāslī tā ȳzē kēdare sābāb ȳt tā ūauktätı ȳqosam dāwātī qōc yasín bäge ȳair || eféndim az
 ȳt bāzārī pārīye tōprāyē wāne bā ɬeiset osmanlıxā min lā ȳt nāvū dāngıt tā girt az hātim
 ȳgär dārenā tā ăsē hānā rābe min bīşne pīstı ȳgär tō dāre ăsē tūnnene dāqım wā ȳhōdūdē-
 tā ȳqosam lā ɬabās ȳqosam lā sūddn tūrye rūke dābīn rūrye ȳodēda tā dānge tōpı tūvānqē
 qōc yasín bäge tūrye bībiżtē āmān dīlī min debē hıyeti mäglis misirē ȳabār dāna hav mā-
 65 rūfātī sīn dō qādılıyā misirē mārūfātī mäglis ɬaqqı yasín bäge ȳazmis kírin || bā ȳmrē
 mēhämmed ătī pāşā mās yasín bäge gēvādan lāsār ȳaznā misirē mās yasín bäge bīstū
 piānq ɬāzār piānq sād wā hār nāfār̄kī ailiq wān ɬazārī dīlīmin dīlikī kānū yasín bäge
 ȳmrū fārmānāxā hālānī lāsār delibās gāzike dānā bārī tōpı tūvānqā bāsār misirēdā hālānī
 lāsār nīzāmā quşlāsī dānā yasín bäge dīlīmin debē sālike wā ȳsē mahā rūništ lā misirē
 rīke ȳnā lā ȳnā ȳnā lā ȳnā yasín bäge ȳt ȳnā ȳnā bādārkēt māskir sārdār bairāq-
 70 dārā || bārāi piānq ȳūcikā mēhämmed ătī lā qāpı ȳgāmī sikinē sāmāl şikiāne sār lāve
 bāngz̄t bōzūqe yasín bäge gō ē ȳyul tāx̄ere wā sābāb ȳt güngül ḥayāst gō eféndim tā am
 bādārχıstın ȳt bāzārī pērē ɬattā bā misirē tā am ȳnān sābāb ȳt rōke ȳt bin rūrye ȳodā
 nā şāruk wā nā dāwān lā dñvānā ȳgazār̄ mūhämmed ătī pāşā tā fürtēnēkeχā kír tā gō
 bā ɬeisit osmanlı ȳzē ɬabās wā rāsike bīstīn ȳgär tū agitī rābe şārikī būke ȳqosam
 75 ȳgär || am ȳodā dān ȳt dāwārā ȳgär am äksigin ȳárā am rābenī nāv dāngıt delibāsā ȳt
 sārıxā hālānī qōc yasín bäge gō ē ȳyul dīlīmin debē rābe nīzāmā qislīt bāna delibāsīt ke

dilimin debé az birinjí büm baş tufangjí bázári misire ürő siü dö qadilijé misiré dau şes qadılıçya xädä sär min bidin alywâlexjä bäré dilimin dilikî kânî bairaqdâr mehámmed äli bâ sâr qışläçdâ gäzik dâmî dêlibâsa dângé hälâni bairaq vürşandin dâmbül bâz dâr-ânin || 80
 yasin bägâ dilimin debé ze mérâ bistinîn bázâri misire tâxî mehámmed äli bistinîn že dîlumin dilikî wâkir qoç yasin bägi kûrkü hälâni pâlât qırq nârdiwanâ že qin xalâskir lä qapî ulû jämîtâ sârki tâv râ kir dîlî min debé tu wäre hisâbe ähâti misire wâ yasin bägé dilimin debé heisit osmâni yasin bäge bû qırılıt dêlibâsa wâ zöitâria lêxistin lä ahâlie misire rô nimî nîvrû že qâpî jämîtâ hâtîtâ bâ sârî bâzâre şopâdân bâ ügârî || xodâ nîcâ gân tâlaf kirin že ahâtie misire nimî ekindî yasin bäge bân kir lä deli bâsa lä zöitâria go bînîn xâ bâ nizâmâ qışläse gînün dilimin debé lä nimî ekindî pâlise dâ misârê wâ qûlä wâ märufâtî jâzâtî muhámmed äli pâsâ hâtîn dîwânâ yasin bägi yâdiyirdâ tâmâna kirin go efendim dilimin debé gesâtî muhámmed äli pâsâ äe tâ doxozâze am näzânenî sawâ mâaşsa yoqsan sawâ qonîşmeyî qoç yasin bägi go péki yasin bägé bân kir lä sârdâr gûngül || 85
 90
 arâşsâ wâ pîangâ ăgit wâ pîangâ dêlibâsi xâs hälânin cü jäm jâzâtî mehámmed äli pâsâ lä dîwânâ sikhînîn bûrun ámrâ tá cie mehámmed äli pâsâ go öylum sâbâbe câ bû tâ wâr kir zâ alyjâ noqsan bû dilimin debé muhámmed äli pâsâ dâstxâ dâbû dâvî pânjârâ go yasin bäg mâske lä dâvögâta wâ kîngît bâxün wâ lâse mâtûa wâ mâske lä ărzû diyâl bân dekin ămân ăl ămân zü dâstî yâsin bäge dilimin debé mâtûn sur yaramış min nâvâ hân min dâstî || bâ tâ nâkinî bâdârkiv zâ bâzâri misirâ yasin bäge go efendim az nehâ bâ ámrî tâ hâtîmâ misirâ ki az bâ ámrî tâ bâdârkevîm že misirâ az bâ zîrî pâlât ketemü misirâ ángâq dilimin dilikî lawâkir efendîdedâ misirâ hîyâti mäglis câv lä hâv kir dilimin debé yasin bäg bâdârkev že bâzâri misirâ yasin bäg äe mohámmed äli bâg hisâbîxjâ mâtâşânâ tâ-u-xâ ăgâr qurşikstâ bâ sâr mîda hâtî az bîdim dîdüâ ámma az lä tâ dîkim tâxî dâvâsi dilimin debéye yasin || bâg bâ sîndâ vägerîçye dâvî qonâşyê lü nârdîwânâ dilimin kânî jâzâtî mohámmed äli pâsâ hîyâti mäglis kûrsî hälânin ăzûte yasin bäg dilimin dilikî lâwâkir yâsin bäg pâlât qırq nârdiwanâ že qin xalâs kir dâ pêxâ doazdâ dârâbâgâ že kâbâ kir dilimin dîne dibû qırılıt bôruzâne tabûrî qardâ nizâmâ lü peshâ qoç yâsin bäge kum debûne pîangâ dîlebaşî yâsin yâsin bäge bâ nâv qardâ nizâmda dûcûne qoç yâsin bäg go mäkin mälezînîn lûnê pâlât dâ qırq nârdiwanâ || že qinâ bâdârînîn dilimin dilikî debé yasin bâg bâre fitîland nizâma qışläsi dilimin lewâkir yâsin bâg wâ pîangâ dîlebâşyâ häryekî hafste u piângâ ăskâr že kâbâ kirin dilimin debé lü nimî ekindî yâsin hâg kête nizâmâ qışläsi go mäkin mälezînîn hâspeçxâ bâdârînîn bâri tâpâ dâ märjîte kîsînîn dilimin dîne iöpu tufang yâsin bâg lü märjîta misirâ dânin sîwâdâ dau şes qâdilejye ârqâ yâsin 100
 105
 bâg râ bûnâ muhámmed äli pâsâ bîstu çâr qâdilejia yâsin bâgerâ lä || märjîta misirê jânk dânin hâtîtâ sâ rûnâ sâ şâvâ ulû jânk dânine bâde sâ rûnâ sâ şâvâ delebaşî yâsin bâge bairaqdâr berât piângâ xâçkâ sârdâr gûngül arâşsâ muhámmed äli go e yâsin bâg dilimin debé wîlâyâtî misirê hân pür kâsît nâ bîst tû kêtî misirê wäre bâ qolayî bâdâr kîve şîye yâsin bâge dilimin dîne dîlebaşî lü gûngül arâşsâ kîre qırımn ăgâr kûsîkî sây heîye arâlâşmiş bin zâ nâv ahâli misire dilimin dîne bu dângikî dâwulbâza || dîlebaşî yâsin bâgê kum debûne že heisit suâr yâsin bâge kâsîkî tâlaf nâbûne wâ pôzî yâkît bâ xün nûbûne dilimin dilikî dîne bâ pürinâ bairâyâ bâ dângît dâ'ulbâzâ že misirê bâdârketin lä iskândârûa misirê lä gâmiâ suâr bûn sîwâdâ iskâlâşledâ bâdârketin dilimin lâxâne qonâq âvétin an-takî xöpâne dilimin lä kurd jâmâ hâbû bâtâl bâg lâwê ömmê bâ heisit suâr bârve yâsin 110
 115

120 bäge dəħħare lä pūrā ġisir hadidē bārvē dəħħare bätäl bāg läwē ömmē || gō ē yasin bāg taħngrā musafere minn lä qālā bāsutē dilimin debée qirillā dāngi dāullbāzā kettene qālā bāsutē hattā bā haftakki tħngrā musafere demine bāde haftakki yasin bāg gō ē efendim bätäl bāg halalke nēnox oħra az kī bār ix-xi bħidim qālā pērtye läkin bōi bāgik dżazze ēle mādġun āyā lä għaduġgā qutmäχabbar šandi bū že yasin bāgera mā nētie għaduġgā qutmä dā ŋerda nāv kúrdu kurmānġierā dārbazzbe ħare yasin bāge gō ē bätäl bāg halalke nēno || χoe bätäl bāgē läwē ömmē bā yasin bāgħevā hattā binni għindni mašla tħalli bär zżeरat ħannan wä männan dō rikaatt nîm kiekin lä aškarrē mādġun tħamarsa kiekin bätäl ömmē gō ē yasin bāg dilimin debée tu sabbirké az bā mādġun āyārā bükim daẘye yasin bāg gō ē bätäl bāg tu sabbirké az bā mādġunru tħekkivem daẘye yasin bāgē lä pēti ħeġi osmānli bairaq varšandin yasin bāg bāne sārdar għoġġi l-ayāst muħammmed āt-kir gō ē, muħammmed āt-dilimin debée wasnyātā ||
 125 dākk bär wä piānq ġuċċikka dā kinġe lä sär minnē tħi bā midha bairāye az-ħarim pēti dēlibbāsa jānġi tħalli bairaqdār gō ē yasin bāg dārr bērāye dānni ārde dast āvile pali qirq nārdiwan gō ē yasin bāg az vē qandierā wáxju záman že tħarr haldigrim bairāye sewie roke az tħekkiv daẘye yasin bāgē gō ē mohħammed āt-kir bērāqdār tħegħrab iċču żen dox oħażim bērāye ħare dārr bērāye mā tħalli bār ix-xi fitiland għaduġgā qutmē bā mādġun āyārā kete ||
 130 dāẘye mađġun āyā sā saxt dawwa dikk bōzmiš kir aškarrā mađġun āyā dārbas dwejja lä kħiġi sħalli bāgħi kiekk bār ix-xi fitiland bāzżeरi bārāġige bā dāngi dāullbāzā pūrin bairāġya bādárket že bērāġige kete bāzżeरi urfu qonaq bā qonaq kete qālā bāyaxid bā || pis-māmniż-xi saliħ bāgē haftakki doddha mā bādeħu gō dilimin debée ā sħalli bāg halalke nānnox oħra halal-läsmi dħbi u nānnox oħra yasin bāgē bān kir lä delibbāsa wā lü għiengi āyāt għo mākkin maledxen cifti bairāġya bādārinxin dārxiżiżin zoddha bairāġya bār ix-xi fitilandin qālā pēri pē dānni dilimin dāne ħukmi sħalleki wā šeš mahā rahaġiż-xi dedithe bādeħu lä bāzżeरi misire kör wazzir ħabu äv kör wazzir lä islämbu lü bā daulatē bū ruke lä bin ruiye xodxe muħarab bāke daulatē || pēda bū muħarab yāyatān qizayin bū bā mħukurri daulatē bā mārufat kör wazzir läkin pādiše xabbar tē tħunne bū mäktubik kör wazzir šand že yasin-bāgera dilimin debée mā wäre lä tħu adasi biki daẘye yasin bāgē äv mħarru yā daulatē bālkki mārufat pādišah għo dilimin debée bān kir lä sārdar giengi āyāt muħammmed āt-kir gō ē oġul dilimin debée bādārxiżin bairāġya bükkin tħadħarayā réye bū pūre pūri bairāġya tāe dāngi dāullbāzā yasin bāg bā ārzu āiyalex-xiavha hallallexxiżi || bū bā sār xiadda varšand sāxżeż hazra tħalli wā ħeġi osmānlu x-xi kiekin kinġju kisbati għażiex ċav ħeġi sāmel bāddi kumu qaldaq fis-tan lä kābē bā tħuvaġġi ħażi sħadd bān wā bā pālē qirq nārdiwan dārxiżiżin zoddha bērāġya wā dāullbāzā bār fitilandin ādha qanli tħuše mahā dilimin kānni u lu ġānġigä giran dānni bāde šeš mahā għo dilimin debbeye arzaq wā ġebel x-ānna xalas bū lä yasin bāgē ammān-xi kiekin pādišah arzaq u || ġebel x-ānna dox oħżeze āmmäχ xabbari daulatē že tħunnej āv issa mārufat kör wazzir hattā bā haft ġārā ammān-xi dikk pādiše xabbari pādiše tħunne že yasin bāg rāb bā hattān sā mahā yasin bāg maħsarru debbū lä hondi tħi mūskov hattā kī hoq aktik goċċi haspā bā qazixi dikere bādeħu yasin bāg kawatik šand mūskov fi'l hāqqiqt az dużminim läkkin quvvawtu ġebel x-ānne min tħunnej riġa wā minniet az yāyatān hattā minn fannha arzaqu ġebel x-ānna min tħunnej āmmä nā || sāne pādišah havudō dā tħarrad biegħi läkin az že tā dox oħażim arzaqu ġebel x-ānna bādeħu az bā tħarr bükim daẘye müskov arzaq sā

māh wā gäbelχānā mükkämml̄ šānd yasín bāgerāt̄ yasín bāgē dāwāt̄ kir wā χalās bū že māhsärē bā ámrī χōdē bāres̄jē müskōv pādišē bū yasín bāg heisit osmānl̄ halān̄ bār̄χā dā islāmbulā lā bā pādišē paixāt̄ bū dīlimin dīne yāsín bāgē ámrīχā hālāni cū qōnāyā dawlātē yādīyirdā tāmānnā sākisint̄ el-pāncā || diwān̄ sīkin̄ amrīχā lā pīst̄ pādišē dān̄ 165 pādišāh̄ äv ámrā halān̄ gözdā gäc̄irmiš kir ki äv iſe kōr waz̄ir lā kōr waz̄ir pīrsiāt̄ kōr waz̄ir bīst̄ kī yasín bāg kētē islāmbulā dīlimin debēe kōr waz̄ir rēvē vē ámre pādišē cūt̄ye misirē pādišē arāmīš kir kōr waz̄ir kō tūnnēye yasín bāg tāmānnā kir lā dāwān̄ pādišē kī efēndim izin̄ rūχsat̄ tūt̄ye bā mid̄ ägār kūllu hāl me cīrkir tūt̄ye quş̄irē nāmān̄ pādišē hāre ḥ̄yūl || mā ámrī-tā be yasín bāgē tāmānnāyī pādišē kir amrīχā hālān̄ bā dāngāt̄ 170 dāulbāzā gōrūn̄ bairāt̄jā tōpū tūvānḡχā hālān̄ bāriχā fitiland bāh̄ru dēnḡize lā siwēdā iskālās̄t̄ pē dān̄ bādehū sa rūyā rāhat̄χā kir tākrārān̄ lā gāmāt̄ suār bū dīlimin dīne wād̄χlū zāmānēki iskāndārā misirē pē dān̄ sūwādā bār̄χā fitiland kōlemāndā misirē lā mār̄giā misirē pē dān̄ χabār̄ šānd kōr waz̄ir wā gäz̄āt̄r̄ muhāmmmed ăl̄i pāsā kī dīlimin debēe bā mid̄ ăzin̄ rūχsat̄e || misirē wā yaχūd̄ illā kōr waz̄ir rābu näkir bēnik 175 ăvīte sīχā wā pīexā kūrkī hālān̄ hāte ámāne yāsín bāg gō dīlimin kān̄ pālā qīrq nār̄ diwān̄ že qīn bāddār̄ ăn̄ lūsār̄ üsīt̄ kōr waz̄ir dān̄ dīlimin debēe χalās̄ kir že ăzāb̄t̄ dān̄n̄ yāyātān̄ hāv ăsā lā gäz̄āt̄r̄ muhāmmmed ăl̄i grān̄ tēye muhāmmmed ăl̄i pāsā rābu lā yāsín bāgerāt̄ kēt̄ gāngē yāsín bāgē hāft̄ rūn̄ u hāft̄ sāvā yāyātān̄ ăl̄i gānḡke grān̄ dīke ámmā ăskārē misirē yāyāt̄ pīre ăskārā || yasín bāgē heisit osmānl̄ cūt̄l̄ to mīstik gānim cākī 180 nāv hāzār̄ sīmil gāris cūt̄l̄ nāvdā wāndā būwe wārkī wāndā bū bādehū doazdā rūn̄ doazdā šāvā ăl̄i nuhārabe dān̄ rōkē lā bin rūye χōdē zīnīke laukēkī (lāwāukēkī) cāl̄ dā hamisēdā dīgr̄ rāstā sārdār̄ guñgul ḥāyāsīt̄ muhāmmmed ăl̄i hāti vē ăksīgē dāstīχā lā pišt̄e wī māhsūm̄ χīst̄ gō ē ḥ̄yūl χāukē yasín bāg tēye bā ámrī χōdē äv māhsūm̄ kēt̄ χāvē sārdār̄ gūngūl ḥāyāsīt̄ muhāmmmed || ăl̄i bārāqdār̄ berāi pān̄g χūcīkā vē dāgāt̄l̄ diwīne bārāqdār̄ muhāmmmed 185 ăl̄i bāne yasín bāgē kīr ē yasín bāg že χāufē-tārā qācīkē cāl̄ dekivenā χāvē rābe ărt̄q bāse sār̄ zā nūdā am hārin wālāyāt̄ pēr̄t̄e cāl̄dāq qādūl̄χē misirē lēn̄ qā nā bīst̄ kī tū hāt̄i misirē ägār̄ gäz̄āt̄r̄ muhāmmmed ăl̄i pāsā kir bā kōtūl̄yekē χēre mā nāmīne yasín bāgē pīrsāt̄ muhāmmmed ăl̄i girt gō bānīke bārāqdār̄ mā dāulbāz lēkīvin mītā dēlibās̄ kum bin deliān̄ zoitērīt̄ bānā || hāv kīrin dēlibāsia kum kīrin yasín bāgē hīsāb̄ kir že heisit os- 190 mānl̄ bā ámrī χōdē kāsik že tālāf̄ nābīt̄ yasín bāgē bār̄χā fitiland iskāndārā misirē bāne qaptān̄ bāsī kir dīlimin bīnīn ē qaptān̄ bāsī tu qār̄yāt̄ wā fāyāma wīnīn ăn̄n̄ yasín bāg lā gāmēt̄ suār bū lā siwēdē iskālāsīt̄ dārket̄ χabār̄ šānd bāt̄l̄ bāgē ömme gō dīli- 195 min debēe qōc̄ yasín bāg mūhrū fārmān̄ berāt̄ yasín bāg tēye bāt̄l̄ ömme bā heisit os- mānl̄ bār̄vē yasín bāgē dehāre lā || bāzār̄ qāpus̄t̄ lā ăntēk̄ qār̄islesmiš dīke gōrūsmiš bū bā yasín bāgerāt̄ ă berā ahwāt̄l̄ misirē pīrs dīke bādehū suār būn ăzūt̄l̄ qāl̄ bāsūt̄l̄ (erst nach hāmuk̄ lēlūn̄ dāyindā) hāftākē lāsār̄ bāt̄l̄ mīvān̄ demīne bādehū yāsín bāg bālāχā dā bāt̄l̄ bāgē χātēr̄χā že χoāst̄ hālāt̄ kir nānōχoā yasín bāg bā dēlibāsīt̄ χāvē kētene rē hāt̄in̄ χān̄ waz̄irē lā hālābē paixāt̄ debū hāttā rōyā ăn̄n̄ lā bār̄ hāz̄āt̄ zēkār̄t̄ dīkā dō rīkaăt̄ nimē lā pēsīt̄ heisit osmānl̄ dīkā imaml̄yie bādehū že || hālābē bādārket̄ hāte kilisā 200 lā sār̄ gān̄ pōlād̄ (in Damaskus von den Kurden „pōlāt̄“ gesprochen) paixāt̄ dīwe bāde sā rūn̄ wā sā sāvā mīvān̄ dimēne bādehū suār bū že kilis ăzūt̄e bērāgīgē dīlimin dīne lā kālākā suār bīnē lā bāzār̄i wīrfā qōnāq dānīn lā bār̄ χalīlē rāhman dīlimin debēe yasín bāg dēlebāsīt̄ χāvē dīke dō rīkaăt̄ nimē bādehū suār bū lā dīarbōkērē rāwūrt̄ ădrāmānērā

därbás bū qō̄naq bā qō̄naq lä qálā pérte qō̄naq dāñi dil debée ápikt̄ yasín bágē hábū
 205 náveχá rägåb bág bū káčkikäχá || hábū náviχá zéinäb χātūn bū díl̄im̄in kāñi yásin bágē
 álu dāwåt̄ke grán dāñi dāñgi dāulbázā wā püre püré bairáyā wā h̄eisit suár rā bün̄e
 gürít̄ zéinab χātūn áñi χodá muráz̄i wān kir muráz̄i áläm̄e v̄erā.

Vā kitábā lü qazáñ kílis qarié; mōbátā séidū ḡäfar yazm̄iš kirin dā h̄ikāyáta yásin
 bágē káñdeyχá lü qazáñ isld̄k̄ye qarié; ḡéliká lü oimáyé málé móri že ḡündi tåbáká yåqub
 210 óylū yúsuf eféndi yazm̄iš kir lä málé šerekā lä málé || ósi (osman) h̄áj̄i átl̄ χitám bū wā
 že bā mårufáñ séidū wā bā mårufáñ yusuf eféndi yazm̄iš kirin tåmåm bū áv h̄ikáye.

Dästānī dämätz öylu gücük hásän āyā.

Bażärī ădiämâne akmâd bäge häbū wä muhämmed bäge häbū wä mîrî lâwî muhämmed
 bâgi dämätz öylu gücük hasân āyâ lä şînê mât wä žé akmâd bäge telâ ăşsan kâckâ akmâd
 bâge bû wâxjû zämân gäçmîş bûn röke tâmir pâşâye millî žä saîhâ wä zângînâ wä žä
 tüjârâ pîrs kir ăs ăyâlâr lä wîlâyâtâ wä lä qazâ pîrs kin zinjekâ lâyâqî min bîbînîn az kî
 bâzâuağim saîhâ wa tüçârâ (sic) gô eî || ăyam l' ădiämâne kâckik akmâd bâgi téle ăşsan 5
 (gewöhnlich telâ-ăşsan) lâyâqâtâ tâmir pâşâ ăyâlâr säd suâr bâdârçist şând
 ădiämâne sär akmâd bâge allah amriñen telâ ăşâne doxozâ akmâd bâge bâr kir téla ăşâne
 wä dämätz öylu gücük hasân āyâ hûrdö ănnîne árâkî ăs ăyâlâr mâskin telâşan dâsgirtiâ
 gücük hasân āyâye ägâr lâyâqe dewînîn az bâ tâmir pâşâ dim ammâ lâkîn ázê kôr oğâşyem 10
 gücük hâsen āyâ lâwê bârâyî mine telâşan dâsgirtiâ ägâr hûn || münâsîb diwînîn az
 pêdim ăyâlâre gô münâsîbe bâ hasân āyâ dâ bâ şîndâ hârene bâ tâmir pâşâ gô āyâ kâckikâ
 yâyât çirkîne nârinde nâlâtâqetâ piâng suâr ze wân suârân müfsidî kîrin gôtin yâyât kâckikâ
 rînde tâmir pâşâ tâkrârin karyâdik şând ze akmâd bâgérâ gô milâ kâckikâxâ ze mérâ bîsîne
 wä yâxud dze cäl hâzâr suâr ădiämâne bâşutînîn wä telâ ăşâne bâ zôre behârim akmâd 15
 bâge bâne gücük hasân āyâ kir eî öylü tâmir pâşâ bâ cäl hâzâr âskâr || é kî wârê (gele-
 jek türk.) ădiämâne besâu'tînîne telâşane bîwê tú kî bîwê cé gücük hasân āyâ gô ápu
 tâmir pâşâ yâyât âskâr pûre quvâtî min nâgî lâkîn dze hârim diârî yûrbâti millâ çâvê-
 min nâwînîn kî diwê millâ behâre dämätz öylu hasân āyâ bâne kir gûtük dêlibâs ănnî wä zô-
 uk daulbâz dâryçist ănnî bâna dêlibâsâ gô wârin bairâqê vârşînîn áz kî hârim kôlâmândâ 20
 misirê dêlibâsâ gô kânnî dâng lâhâvudö ănnî piâng säd suâr suâr bû bairâq halâni dämätz
 öylü || gücük hasân āyâ lîngî dâ rikêbâ hâsbe ănnî tel ăşâne bâne dämätz öylü hasân āyâ 25
 kir ăs hasân āyâ tú kî hârî diâre yûrbâti berâtî min tînne bâvîmîn ixtiâre tú kî gunâhî
 min bâ sün kétî gücük hasân gô telâşan tâmir pâşâ yâyât quvattâye wä âskâr pûre az pê
 nîkânnîm ûcmê xâtrâta bûtûn ădiämâne bâ ér nâşâutînîm dîlîmin debêe lä min hâdlke nâ-
 noxjöe az kî hârim wâlâtî yarîbîe telâşâne gô dîlîmin debêe tâmir pâşâ bâ öyâşyî || kîr-be 30
 dâstî mînu tâ zehâv kirle bâ zôre tú kî hârî diâre yûrbâte kîzân kôlâmândê kö áz kî hârim
 kôlâmândâ misirê ăi amu öylü min žebir mâke ze kâyâtâ wä že silâfâ gô dîlîmin kânnî
 bairâq dârâ bairâq halâni ârzû âydlâr halâllas bû bârâxâ fitiland kôlâmândâ misirê dehâre
 gô dîlîmin debê hâre dutmâm min gunâhetâ dâ sün xodêye hasân āyâ bâ piâng säd suâr
 lä diarbôkrê wä lä bârâqigê dârbâs bû lä qogâ || halâbe lä xâr wâzîrâ pâiyâ 35
 diwâ bâne kir lä dêlibâsâ gô râwin (râvin) am hârnî ülkâ jâmîne bâ hâzrâtî zâkârât bûkemî
 dö rikaăt nîmî bâdehû dö rikaăt nîmî hât xan wâzîre dêmâz öylü gücük hasân āyâ cü
 qahwâ asldân dedâ vâdoxâ qahwâ bâ qahwâgîrâ diwe sâdiq berâ sûrâniâxâ siü piâng kisâ
 lä qahwâ asldân dâdâ lü bâ qahwâgî ze bir dikâ bârâxâ gârândâ xan wâzîrâ suâr bû bâ-

35 rāqgārā wa dāulbāzā wā zōitāriā bārīχā gārāndā kōlamāndā misirē || dilekī debē gōnāq bā qonāq lā bākārī misirē gāzārī muhāmmed ālī pāsā pāiyā dīwe bā dīwānā muhāmmed ālī pāsā dīkevā muhāmmed ālī pāsā ðe ḥṣul ḥṣli naslītā žā kūt̄ ē efēndim ḥṣlī min t̄ ze adīmānē pēkē ḥṣul yazmīš kir maāsē hasān ḥāyā hāft hāzār lā sār ḥāznā misirē bādehū sālikē wa šeš mahāye rūdeništ lā misirē šāvīkē dēmāz ḥylū hasān ḥāyā kēte fūkrāu dūshūntiā ðe yā rābbī dājābī tāmir pāsā tēle āišān bīr lā nābir kēte fūkrū dūshūntia rō ze rōye yāmū || qasāwāt pūr būn dāmāz ḥylū gūcūk hasān ḥāyā ḥāyātān noxōsā kēte tāinu tānātā kāsūlmīs bū rōke gāzārī muhāmmmed ālī pāsā hāt sār hasān ḥāyā ē hasān ḥāyā av cē hāle hasān ḥāyā av cē yāmu qasāwātān tāχēre wā sābāb cē hasān ḥāyā gō ē efēndim dārdī min zādāsile pūrin ammā dītmāmeke min hābū ḥāz nāzānīm tāmir pāsāye mīllī bīr lā nābir tēlā āišāne fūkrū qasāwātā min hāwē (hāve) gāzārī muhāmmmed ālī pāsā gō ðe ḥṣul zārār tūnnēye ðe hasān ḥāyā az gāriāke bātādim ze ||
 40 vē saudā dāiye ammā ðe muhāmmmed ālī pāsā tū hāzār gāriā tū bāmēdī mūmkīn tūnne illā tēle āišān nāfīt bā ḥāmāleχā ware zōbāsīt̄ ze diārbökere bāχārāt̄ wīne lā bālgī sārīmīn rūne wā zāwāsīt bā dīlimke dāvī mūkē anjāq mūmkīne būwīne yōqsam loqmāne hākīn wāre tū cētē lā min nāwīne gāzārī mūhāmmmed ālī pāsā kāyātīk yazmīš kir ze tēle āišānārā dīsīne kī hasān ḥāyā ḥāyātān noxōsāe mīllā āišān wāre zābāsīkī ze diārbökere bāχārāt̄ wīne yōqsam
 45 nāmoχoā halālkē kāyādē || dīsīne av kāyādā dā dāstī tēle āišāne dīwīne tēla āišān nākē dilāzīne hākībāk zār hāltīne qātīk kīngī mārā lā ḥā dīkā ūrīkī wā gūtūk dābanādā wā tūvīnk hājī ūrībān hāltīne lā hāspī bōz suār dīwā bārvā diārbökērē dīlāzīne dīlāmīn dīne lā diārbökere lā qarpūz ḥāznā zābāsēkī hāltīne gūtūk dārvūlbāz dībīne bān dīkā lā gūngūl aysikī ze mērā zōitārīkī būwīne dīlāmīn dīlīkī kānī āišā min nāvīkī gānḡ aysalīyīkī lā sārīχā
 50 dāmī gūngūl ḥāyāsīt bān kir nāvētā || cētē āišāne gō nāvīmīn gānḡ ḥāyāye dīlāmīn debēe gūngūl ḥāyāsīt bān kir kīkī hāre wālāt̄ misirē gūngūlu wārin yāzīlmīs bīn lā sār gānḡ ḥāyā dīlāmīn dīne bistūpūnāḡ suār yāzīlmīs būne dā kānī bārāqdārā bārāq halānī lā sōrāke bārāq dānī dēlibāsāt̄ bān kir zoitāriā dāng halānī ze sōrāke bīstūpūnāḡ suārādīn halānī bū qirilt̄ bārāqā halānī lā bāzārī urfā dāmī dēlāl (dāllāl) čayirmīs gō dīlāmīn dīne dālūbās hānā mīlā wārin
 55 yāzīlmīs bīn dīlāmīn dīne sādu piāngē || suār ze urfā bā gānḡ ḥāyā suār būnā dā kānī gānḡe ḥāyā bārāq halānī lāsār bōqlū bārāqīgē dāmī gō dīlāmīn debēe dālūbās hana (hānā) mīlā wārin yāzīlmīs bīn dīlāmīn dīne hāftē suār ze bārāqīgē bā gānḡe ḥāyārā suār būnā dā kānī gānḡe ḥāyā suār bū bārīχā fitīland nīzībē lā nīzībē pē dāmī dīlāmīn dīne ze nīzībē lā kīlisīt pā dāmī ze kīlisīt sād suārī-dīn halānī suār bū lā hālābe lā ḥān wāzīrā pē dāmī dīlāmīn
 60 debēe gānḡ ḥāyā cū qahwā aslān dādā bān dīke lā qahwējī || māsdiķe sūrāniā hasān ḥāyā ē lā qahwā ðe qahwājīo av sūrāniā kēe qahwājī gō mākē pīrē sūrānī gānḡ ḥāyā gō hāv sūrāniā dēli bašāye tā žā kō ḥānī qahwājī gō av sūrāniā yākī dēlibāsīdye vā bāmīdā qahwājī gō av sōrāniāt̄ taŋgrē amānātē nāfrōtāne gānḡ ḥāyā gō amānātī kēe qahwājī gō gūcūk hāsān ḥāyā dāmāz ḥāyījā gānḡ ḥāyā kāyātīk ze bārāqā dār-ānī lā bār qahwājī dāmī av
 65 kāyādā ðā dāmāz ḥylū hāsān gō dīlāmīn dīne bārāye aχrāte qahwājī || sūrānī min bā gānḡ ḥāyā bīsīne dīlāmīn dīne gānḡ ḥāyā sūrānīze qahwājī distīne bānā qahwājī dīke dūcūnā ūlū ḥāmīt̄ lā hāzārāt̄ zākārīt̄ dō rīkaāt̄ nemī tñā kīrin pē dēlibāsīav̄t̄ bādār kētīn suār būn bābē ḥāntākīrā bādār kētīn bārīχā dānā cīrāt̄ sāmān wā dāsīt̄ hāmuqe wā lā ḥāntākī wā is-kālā sūwēde bānā qaptān bāsīt̄ kir lā gāmēt̄ suār būn gānḡ ḥāyā ðe qaptān bāsīȳ dēlebāsīe min dāskāre ḥārabūtāne nāzīk wā tēzik hāwālenmīs būkē gāmēt̄ lā iskāndārūnā misirē min ||
 70 bādārīne gāmūjī gāmī hāwālānmīs kir iskāndārūnā misirerāt̄ bādārānī postāk ze gāzārī mu
 75 bādārīne gāmūjī gāmī hāwālānmīs kir iskāndārūnā misirerāt̄ bādārānī postāk ze gāzārī mu

hámmed áltí pásarát dišne délibášik gängé áyá námindä wí tå gäzäáñ muhámmed áltí pásá
 lä misiré wä délibášia kirá qírini délibášiá misiré suár búnä daúdó hárar suár bárve gängé
 áyá dütüna sá rúá qónáq dánine róke lä misire lä märge dánine gängé áyá báne délibášie
 misiri giá kir wá hám dävát wä tükíf kir gō delubášia wä kíe gō délibášiá-má gütük
 hasán áyá démáz óylu gängé áyá dítimin lä wákir bánä démáz oylu || hasán áyá kir gō az
 noxoašim dítimin debé milá gängé áyá bá dítimin debé bá seláfi hasán áyá gängé áyá wä gütük
 xizmátkárvá dütü sár dawatá gütük hasán áyá dítimin debé gütük hasán áyá bá díká
 lä gäzäáñ muhammed áli pásá wä hýáti möglis wä hýáti délibášia dävát díká démáz óylu
 gütük hasán áyá gō á áyálár ází noxoásim här kásik halálkín nánoxoá hiyáti möglis wä
 delubášia wä dä áyálár || misire bán kírin á hasán áyá mätirse tñsalláh túiye ráttí bádehü
 daryelmiş bün lä hýéti möglis gängé áyá bätne dimíne hasán áyá lánne gängé áyá kir á
 gängé áyá áslí násli tá že kedáré gängé áyá gō áslí min že baýdádē ámma násibmin háte
 várá gütük hasán áyá ás gängé áyá ágááñ tu háti ádrámané tu xabáriká bámidé gängé áyá
 tägrubá iúm tú kí ci ádrámané sábáb cíe tú pirs díkí gütük hasán áyá gō ás ámo óylu
 düsgirtüká míh hábu käcká || akmád bágé téla áišan ágááñ támír pásá milli doxoást ágab
 bir lā nábir gängé áyá gō dítimin debé az hátim ádrámané šav lä yasiá áskári girán kete
 ádrámané mügö av cíe gō áskára támír pásá milli mügö támír pásá xére gō háte käciká
 akmád bágé téla áišan é ki búwe bá zore gō dítimin debé že tárifí akmád bágéda hât gütük
 xizmátkár mügö waþére gō akmád bág tå doxoázá az rä búm čum qónáyá akmád bágé
 bá mérá gō é gängé áyá tú || ke härí kólámándä misiré támír pašáki käcké min bibe bá zore
 alláh amriüla min téla áišan-min dä tå qalángi áišé kólámándä misiré túiye tásłím hasán
 áyá kí dítimin debé hasán áyá go rábe dützmanö bár sárí min dítí min debé hasán áyá
 yorýán dä ve sár sárí xá gängé áyá dítimin debé fázé małmúd tómán wä daqimüxü dulu-
 başlýje že sárçja dáné áišaná siňgū bárçja ácig kir závási diarbökere lä bár xá dání gō
 rábe pismámo že tárá siňgū || bári min lä gá düné därmáne mürine ává ábu hýáti cár
 káni höndürí jänáté že tárá šavrás (sifáe) rábe noxoášo rábe sárimin qurbáno

Hikāyēi māmī ḍalan.

Ēi eféndim lä wīlāyātī moyribē nāfisi bāzārī moyribē dīlīmin xāne bāzārī moyribē bāzārīkī rāsī pāne lä sārī cālū čār koşāne lä sārī bīstū čār čāne lāsār sāsūdū šeštu šeš maħallāne wā hār maħallākeχā sāsūdū šiéstū šeš mināre zārāve tēdā vānāne lākīn sā bāge wā bāzārī hārnā hārsē berāye hāvīn īmmā aulād tūnnēn kōre kōr ogħażiñ wārvāndāne rōke ||

6 lä bin rūye xūde lä bāzārī moyribē pīāng id gaħstine hāv yāk idā ānsarāne yāk idā yahū-diāne yāgħiż idā müslimānāne yāgħiż rōyā għieli hūmāyin yāgħiż rōyā nābiā wā ēnbiā rōyā īnā idā paixyambärāne vā hārsē bāgħana pādišahī moyribiāne bädārkētin sār taχxīt sultānā sēru tamāse kīrin lä ahħati moyribiāne sākīrin hārkāsīkī xēru wā xalrat deħħarime sār mātē bāvāne būkā bā dāstū aulād ixājā għirtin dħħarīn sār mātē bāvāne lāwikkī ċardah sāt suār ||

10 debūne lä häspāne bädārkētin kēfū zaúqäi vā hārsē bāgħa sēr dikirin lä sār taχxīt sultānā qonarāyé hārsē bāgħa lä pīāng bōyanne va harsé bāga sādīmānleyk bāzārī moyribē däddinej bā hūrdū ċāvāne harsé bāgħa lä cāre hāvudō mās kīrin rā b'ne sār ix-xāja bā dāstixxā kīrin kitidde xażnāu däf'māne dīlī vān hūnik nābūne żā xażnānu wā nā żā däf'māne vā hārsē bāgħa pī hāvudō għirtin därrakētin sār taχxīt sultānā haryakti tisħmäl kā dāstixxā kir bā sār hāvdā di-

15 għiriāne lä || bāzārī moyribē ċārsūdū pīāngi sēx-xō wā őlemā kum debūne dūcūne idā hārsē bāgħane sēx-xiż-żu nkāre kete pīri őlemāne bā šiéstu čār nārdiñwānāda hällkixiāne yäctivirda el-piānċa dīwān sikkinān bātāx-xād dārje harsé bāgħa digħrija av sēx-xō ulla-mā sā saħħas-xād däddinej bār koşāne sēx-xiż-żu nkār tāmāni kir ze hārsē bāgħane ē eféndim sābāb ċie īwro rōke maqbūle idu drāfatāne tissemā tūnnēye ze haft qerātā wa ze daulatī ātti ósman tissemā tūnnēye

20 nā ze || habās wa nā ze daulatī hindisjtāne mühħaqġimā tūnnēye nā ze xżixnānu wa nāze däf'an ne sābāb ċie wā hārsē berā rōiye idu drāfatā bā sār havu dūda hōkkur hōkkur digħrija saħħi bā sūndā va hārsē bāgħa fāriy debūne že gru sħne bān kīrin sēx-xiż-żu nkārī ēi, sēx-xiż-żu min fi' l haqqiqt tissemā tūnnēye nāze haft qerātā wa nāzzi daulatī ātti ósman lākīn az xodanē wīlāyātī moyribē wa īr kī däggamustāne dābin hukmī midāt lākīn għixx-

25 sābābexxā am || sā bārāne am hārsē kōre kōr ogħażiñ war wāndāne fäl-lāk nābe mārā nā bārāye lākīn aż-żer mīrinx dā pē mérā käsik tūnnēye rūne lä sār taχxīt sultānā taχxīt mā pē biminx bā ēl u sħaşaġġa u bā käsāne għiři min sāwī aulādek li lāwāne sēx-xiż-żu nkār wa ċārsūdū pīānje ulla-māri že intażzārī va hārsē bāgħa rabbu żā bār dāvī kōsāne bā sār havu dūda hōkkur hōkkur digħrija sēx-xa wa mässayiχa abtazzix tazza għirtin bār ix-xād fitilandin mākē

30 mukarräm wā mäddieni || münawwarrre sikkinān lä maqāmī nimī l-labbur rūbi ālämā digħeriāne wā őlämmi bādár xistin ismi āzim wü mühħuri muqarrrem māskirin istarku tal-lawn dox-āndin kitidde sinnā wa il-mi pērxiāne hāttar sā rūnne lä bār rūbi ālämē digħeriāne evārakke īnā šiexx lā yāsiāne saħżeen lä sissiāne sēx-xiż-żu nkār sikkinān lä sār maqāmī nimī bădehū nimī yasiex du rikaatt nimī kir lä bōt rūbi ālämī dō rikaatt nimī kir bātāx-xād dāt tās aānġi ċār berānā

wä harčār berānā yäk äzräile yägži gäbräile wä || yägži mëkäile wä yägži israfile aléhü 35
 säläm bän dekin e šeχi hünkar ögäyä bäge-tä šen näbä yeirü ze mätlä qoreisiäne šeχi
 hünkar dücü bü giàm bäräyi mäzin riğü lásan e šeχi min vä şävë tü-χér bü şeχi
 hünkar go e pädäşähim min dä şävë lä yasiä dehate dängä cär berä vä harčār berānä feriştä
 rübi jälämäne bä ámrü şöde nidätä feriştä ögäyä-wä ä şen bûwe ze mätlä şeχi qoreisiäne
 süwâda bän dekirin lä şeχi || mäşayixä wä sâdiqü soşta wä ölämäñ ülämä dä moyribä 40
 kum debâne suwâr bün lä hâspä wa lä meheinä bârî gärändin mätlä şeχi qoreisiäne sâ rüä
 sâ şävë lä bâzârî moyribä digariäne râst hâtin lä qâdi giàniestici más kîrin nîmîä tñä kîrin
 bâdâr kétin ze qâdi giàniesti más kîrin şânike bä cär qapişâne bâ câtü cár qântirmâne
 sâsûdu şîést pängärâne pirs dekirin äv mätlä kîe dugö mätlä şeχi qoreisiäne patiyâ debâne lä
 bâr dâvî qapîşâne balâxä dâne här qapîki näde şeχ || wä bâkçet le dâwâstiäne (h)av şeχâna 45
 taqsim debâne lä ödâne şeχi hünkar dücü dwâna şeχi qoreisâna sâ rüä wä sâ şâvâna
 le debâne mivâne bâdeli sâ rüâne şeχi hünkar deblâz dâstü şeχi qoreisâna e şeχi min
 ürô sâ rüâna wä sâ şâvin bâ cârsûdu piângä ölämâñ moyribâne lä tâ debâmâ mivâne ä efendim
 tu qâ pirs nâkî şeχi qoreisâna äe şeχi min ar ce (nâ)zânim tû sâwâ cî tû bû mivâne şeχi 50
 hünkar go e efendim mâtûme bâge tâ || moyribâne şoðâne tâxü sultân harsé berä kör kör
 ögäyin wârwândâne žä tâ dikine riğä kâckü zinâne bâ ámrü şöde bâ nidatä feriştâne şeχi
 qoreisâna go e efendim bän kin lä şeχü mäşä-ixä bän kîrin ölämâñ dä moyribâne sâsûdu
 bîstu cär dâuriş wä soştâne wä cârsûdu piângä ölämâñ moyribâne bâdârxistin şüñi bairâya
 wa ârabâna wa eldâfâne şeχi qoreisâna go dîlimin dîlimi dîne ze mûrâ ârabâna wä pêrûna
 wînîn kâckü min zelîxä şâtnâne ze höndürî || bâdârînin ze şoðâne tâxü sultânîrâ bisînin 55
 bâ ámrü şöde bâ şariât wä bâ şuruâte pâyambârâ ze höndürî bâdârxistin dîlimin debé
 zâlikä bâdârxistin ze qonâya şeχi qoreisâna dârxistin bârî gärändin sâr qonâya bâge dä
 moyribâne lä mîrî moyribâne kîrne mivâne şeχi hünkar dücü bü giàm berâyî mäzin e mîre
 min min ze târâ ânî kâckü şeχi qoreisâna riğâl hâsan dugö e efendim sâle-min lä heşti 60
 piângi min nâgärâge tû şenâye waşti-min || gäckine min mäkin bâr dâstü tû şenâne žä min
 bâcütär hâna dö berâna şeχi hünkar dahate giàm bârât hörte şeχ iþrâhim e şeχ iþrâhim
 min ze târâ ânî kâckü şeχi qoreisâna şeχ iþrâhim e go sâle-min piângi piângâne min nâgärâge
 tû şenâne ze min cûktar heîye şîrin almâne şeχi hünkar dehate giàm şîrin alma e 65
 mîr, min bâ ámrü şöde bâ nidatä feriştâne bâ hûsnü rizati şeχi qoreisâne dângi ârabâna
 pûre pûre bairâya mâtûfâti ölämâne || min ze târâ ânî kâckü şeχi qoreisâne sâwâ ögäyî
 wä şen bûwe ze kâckü qoreisâne şîrin alma dugö ze min mästir hâna dü berâne bâ ámrü
 bâra az nârim tû gerdâga şenâne şeχi hünkar wä şeχ iþrâhim wä mâtûfâti ölemâñ moyribâne 70
 zâlikä şâtnâne şeχi kîrin nikâh kîrin lä şîrin alma ke te rövâya wâxtu saâtâne lä nähâ mâ wä
 nähâ rüä wä nähâ saâtâne wä nähâ daqiqâne ze zâlikä wâzñi ârdë bü aulâdikî lawâne
 dâlal cayirmış bü lä örke dâlalatî moyribâne || ci qânder bâzârî moyribâne wä mahpus
 şâne hâna gişistik boş dekirin bâr dedâne wä nâde baxşüs wä sâdâqâ dedâne dâlal cayirmış
 kîrin lä bâzârî moyribâne şoðâ taâlâ rövâya kö äv mahsûma dâ şoðâ taâlâ sâsûdu şîestü
 şeş mâhsûm dedâne aïliq wä maâş ze vâ mâhsûmârâ lä sâr şîznâ mîre mâşyûl gâdedâne
 tâmâ tâmât dâ u bâve vâ mâhsûmâ dedâne rü kêtene sisâne şeχi ölämâne moyribâne kum 75
 debâne lä sâr vî mahsûmâ wë câvâne || nâvë vî mahsûmâ lê-kîrin şîrin mâmâ âlane ömre
 mâmî ke te şeş mâhâne lä hâmzi dâ-u bavâne sâlâ mâmî kêtene şeşâne äkî câv lä mâmî
 dâkîye dewâ bâlkî doazdâ sâr dâlumin dâlikî dîne äkî mâmî diwâne hâmâ ziârâtâne wä hâmâ

ġänätine dilitmin diliči läxäne sälå mämē kétene dähäne äe kí lä rǖye mämē difkire näzäne
 šémsu qámer kižäne mämē girtin žä bär náfsi dä-u baväne wa hürdu apäne däne bär däst
 80 xöjäne ölämäne mäm čekirin kuskk mädersäne hättä bär šes sälå qadäm || kíre hafäne
 mämä doxodand zäbur wä ingil wä taurärt wä furqän čär kitäbi sinä xätilm kírin doxodnd
 lä ismä äzem lä mühür muqärrrem lä ilmí péräne mäm bädär xistin žä bär däst ölämäna
 röke tärge bährä tär davitín tärge bädär xistin gioñnik bähre av guänia dibirin grädedän
 lä taulä šeçx qoreisiān sérçx qoreisia hädye wä baçxis tarjea dedäne sérçx qoreisia däbin
 85 dästxäda av guänia bähri šandi bū mämä älänrä lä taulä mämä gräddidan || mämä näv
 lekir vā hauwänä séräk basän böz rawän mämä bän kir läwöi šeçx mässärxä dästxäkir
 tär singär halänin täz bögj go dilitmin läxäne dücü bū saidä pás kuväne že bär mämä
 räbū vëxoadikä kärgüäne mämme bögj bärdañi bögj dä mämme boś vägériäne žebär mämä
 räbū vëxoadikä pás kuväne mämä täzçxä bär dedäne täzie mämä-dä boś vädegeriäne dä
 pérä däket rávük qumriäne mämä tére singär bärda qumriäne bū šaka šäki qeinäde wän
 90 terä singär bärä qumriä || dätye azmänt hafäne wändä bū terä singär tåve qumriäne mämä
 bän kir e äyälar wärin lä min halalkin nénoçoe selafikí že mera lekin lä dë-u baväne wä
 lä hürdu apäne täz wä bögje min boś vägériäne tär singär wändä bū tåve qumriäne dilit
 min diliči läyäne debü qiriltia sérçx wä mässärxäne äe mérë min lä min harambä bázäri
 95 moyribiäne hättä näbäni tärä singär vänägärim lä bázäri moyribiäne sérçxau wä mässärxä
 däst ästt mämärt däbärine bär sárdä digriäne ä mít min äm || bär ce rüyä hárni bázäri
 moyribé jäm dä-u baväne (dä u dä hépsi bir) hörin kete mämä äe bäränu ävänä mine
 siyfe boś vägériäne az bär ce rüy hárma bázäri moyribiäne mämä zängü kutäne böz rawäne
 minäne öucikirke däket že mistä-wäne bärçxä gäränd cölä wä kárbäläne wä ölämäni mo
 yribé bär sündä boś vägériäne xäbärä mämä didäne dä-u baväne wä hürdu apäne sábä
 mämä digriäne mämä bärçxä fituland dästü kárbäläne bär hukmä böz rawäne dücü bū bïstu
 100 öär sáttane sár böz rawäne || kete näv baççekä güläne mäm paixä bū lá bin därike sálue
 sár känike güläne abitälikä tázä girt siktü lä sár maqämä nimye bälçxä däige bū šakä
 šakä qainäda péräne vā harsé qumriäna kétene šärçx zinäne kétene hauzí güläne xoangä
 bæcük nävexä sérüänä čave sérüänä kétene säre mämä älänne hüsünä jämtä mämä dñe kinjü
 wä busäta hürdu xüçikä halänä halférän sár däre bän kir äe xüçikänä že mürä hawaldin
 105 baçällim že mä četir wa žémä maqbültur wa že || má rindtir že insän öylü wä že žinä
 wa že mera kižäne xüçikä mazin nävexä qámer tär ä xüçikä že insän öylü že má maq
 bültur kás tünnekiye lækin äv dünayä böllä färaie bë insän öylü näbe kingä-mä dñe že sár
 däre čävö bénä ädam lásär mä-kive že äxräti märä gúnä sérwäne go e xoangä-min dilitmin
 läxäne hättä hün halnädin že má četir že má maqbültur baçällim kižäne az dinäni tü
 110 kinjü büsäta xüçikä höreret nävexä mähí beiruz go äe sérüänä dilt || min debéye tü kinjë
 mä dñe že sár däreže äv dünayä böllä feräye bë insän öylü näbä-ye äma périnä že äxräti
 mérä gúnä sérüänä äe xüçikänä wallah hün že mürä hawalnädin insän öylü wä že märä
 wä že žinä baçällim že má četir kižäne mähí beiruz go ä xä min dilitmin läyäne röke az
 suär büm lä qainäda péräne az digäriam kösä bär košä dünayäne räst hättim lä bázärekí dewen
 115 bázäre moyribiäne bázärekí yäyäti mäzine lä sár sásndü siestu šes mahalläne || mädi lä
 höreret bázir qonäyéke bär öär bögjäne lä pís qonäyé hügräke fäqännä lä pís hügrä hauzik
 güläne wä kävríki bünák dästi wä maqämekí meränä mädi lé rüništ bù säugülük läväne
 min pirs kir mügö äv läwe kte dugö mire maşyul mämä älänne sähí moyribiäne min bälçxä

dāt läbár ningā kävríkī maqbúle läbár sárē kävríkī gowalíre bā sárdar mārmi šamädän
 vəyixistne zängjre dā züräne lä sár wī märüyī kürkī sāmūr xodåne qásir qonäryä qubbä ||
 sár-bä-tung vérä dewén māmāt älän ze māc tür wä ze mā maqbúltur sáren māmāt älänne 120
 kingū busätä-mä dñä ze sár däre xoángi diltmin läyåne ze māc tür māmāt älänne širwåne
 gō ē xüçikī diltmin läyåne ze zinä ze māc tür kizåne qamår tāt gō ē xóá min az roke
 gáriam bázär bā bázär digáriam rást hâtim lä bázärkí báczük lä sár haft mahallåne här
 mahallákxä bā sá minäråne vérä dewén gázirä bötåne min bálexxä dāt qonäryéke bā sá 125
 bögåne lä || písí qonäryéke qonäryéke gäläliåne min bálexxä dāt písí qonäryé gäläliåne qubbäke
 sár bā tung le runišt séugüllüke qizåne min pírs kir av qizå kíe dugö qizå mārri äzim
 xüçikä mār zändin dutmåma hásan cákō qumst-bákü qaratašdåne návixä diltbär zíne ze mā 130
 cétire wä zemå maqbúlture diltmin xåne yák māmāt älänne yágzé zína zéidåne diltmin debée
 tü kingū busätä-mä dñä ze sár däre šerüåne gō diltmin xåne ze wérä sond bóxum bā
 ümri péråne hättä kí hün || zinä lä mämé näkine mivåne tu kínjä dñänim ze sár dáréye 135
 diltmin debée háwe béní áldamin ámä périne lakin híngi (híngi) cåvñ béní ádam lä mä náketi
 am hárén ze vā däråna diltmin läxåne návbari gázirä bötåne wä bázärí moyribä qonäryä
 šes mahåne am nekånen zinä wä mämévd lähåv bükenn mivåne lakin širwåne gō xüçikäm
 märükí sikinie lä sít däre selvit diltmin debée hättä nádinqä-min sôzük tu kingä dñänim
 ze sár dáréye diltmin || dílikí läxåne vā qumriåna kácikí šálikí péråne kétene šáxçet qum- 140
 riåne diltmin debée iqrár dedän šerüåne diltmin läxåne dme išäv zinä lä mämé bükenn mivåne
 diltmin debée kingä mä dñe ze sár dáréye av dámäg dünyåke féräye bē insán oylü
 návåye diltmin debée harsé pérä kingåxä läxå-kirin diltmin läxåne bári gärändin sár
 gázirä bötåne diltmin debée mäm fariy bü zä sár níméye mämé bálexxä dāt dä pé va harsé
 qumriä bü shaqritü qainådä tére singåxä || bárdä šünä harsé qumriåna mämé råbū gō 145
 diltmin debée girt terä singår dä sár otråxé gō diltmin debée mäm suár bü lä bózí rawän
 bárivxä fitiland bázärí moyribé diltmin dílikí läxåne mäm älän kete bázärí moyribiåne
 šademanleyéke grän kete náv bázärí muyríbe sávå xåtri mämé älänne xabár gésste húrdü
 apåne sávåyä mtre mäsýül suáre bózí rawän mäm älänne diltmin debée mäm kete qubbä
 sár bá tung runišt läsär tåxü sultåna diltmin dílikí || läyåne vā harsé qumriä bárivxä 150
 gärändin gázirä bötåne wåxü sávå lä návbari yásiåne xä-dåne dåvñ pángrära wa taqånn
 ze xårá sér dikirin lä húsnü gämäla zinä zéidan diltmin dílikí debée zinä bón kir lä cál
 gärivxä ámmä gärivxä diltmin dílikí läxåne cál gäriv bähåvrä dëbäzine gäriåxä mazin ná- 155
 vixä reihåne zinä bón kir gō xoánginü é gäriånu diltmin debé min šávñ cüni xåwnikexä
 dä-bü min bálexxä dāt az mäsýülüm ze xånu xaiyäla diltmin debée min || šávñ báre
 hättä nímiä sivé diltmin dílikí lewåkir harsé qumriä cåv lähåv kir go dílimä dílikí läxåne
 mähí bérüs gō xüçikä min šerüånu bálexxä péde lä zinä lä gäriåne širwåne gō diltmin dílikí
 wåkir ismä äzim doxoadn båsár zinä-ü gäriåda piv-kir diltmin debée zinä bü gäriåvå
 kétene xawéye šerwånu gō diltmin debée bón kir lä péräye zinä šadåndin lä qainådë pér- 160
 riåye isim doxoåndin diltmin läxåne bári gärändin bázärí moyribiåne säät lä sésä åvüin ||
 qonäryä qubbä sár bá tung lä maqåmä mäm älänne lë dikirin mivåne qumriä xå åvüin dåvñ
 pángråne lä mämé zinä kirin séru tamásåke geråne mämé sárøxä halånn måskir lä bålgi
 sáré runišt séugüllüke qizåne mämé gō diltmin debée tü kækä kë-i šávñ lä níve šávñ tü
 lä bålgi min lä cí digäré ägär bohånnin lä tå båne yóxsam tå návñ-mín bïstü bü ze bålgi
 sáré min råbe tü hæsåse yóxsam tå särøxöse zinä gō diltmin debé tü läwe két šávñ lä || níve

şave balḡı sârî min lä çé digäréti kârē märüñ ãyâye bâ rişwâtû wâre sâr ḡie xâtünâye râbe
 dzañ bâñ kim lä jâlâliä wâdâ qasâbe mérâ äti büküzin nâvâmin bâ târâ pâs bûnve lä dünveyi
 (dönée) mâmâ lê diltomin debée kâre zinâye bohtâna bûwêñ lêye ägâr bohtânin lä tâ bûne
 hînkî kâsi nädiye az tâ bisñim ḡâ maqâme-tâ dële ziné go mâke vê pîrsé diltomin löxâne
 ävâ gî maqâme mîne tû lä dewî xodâne âzâ bâna gâriñxâkîm mîlâ tâ risuâ bûkin lâkin
 165 ävâ tû || lâvâr kêtî râbe že vêdârê mâmâ dûgô diltomin debée tû kâcikâ kêtî lä ḡie maqâmi
 min tû dîkî xoadileyé az xabâre pêdim dârebâgâ wa ägîte moryibe vêgâvâ we tâzî mûrâ
 büküzin xalâskin že âzâbî dûnê wâre xâ risua mâke lä ḡie lä ḡie maqâmin min xodanleye
 mâke ziné gô diltomin löxâne bâñ dekir lä gâriâne è gâriânu av ci haşâseki vê şâvâ hâte
 sâr ḡie min äksige xabâre pêdin bâ pismâmemin lä jâlâliä lä qasâbe märâ mîlâ vî haşâstî
 170 že mûrâ bisñin || aixräteye mâmâ gô diltomin debée lî haşâstî tu kâcikâ kêtî diltomin löxâne
 lä ḡie maqâmi min debî xodâne diltomin debée tu že kuvâ hâti tu bânekâ dîkî tu lä ḡie
 maqâmi min dewî xodâne ziné mâmâvâ şyâjât pür lä bâr hâv dedâne nâ mâm derâne wâ
 nâ zinâ derâne maqâniçâ kizâne mâmâ gô lêtî diltomin debeye tu lä ḡie maqâmi min xoa-
 dileyé dîkî diltomin löxâne gî maqâme tâ kizâne diltomin debée že mûrâ hawâlde pismâme
 175 tâ kîne tu qizâ || kêtî ziné gô diltomin dîne pismâme min hasan câkô qumsi bâkû qarataş
 dîne bâve, min mîr âzîme berâye, min mîr zândîne bâ mûrâ dewen dîlbâr ziné diltomin löxâne
 gî maqâmemâ bażârikî bâcûke lüsâr hâft mahallâne vêrâ dewen gâzirâ bôtâne gî maqâme
 qasâbe dâ mérâ jâlâliâne diltomin dîne že mûrâ dîlbâr ziné mâmâ gô diltomin löxâne bażârîmâ
 bażârîkî resî pâne lä sâr sâsûdu şîestu şes mahallâne wa hâr mahallakeçâ sâsûdu şîestu
 180 şes minâre têdâ venâne lä || sâre bîstûçâr cîâne cálûcâr kôsâne zé dewen bâzâre moyribiâne
 qonâyé min lä hörret bâzârî vêrâ dewen qubba sâr bâ tunç bâ câr bôyâne bâ şîestu câr
 nârdiwanâne lä pîsî qonâyé min haúzikî âvâ hügrâke faqîâne kâvrîkî bînâk dâşé haúzikî min
 haúzâ gülâne dâ sâr dârê sâlwâ dâbîndâ sâ dârê hanâra dâbârdâ dârê gülâne bâ mâmâ
 dewen lâvâ şahî moyribâ sîrin mâmâ alâne labâr nîngî min kâvrîkî maqbûle lä bâr sârî
 185 min kâvrîkî || gowâhkîra bâ sârmâda mûme şamedân vê ketine zângîrâ dâ zârâne âpi min
 rigâl hasâne wâ şeş ibrahîme bâvâmin sîrin almâne diltomin debeye tû kâcikâ kêtî tu wâre
 am bügârenâ lä ḡie maqâmâ baqâllîm maqâme, mâ kêtî mâmâ bâ zînevâ dâstihâv gîrtin kôsâ
 bâ kôsâ-t qonâyé dîgâriâne bâ şîestu câr nârdiwanâne dehâtin bâr nîngî gâvâni bâzîrê bôzî
 rawâne câvâ ziné lêket âş kir kâbe ziné şikiâne ziné gô mâmâ diltomin löyâne súciâtûnneye
 190 súciâtâ mâ zinâye || diltomin dîlikî dîne ägâr maqâmi min lä kûye râbe min pégîne diltomin
 löyâne mâmâ bâ zînevâ nârdiwanâdâ hâlkisiâne kâcîke gô diltomin dîne qonâyemîn kédârê
 mâmâ xodêkî min pégîne diltomin löxâne mâmâ gô az nâzânim qonâyâtâ kizâne gô diltomin
 dîlikî dibîrî ziné bâ sâryâdâ difkîrî bâñ dekir lä hasânu câkô qumsi bâkû qarataşdâne gô
 diltomin debée lô berânu wârene minu vê yâkâ hât sârî min äksigéye dânu hûs
 195 kâsâ dâ qa néye mâmâ || gô ziné tû sâbîrke az bâñkîm mâmâ dugô berâno è berâxânu è
 dârâbâgânu diltomin debée hûn lâ kûne äksigâ lanâv baqçâ labâr dâstâ haşâsâ wâ sâryosâ
 kêtî qonâyâ mâmâ bâ zînevâ bâtêxâ dâne lä şûr qonâyé diltomin löxâne bîr gîrqâ gîrkâ
 sîrâ kôsâ misriâne qorâne kête dârâbâgâne mâmâ matirse kâni au äksigâ kizâne ziné xâ
 avîte bâr nînge mâmâye gô è mâmâ mîkîr tû mâke mâmâ bâñ kir gô è dârâbâgânu diltomin
 200 xâne kâs tûnneye bâ min dikânneye || lâdnet ullah alehî kôr şaitâne békcie mâmâ dârebâgâ
 bâ sîndâ boş vägâriâne diltomin lä yirmiš bû güstûrâ mâmâ ziné peçtâ havû dôdâ denigilmiş
 bû dîlî min debée kâcikâ sâhî pêriâ harsê qumriâ gô xüçükânu diltomâ debé maqâmi ziné

düre qōnāyā šeš māhāne rābin am zīnē bāvin maqāmī dā-ū bavāne dīlīmin läwākir sērūane
 ismī ăzäm χoänd bā sär mämē zīnē, dā pīfkir bāne hav kīrin zīn halānin lä qaināde
 pēriā šedāndin bōrve gäztrā bōtan ferāndin dīlīmin || debē lä dzmānī hāfta mälātka sér kīr 205
 dīlīmin debē mälātka bā dāstī pēriādā gānāzéki bēnī ádäm mälātka χā bārdān pēsi
 tāχtī zīne dīstāndin že pēriāne dīlīmin läyāne mälātka gō av ci gānāzī mārūane pēriā gō
 av gānāzād zīnā zēidāne lä gäztrā bōtāne mā halānā lä bāzārī moyribiē lä mämē kire mōvāne
 hāvā tāχtē zīnēye ám kī būwin sär χōdāne dīlīmin debē tāχtī zīnēt kēte dāstī mälātka pēriā
 χā ăvīte bär mälātka gō ămān sūwā nīzīke gäztrā || bōtā dūre bā mārā yārdim kīn am 210
 zīne bāvin maqāmī dā-ū bāvēye dībē zīne giunēye dīlīmin kānī mälātka wā pēriā dāng
 lāhāv dānī zīn ănīn lä qōnāyā mīr zāndin dānī dīlīmin debēyē sūwādā zīn rābū že χāwē
 dā pēciā χādā güstürā mämē diwīnēye kēte išqu muhabbāta mämēye sūwādā mäm rābū že
 χāwēye lä maqāmī nīmēye güstürā zīne diwīnēye bān kīr ē berāχānū dīlīmin läyāne min
 dī güstürīke zīnāne mūgō bālkī bā mīn dīkānī lādānāt ullāh dleħī kōr šāitān tū || nābe dut-
 māmā ħasān ćākō qumsi bākū qaratašdāne kāčikā mir ăzīme χūčikd mīr zāndāne debēne 215
 vērā dīlbār zīne dīlīmin läχāne že mūrā bānkīn lä kūrdū ăpāne baqallīm rīā gäztrā bōtan
 kižāne bān kīrin lä kūrdū ăpā χabār dāne mīre hūnkār šāhī pēriāne bāve mämē ūrīn al-
 māne dākā mämī ălān kum debēne lāsār mämī ălāne ăpi mämī riġāl ħasān gō māmō ē
 őyul dīlīmin debē av ci saudāke sārtā ket vē sūwēye mämēye gō ăpū dīlīmin läχāne že min 220
 mākīn || tū pīrsāne že mūrā bādārχānī kūrī bāħre bōzī rawān že mūrā hawāldin rīā gäztrā
 bōtan kižāne ăpī mämē gō māmō gäztrā bōtan dēdige mā nāzī dītī tūgārā wā nāzī saiyāħā 225
 nābīstī gäztrā bōtan kižāne ănŷāq mā bīstie bā kitāba lä tōprāyē osmānli heiye gäztrā bōtan
 őyul av nā tū saudāye lādānāt ullāh dleħī kōr šāitāne sāletā daušešāne bā tārā dewēn lāwe
 šāhī moyribiāne že tārā dewēn mīrī hūnkār ūrīn māmī ălāne dīlīmin debē || bādārkīn vē 230
 saudāye že tārā wīnīn kāčikā moyribiātā lä dūnēye mämē gō ăpū dīlīmin läχāne saudātī mīn
 saudāke grāne nā šāitāne lādānāt ullāh ămāmā minnāt dīkīm dīlīmin dīne bōzī rawān že
 mūrā bādārīne min bā sär rīā gäztrā χjne ăpi mämē (sic) sēx ibrahim bān kīr gō māmō
 dīlīmin läχāne bā mūrā dewēn mīre hūnkār šāhī-dā moyribiāne ē őyul yoxsūlimā tūnnēye
 nā že χīznāne wā nā žā dāfīnāne lākin am sā bāgin kōr őgāyin wārvāndānā že mā kās || 235
 nāzāne rīā gäztrā bōtan ē őyul tu χodāne qubba sär bā tūnġī qōnāyā gālāliāna tu χodāne
 χazīnāu dāfīnāne tu wāre bādārkīne vā χāvōnī šāvāne že tārā dōkmīs kīm tāχtu tāġī že
 zārāne mämē gō ăpū dīlīmin dīne tū dewē mämī sifīlē qōnāyēmin že kāvī almāsī wā gä-
 wāħīre dīzim χodāne tāχtī zārāne dīlīmin dīlikī dēbirī mämē bā sārχādā dīfīkī dāstī dā
 űstī ăpīχārā dēbirī mämā bā sär χādā dīdā gīrī ăpi mämē riġāl ħasān bān kīr gō dītī || 240
 min debē bān kīn sēxī qorēšia mā bēye bān kīrin lä sēxī qorēšia téye bāne mämē kīrin
 gō māmō rābe sēxī qorēšia téye māmī ălā bārve sēxī qorēšia deħāre sēxī qorēšia lä
 tāχtī tāġī mämē rūdenēye sēxī qorēšia bāna mämē dīkī gō min bīst tū kēte saudāke ē
 őyul dīlīmin χāne bażārī moyribiē bażārekī rāsī pāne bā tārā dewēn χodāne tāχtē sultāne
 wāre bādārkīne vē saudāye že tārā wīnīm kāčikī že qabīlī qorēšiāna mämē gō ē sēxī min ||
 minnātā že tā dēkīm tu giddā minnī že mūrā hawāldi rīā gäztrā bōtān kižāne sēxī qorēšia
 čārā wā mūmkīn mämā nātī gō dīlīmin läχāne že māmārā dārχīstīn heišī suārī moyribiāne 245
 dārχīstīn kūrī bāħre bōzī rawāne bā sādāmanlęyīke grān mām bādārχīstīn že bażārī moyri-
 biāne dāpē māmī debū qīrā qīrā dē-ū bavāne bā žūniā kētene ărdē kūrdū ăpē mämē di-
 griāne sēxī qorēšiā suār bū lä hāspe bān kīr lä hāvālā mämē lä dārābāgāne lō lō bāgenō

245 dītū || min dāne mām bā šīndā vägäriñin dīlēmin dīne sā rūā sā šāvā bā mamērā dūčūne
 gō dīlēmin läyāne mām ānin sār rēke mazin gō māmō riā gjäzīrā bōtān hāvāye dīlēmin
 läxāne hēsīt (wie oben auch hēsīd) suāre dārābägāne bā māmāvā bāšūndā lā bāzārī moyribē
 vägäriāne mām ānīne lā bažārī moyribē lä tāxītī zäriñi dānīne xabār dāne ápī māmē sū-
 wādā disā lā sār māmē kum debūne mām suwādā rābū kī lāsār tāxītī zäriñi dānīne māmē
 250 gō lō lō dārābāgenō dīlēmin läwālkir wā či-yäkā bā || sārī min késā dīlēmin dīne bānī
 māmē bā sār māmēdā kirin grīu šne māme gō dīlēmin debēe že mūrā bādārχīn bōzī rawān
 min būwin sār réye či qāndārā bažārī moyribē hābū hātin riğā māmō gō lō lō dārābāginō
 lā min hāldākin nānōxōja že mūrā bānē tūcārāu sayāhā kin gjäzīrā bōtan lā ki hēle dīlēmin
 255 läxāne mām bīrin sār riāna bā grīu šne bā duātī dā-u bāvāne gō māmō vāye riā gjäzīrā
 bōtāne sēxū mašā-ixā že pē māmē vādegeriāne bā hūkmī bōzī || rawān māmē kēte rīāne
 doāzdā rūā doāzdā šāvā hāt bā hūkmī bōzī rawāne māmē dugō dīlēmin läyāne abtāzīke
 tāzā girtē lā sār maqāmī niméye lā bār rōbī ălāmē digeriāye yā illāhī avči saudāye hāt
 sārīgnin min wāndā kir qūbba sār bā tūnō bažārī moyribiāne bāde nīmī suār bū lā bōzī
 rawāne bārōxā fitiland bažārī gjäzīrā bōtāne čāl rūyī čāl šāvī dūkūtā riā gjäzīrā bōtāne bāde
 260 čāl rūū lā hāmpārā gjäzīrā bōtan ăvīkā ălū hābū dīlēmin läyāne māmē || māskir kākīk lā
 wātī ăvē māmē gō lē dīlēmin läyāne gäctūtī vē ăvē kuzāne vē kācīkē bāna māmē kir gō
 dīlēmin debēe tu bā mādē qauli sōzīke že tārā hawāldim gäctūtī ăve kižānā kācīkē gō dīlēmin
 debēe tu qa nasnāckī ásim zīna zēdān xūcīkā mir zāndānim dīlbār zīnim māmā gō dīlēmin
 dīne tū nā dīlbār zīne dīlēmin debēe bālkī tū gjāriā zīnē bī tū dā pē sār réye ámmā že
 265 mūrā hawāldā gäctūtē ăvē lā kēderē kāckī gō dīlēmin läxāne hāttā tū || nādēmin sōzīke
 gōrāne az že tārā hawāl nādim gäctūtē ăve kižānē māmi gō dīlēmin debēe že mūrā hawālde
 gäctūtē ăve kižānē bālkī tā läxākī kiri bin kīngā zīnēye gäctūtī ăvē hawālde dze tāzī būwim
 bažārī moyribiāne kāckē gō wāre gäctūtē ăve pēsyā téye māmā gō dīlēmin läyāne qōnāyā
 hāsān čākō lā hōrōtā gjäzīrā bōtāne zērā dewēn gjälāliāne māmē azūt bōzī rawāne paiyā dēbū
 270 lā qōnāyā hāsān čākō dēbū mēwāne || xabār kēte gjäzīrā bōtāne sēxū ălāmā késik nāmā
 hātin dīwānā māmī bā čāvāne kēs nāzāne hūsnū gjämāli māmā hūn u rō kīzāne ahāli gjä-
 zīrā bōtān pirs kirin gō lāwe šāhī moyribiāne dīlēmin debē gjāriā zīnē hātē bār qōnāyā hāsān
 čākō qaratasdīne bālēxā dātī ahāli gjäzīrā bōtān kum debūne gjāriā zīne lā kōsākā qōnāyē
 275 čāvōxā lā sārī māmē ket dāstī pē lē sār debūne hāttā bā nīmī nīv rū bā šīndā ălbū sātil
 boś vägēriāne zīne bāne gjāriā kir || sebeb čie hūn že ăve boś vägēriāne gjāriā gō ăe zīnī
 dīlimā läyāne lā qōnāyā hāsān čākō paiyā bīe lāvō šāhī moyribiāne vērā dewēn šīrin māmī
 ălāne zīne gō dīlēmin kānī ălbu sātil hālānī bārōxā dīlēmin debīrī dā bār qōnāyā hāsān
 280 čākō rā bīrī dīlēmin debēe bāre gärānd sār kānī ăve čāvō hāsān čākō ket lā zīne kōvā
 dehārē sār kānī hāsān bānī kir lā māmē gō māmō rābē hārē ăv dā bōzī rawān gjāni
 bałrēye māmē gō mā yāk lē nā bībe ăvē || hāsān gō lō kes mārin gjäm bōzī rawān že pērā
 hārī bā gezāye že pārā hārī bā čiſtāye yetrī že māmē kes nikāne suārbe lā bōzī rawāne
 māmā ănamīš kir kō zīnā čāvōye ăve dīlēmin xāne mām suār bū lā bōzī rawāne bāre fiti-
 land sār kānītā gulāne zīne māskir téye šāhī moyribiāne šīrin māmī ălāne māmā bālēxā
 285 dātī lāsār kānī zīnā zēdāne māmā lē lē dīlēmin debēye bōzī rawāne téye dīne bār sātīli
 ăvēye zīne gō dīlēmin läyāne bā tārā dewēn || lāwe šāhī moyribiāne tu wāre paiyā be lā
 sār kānītā gulāne az rāmusānākē bātādim že hārdū rūiyāne māmē gō dīlēmin dīlīki dīne
 ramusānēkīxā že zīne distīne māmē gō dīlēmin läyāne ăv-dā dābū bōzī rawāne vägēriā

qōnāyā hásän čákō qōnāyā ġäläliäne dílmin díne χabär dedåne mir zändin
 gō dílmin läyåne üro sä rüna mäm lä tå buye mivåne dílmin díne mämå ålan wä hásän
 čákō qarataşdin || tåvdä dütünä qōnāyä mir zändin dílmin läyåne hükem häftäki lä mir 290
 zändin debüne mivåne bædehü hásän čákō bän dekirin lä mir zändin gō dílmin läyåne
 am hälinin tåzñä tå-u bogiäne am härin åwā pæköviäne bän kirin lä ġäläliäne suår bün
 lä haspåne mäm suår bü lä böz rawåne bärçä dästu kärbüläne hasän čákō båna
 mämé kirin gō tü däniş näbi läsär böz rawåne tü bæsiindä vägeret lä qōnäyē || ġäläliäne 295
 mämå bä šündä vägäriä paigä debü lä qōnäyä hásän čákō dílmin díne zinä hasän čákō
 zin änne lä qōnäyē lä bä mämå däniñe gō dílmin läyåne lä pæköviä χabär dedåne mir
 zändin qumst bækü gō ä mir zändin dílmin läyåne vägäriä mäl suåre böz rawåne sâwâ
 χüçikä tå zinä zeidåne mir åzim båna hásän čákō kir gō räbe am härnî mäle hasän čákō
 gō am näreni qōnäyē am häteni åwā pæköviänä qumst bækü gō dílmin χåne cü mälä ||
 sâbä zinä zedåne bä šündä boś vägeriäne dehätin paigä bün lä qōnäyä hârsö beråne hasän 300
 čákō bälçä däni mämå bin kürkî mämådä xoiyä debé däwûke zinäne qaratäşdin näzäni
 zinä häsane wä näzäni χüçikä mir zändinne wa näzäni zinä mir zändin dílmin díne cäv
 kirin lä häsän čákö åjäbab vâ nä dillbär zine hásän čákö râ bün gō dílmin debé sâr bâ
 dästçä kir kete taulä haspä hasp dedä bär sâre qaratäşdin bâne mir zändin kir gō häre
 pëstâ hasän čákö || dílmin debéye hasp gî küstün lä tauléye mîr zändin râbû sâryä kö 305
 häre pëstîye qumst bækü bâ kürkî sâmûri digere bär nâde hásän čákö sâr kišand äzute qo-
 näyê är (bâzî er) bârdä qonäyê qaratäşdin bâne mir zändin kir gô räbe häre pëstî qumst
 bækü bâ dâwâ kürk digerä bär nâdä qumst bækü e mir zändin mäske bin kürkî mämeyen
 mir zändin pirsä qumst bækü nägirt cü hásän čákö mir zändin bâ šündä fitlit bälçä dâi
 dâi pängäre dîl || min läyåne xoå dâbû pësike zinâne dílmin debé mir zändin kete 310
 şüpke näzäni kî χüçikäxä yâxud zinäxä dílmin läyåne mir zändin bâne mämé kir gô
 dílmin debé wâre am bilizini bâ dâmä dişliqä min neye dmmä bâ šârtü šurüt äm hûrdü
 hâvudö gerâdeni kândüre zängir kistin bâ dâmä mämé sä gära öyün mir zändin dö gära
 gäre qumst bækü bâne mämé dike dugö mîr zändin lä šün xazüre téye gärekî öyün bide
 åibe mir zändin mä || lä girân neye mämé öyünek dâbû mir zändin gô mämü tü bâ cî zäp 315
 (zäb) dewi mämé gô az bâ qaidü zängirä zâbdewim qaidü zängir änin mäm grädän mämé
 ya dllah qaidü zängir qatândin mür zändin gô mämö tü bâ nävi ismî rûbi åläme kî tü bâ
 cî zäp dewi mämé gô az änqâq bâdèle bögî böz rawân zäb dewim mir zändin merük şând
 mälä hasän čákö že déle böcî böz rawân gürzik änin pîe mämé gerâdan mäm evâri birin
 ävitene zindâne * || zine pirs kir go mäm kudâ cüe götin mäm mür ävete zindâne zinä xöjük 320
 äni kayâtik yazniş kir kî hásän čákö yâ wallah mir zändin mäm ävite zindâne tü nâskîne
 wâre hasän čákö qaratäşdin hámân lä wédare suår bün hätin pirs kirin götin mäm mir
 zändin ävite zindâne lä wédare hásän čákö cü sâr zindâne bän kir gô mämö mämé gô hâ has
 niyâne wâzâ has dâye mäm že zindâne änine där äni mäl qumst bækü cü gäam zinä gô tü
 xâ dönatmiş bûke || häre sâr mämé kâtänikä cävñxä hâlnüne zinä lä wédare râbû xä dö- 325
 natmiş kir häte sâr mämé cävñxä lä zinä ket åx kir lä wédare mämre rûh šîrin tâslim kir
 mäm änin sâr tâvutâ šustin birin dâfin kirin zinä gô berâo röye häftä däta bâmrüm min
 behâre gäam târbî mämé dâfin bûke röke že röye xođe hön kistin bâ gîrlâ gîrlükä lä târbë
 minu mämé xâne ägär plstâ min u mämé kô bü hâv dâtye dûnë že wérâ dimine zinä röye
 häftä rûh šîrin tâslim dike zinä || diwin gäam târbë mämé dâfin dîkin murâzi wan ä lä 330

axrātē būwe lä dünŷāye murāzī wān nābū * eféndim vä kitâbā bā mārûfâtē gâfer ḥayâniñg
ōylú seidî eféndî yazilmış bûye bâde wî lä wîlayâtî hâlâbe lä qazâtî kilisü wâ la nâhiâ mō-
bâtâ vêrâ dewân lâwê gâfâr seidu eféndî wa tabîtî bûye wâ kâlibeçä yusûf eféndie fi bir
lisân üc yûz ôn sâkîs sennâsî.

Hikāyēi yusib āziz dō berāye hav būn.

Lä wāx̄tikä lä kālā botān xālid bāg hābū berā-e-wī iskān āyā xālid bāg hābū
 yāyät ädil wā zāngän wā gōmārt wa hukūm wā hukūmatgī lä māhātī mistī xālid bāgedā
 bū zineke xālid bāge hābū nāveχā hāzirā xātūn bū kāčkikāχā hābū nāveχā qudrāt bū
 dō lāwe xā hābūn yāk yūsüb wā yāke dāzī bū dō lāwe iskān hābūn yāk išu yāk ūsu bū
 ammā hāzire xātūn || dīkāχā kēte iskān āyā rōke dā bin rūnīye xodā kāčkī xālid bāgi že
 dār da hāt dākāχā hāzire xātūn lä bā iskān āyā dī hāzire xātūn gō äv min būkuzin
 bide iskān āyā tū hāre že cārshū ayūnī wōne äze bā xālid bāge dim būkuzim azī tā būkim
 wa qudrātē dāzē qudrātē bā lāwī tā ibā dim iskān āyā ānī dā hāzire xātūne hāzire
 xātūne neämātkidā dā xālid bāgi xālid bāg mir bādehu hāzire xātūn gō dīlimin debé xālkū
 šēne äe tē yāsā xalid || bāgi tū wīne dāfū dōlē bükā tādārākā dāwātē minū qudrātē dāfū 5
 dōl änin tādārākā dāwātē kīrin hāft rūā hāft sāvā kīrin bā zōre šūr qudrāt xātūn dānā
 ibā wā hāzire xātūn dānā iskāne sār kār sūwādā yūsüb hāft sālī bū wā dāzī piānğ sālī
 bū sūwāda xāwē rābūn hāzire tūnne dāzī bāne yūsüb kir gō berā dīlimin debé kā hāzire
 kōvā cūnīye xabārike tūnīye bā medi yūsüb hāft sālī šikā delē gō dāzīberā qudrāt bīrin
 bā zōre wā hāzirā || cū bār mālā iskān bāgē dāzī gō dātī bīrcīmā tūnīye nānīke bāmēde 10
 yūsüb dāsti dāzī girt cūnā mālā hāzirē şes hāft rūā rūdīnīn lä bār dāsti hāzire xātūne
 gāmālā iskān āyā qā tēr nābe dāzī gō yūsüb berā rūne hāte nīvū tū nānīke bāmēdā yūsūb
 e dāzī sābirke hāttā kefī vē qānqīye hāzire tēnīye hāzirē bāne iskān āyā kir gō māske že
 neħāda usūn iusūb lä min gefā dedē usīn mūzīn bīwe ä māzī būkuze tāzī būkuze hīn mārī || 15
 bācūke cārāike būke že iskān āyā rābū zā dārē nālī gīzmā hāt sārī usā gō že nāħāda
 dāwe dīkī tāx̄tī xālid bāgi dāstī usē dāzī girt ävitā cōlā usē dāzīvā cūne mālā xudrāti 20
 xudrātē hāzīn xālid bāge qudrātē bārve usā dāzī tēnīye us kīre hāmēzikāχā wā dāzī
 kīre hāmēzikāχā änī hōndūri māle hātta bā hāft rūā timār dīke iskān āyā xabār šānd že
 ibārā gō eī öyul usā dāzī beqaūtūnī že mālīχā usīn mazīn būwe mā būkuze || že mā
 bisitħne tāx̄tī xālid bāgi ibā dāstī usīn girt ävitā cōlā qudrātē gō māke vē yāke usē dāzī 25
 gunā usā dāzīvā kētene cārshū tūnī pārsē zivistāne bārfū bārān debārē qudrāta hāzīn digirī
 sāvā usē sūwādā usē dāzīvā hātīne mālā xālī eī; usūn mātā iċī māle az bā tādim nānīkī
 nānīkī dāstī usē usē gō xālō oġārī xālid bāgi šen nābe nānīke nān bā sār xāledā
 ävit bā mistikä lä sārī usā dāx̄je bā dāstī dāzī || dīgre dāwe iċī cārshū usūn bā dāzīvād 30
 hātēne mālā qudrāti qudrātē dāstīχā dā sūe usīn dāzīrā dīwe änī hōndūre māle ibā dārīki
 lä qudrātē dāx̄ne bā dāstī usīn dīgre cārshīvā dāwe usē bān kir äe qudrāt xālcū lä
 min hādlak nānoχoā az hārim yāribē qudrātē bān kir lä usē gō dāzī bācūke tūnīgī lä
 sūnēχā māle usā bārēχā gārāndā yāribē qōnāyā hāft rūā dēħāre lä mārūkī ārabā rāst tē 35
 hāft sālā lä bā mārē ārabā demīne že hāft sālā bā sūndā || lä gūndā mērē ārabā dāwātek

dīwe ūs bālāχä dedäkye kawrāniki mazin tēiye gūtük suārī lä nāv χawá dīwē ūsä bāna
 40 dīke bāse nānoχöe χälkéye räbe am bidinī pē vī bāzirgānī hālbät χodå tašla ä risqekī
 bidäge ūsū ätīc čīnä mēre ḥrabä ḥaläl kīrin nānoχoå kétene pē bāzirgānī lä cōlā haft
 šāvā kétene pē bāzirgānī au dīzē tü taħstlä nākīrin zéiye šāvā heištadä kétene kāurin bā-
 dārχı̄stin gütük hāspī cēye kīngü siläh sāndin || zéiye hürdü suär būn bārīχä fitilandin
 sär kälä bōtan lä qāpī kälä diskine sūwāda qāpī kälä fedī ūsū dīzivä šür kišändin bīstū
 piānğ mārū kūstün ze qāpī kälä'i qapātmış kīrin ūse bā dīzivä māne lä cōlā bārīχä dāne
 čīkī mazin dehāre dau piānğ rūā demine bādä dau piānğ rūā lāwī iskān ḥyā ibā säd
 suārīχä hältne bā sār dīsratikädä dīhāre χoázginā kāčikī quadrat χātun bān dīkā lä
 45 kāleki dewē ze tārā zārūk hāre pē dīz wa || ūsē mīlā wārin sär riā ibe būkužin χalāskin
 že dīzabī dūnnē ūsē gō äe äpū qāpiqte kälä mā kte dīstō gīaurā ūsā go hāre ūsä bā dīzivä
 suär būn lä hāsbä bārīχä dānā kīlā bōtan tēiye nīvī šāvē dā qāpīe kälä bāne astöye gīaur
 dīke qēpū vā-ke ástō vā-nāke qāpīe kälä hāttā sūwā ūsā bāne astöye gīaur dīke dugō az
 mārū ūbā dīhārim bā iskān ḥyā mūzdā vā-ke qāpīe kälä az bātādim piānğ zārā zā pārāe
 50 mūzdā bū gīrqā gīrqā kūltä astöye || gīaur vākīr qāpīye kälä yusüb e dīz vā-bū qāpī
 kälä áz kī bīdim χālātēke ūsē dāstī (šūrī) kīre šūrī kišänd ze qīne ávitā sūn dīstöye gīaur
 χalāskir že dīzabī dūnnē hā ze tārā piānğ zār mūzdā ūsā qāpīe kälä dā bār kīlūtē gō dīz
 bērā tü rūne qāpī kälä ūsā bārīχä gārāndä ičī čārṣī sär qahpā hāzīrē sūwādā kēte qāpīe
 iskān bāgi iskān ḥyā bān kir ēi ḥyūl tü ze kēdārēt bāzū hāre öddä äv dārā qāpīa hārāmīe
 55 ūsā gō e || iskān ḥyā tü qā min nāsnākī az yusufim lāwe χālid bāge-e-mā sebābe ci bū
 tā bāvē min kūst bā ḥyūtē tā quadrat χātūn birī bū bā zōre tā dāstī-min girtī bū tā čāng
 kīri ičī čārṣīe iskēn ḥyā ēi ḥyūl aibe tūnne min silāke lē χīstī bū sāwā tārbē ūsā gō e
 iskēn ḥyā hā ze tārā bā šūrī kīrmānī dānī sär sūyiř iskēn bāgi χalāskir že dīzabī dōnnē
 60 ūrī kišänd kēte hōndūrī hārāmīe gāriā bān kir lä hāzīrē χātūne gō χātun paixāekī šūr
 bā dāstī || i tāye hōndūrī hārāmīe hāzīrē χātūne gō bān-ke bīlā néye yūsüb bān kir lä
 hāzīrē gō ázim yūsüb lāwe χālid bāge šür kišänd kēte gām hāzīrā šūrekī lē-χīst χalāskir
 že dīzabī dūnnē dāvīχä kīre gūla χāne sā mist χān vādoχue zē hār čār gāriā dūkūzä
 zéiye suär bū lä hāspī hāte mālā quadrati bān kir dā bāyād sālām dīlēiküm zōr ösmān ḥyā
 dīlēim debē quadrat χātun kēte dāstī nīnge ūsē ūrīkī lä sūyē ösmān ḥyā χīst χodå kir ||
 65 murāzi quadrati kānī dīz lä kēdārē e χātūn dīzze lä qāpī kälä ūs suär bū lä hāsbe dīzüte
 mālā χāle gō χālō hā ze tārā hāqqe nānā bā tāne χāl kūst tāv hārāmī bān kīrin lä dīz
 go mīlā bē dīz hāte gām quadrati χātune bādehū χabār gāste lāwē iskān ḥyā ibā gō kesik
 nāmā lä hōndūrī mālē ūbā bā sād suär tēiye ūsū bā dīzivä qārşū dīhārin pēsū ūbā dāwākī
 70 girān dīkin bā ūbārā lä cōlā tālāf kīrin sād suär kūstün tāv || ūbā ahāle kalāe bōtan kēte
 dāsti usē u dīz χodå murāzi wān e quadrati χodå būke murāzi gūmlā χalkā hūkūm yirmis
 kīrin lä sūnā χālid bāge.

Dästānī muhāmmed yēmīn.

Lawē mīrī ălătă muhămmed yémîn sâlaχă dar piänj dăkă vără gō az tă bezăuăgînîm
ămmă (že) dăsrăta muhămmed yémîn gō kī az năzăwăgîm dăkă vără gō kī yaúrum cîmă
năzăwăgî ănnă şăvîkî tnă min xâonişădă dă lăsăr nimmă yăsiă dă kî çâr mărue yăk jă-
brăil yăk măkăil yăk isräfil yâgzeñ dăsrăil gôt muhămmed yémîn že dăki xă tu zăwăgî
măxoaze ägăr tă bęzăwăgî şăvă || girdagă az xodâne ämanatî xâme ägăr tă năzăwăgî
hûsni fălăk băzenî az bă tără berăemă dăke gôt e; öyul nă xâonişăvă nă gôtună dăvă
nănărînă ăvă e; öyul mîrî ălu mătăxă püre bă zôte pără wă zôte xâzăna az tă bezăuăgînîm
ägăr bă dăsrătă nă wă že băgăd wa yóqsam wă že wazîra dătă tă bezăuăgînîm dătă kör uğărşem
xer že tă tă aulâde min tünne ne bădă piänj zină xodâ te dăiye min muhămmad yémîn gôt
kî e; ănnă äv dînyă dêrewîne hâzăr pâz sîpî dărikă || mâyâle yâgzeñ yâke lä bă râbă ălămă
hâzăr zî yâke az tă zăwăgî năxoazim dăke cü gäm mîrî ălu gô muhămmed yémîn zăwâđe
năxoaze mîrî ălu hâte gäm muhămmed yémîn e; öyul sebëbe cîte tă zăwăgî năxoazî mătă
min püre bôs kim dânyizi ă têzi bûke sebëbe cîte tă năzăwăgî bâde piänj zină xodâ te dăi-
yemin cîma năzăwăgî öyul tă năzăwăgî emâgzeñă lä tă halâl năkîm dăke gôt az širî bâră
wă emâgî xâ-i şăvă lă tă halâl năkîm muhămmed yémîn gôt kî e ănnă e || bâvö az râwim
suârbim piänj xîzmătkâră hâlînim že etâgî sôrâke bădârkëvîm dăurî dûnyă bugârim hâttă
yâkeşă bûrînim kî az bezăuăgîm râbă piänj xîzmătkâră xâ hâlînim bărăxă gürândă cötlă že
etâgî sôrâke dăsîr wă bă dăsîr gâruă hâttă bă hâmuqă wă yetâgă giaúr dăvă le bû mursâlă lâwe
mîrî mursâlia sâ saf kôn vägirtine ă lă safi horete kônë mursâl öyulu doazda şună lë paivă bû
bâlăxă dăiye kozîke pëtăt wă cîteke şâwârămă kişandîk kâcikikă || dă pâşdâ mir muhămmed äv
kâcikă dă hâr piänj suâr suâr bû bârăxă bă şîndă fitîland etâgâ sôrâke gäm bâve wă dăke
ă, bâvö az že tă tă zăwăgî năxoazim ägăr tûye min bezăwăgîm hâre dăstî hâmuqe lä öbë mursâl
oylu kâckî mursâl oyly zâlişă ze mûră boxoâze ägăr tu năxoazî az že tă tă zăwăgî năxoazim
ägăr tă zăwăgă dim (?) illă kâckî mursâl oyly zâlişă gürjistân güzeli bâvë mîrî ălu cîl
suârişă hâlînă bârăxă fitîland || cötlă hâmuqe lăsăr mursâl oyly paivă bûn hâttă bă sâ
rûa wă sâ şăvă mîrî ălu bârăxă fitîland sâr mursâl oyly e mursâl oyly tu qa năbîr taşxere
mursâl oyly gôt az cî zânim tă mîvânekî mîrî ălu gôt allah amrîlă az kâckî tă gürjistân
güzelî zâlişă xâtûne doxoazime lâwîkî mîni hîye xodâ dânye min bâdi piänj zină bă năvă
şîrin mir muhămmmed az kî bezăuăgînîm mursâl oyly gôt hâttă az nărîm bă kâckîxă az tă
söze nădîm || mursâl oyly bârăxă fitîland kôză wă pâş pârdâ gäm zâlişă gôt kî e; zâlişă
ürö (erst so gesprochen, dann »ürö«) sâ rûenă sâ şăvin lä sâr mînin paivă bûnye lâwë-
kîşă hîye sâleşă dar piänj năvăxă şîrin muhămmed yâmne allah amrîlă tă doxoâze
kâckă gôt kî bâvö az năkîm hâttă wâlătekî dătre tîrbi xâribi lä ügä râbe že ayaşekî yóqsam
ze măl marânikî wă yóqsam xîzmătkârîkîşă min bă ăkide az năkîm hârim walâti xarîb

35 etāgā sōrākī būkim būkleyē yarība mursāl ḥylyū ē qızı́m zēl̄ıx̄ä nāvı́min || mäzinä bæcük
 mäke sōzike bā mäde az bā mälikü pür yóqsam qalıñgılı́ girān vérā dång kim šälä xarābıe
 že wđdä bûwe az tā nådım kâckı gôt ē båvö az sôzä tådim åmmä qalåñgï min girān bûke
 mursál öylü hâte gjäm mîri ália ē mîri áliánö aze sôzı gürjistân güzéle zeliñx̄ä xatünê bâ
 tâ dîm lâkin bârî mîn bârikî girâne mîri ália gôt ē mursál oylu mâtî dûnyê pûre kési pê
 40 tü ávíl nâkir lâkin tu sôzı zeliñx̄ä xatünê tâ dâ min az bâ tâ dîm || etâgâ sôrâkê hâttâ
 qarağâ dâyê bâ sôzı hûjât qâ az nâ qâcikîkîm bâ (vâkî) qalåñgï gürjistâne min detirsinî
 boyoâze dâ kâckatâ cîe mîri mursál ēi mîri áliánü az žâ tâ doxoâsim câl hâsbi
 selûmuñ årab sâd hâstırî že hâstırî haidâr áyâyî dâlikî piâng sâd mî že mîe åbbâs öylü wâ
 câl šûri dâbân wa heiştî qâtırî že qâtérê mërdîne wâ qurú pârâ piâng sâd kîsâ bâs arê
 45 kirinâ gürjistâne güzéle zeliñx̄ä xâtune qalıñgä zeliñx̄ä hîmî lajé dimîne mîri ália || ē mursál
 öylü sâbê xâtri mir muhâmmed mâtî dûnyê nätutuște lâkin az bâtâdim qalåñgï gürjistâne
 že sôrâkê hâttâ bâ álif sîvîjâ wâ qarâge qérkâ wâ gûndâ gîaur koiye wa mîrkâ dümbrûlî
 hâttâ bâ qarâge dâye ázê bâtâdim hûjâtâ dâpî dîke sôzı zeliñx̄ä bâmëde mâtî dûnyâ kési pê
 ávíl nâkir mîri ália piâng suâriñx̄ä müzâdâgî şândin etâgâ sôrâkî gjäm mir muhâmmmed müz-
 dâgiâ gô râbe mîri ália bâvi-tâ že târâ gürjistân güzéle zeliñx̄ä xatün xoaşte mir mu-
 50 hâmmmed || râbû lä hâsbi suâr bû dârket nâv åsîrâte žê, bâdârxist câl hâsbi (auch hâspî)
 xâlis wâ mîçlüs že hâsbe sâwumû årab wâ câl šûri dâban piâng sâd mî žâ mîe åbbâs
 öylü sâd hâstırî že hâstırî haidâr áyâyî dâlikî wâ heiştî qâtırî že qâtérê mërdîne vâqâtand
 piâng sâd kîsâ qurú pârâ hâzâr suâr wa hâzâr žîn wâ bûk wâ kâcik bâ dâv u bairâq
 hâlinâ bârêx̄ä fitiland bâ mîri ália sâr mursál öylü åkî bûkâ wîne žinâx̄ä lä dâstâ hâmuqe
 55 lä sâr mursál || oylu pâiyâ bû evârî dikin bûkâ hânnâ kin lä pâs pârdâ gürjistân gûzeliie
 zâlñx̄ä xâtune dârxîstîn bâlñx̄ä dânañ zâlñx̄ä hûsnû gjämâl bâzene zerâf dârke sâlvîe câve
 râs burû câtiemâ rûcikî sur gûlkê muhâmmmed cânge zerâf mînî filgâne lîve yûkâ mini kaçâde
 zemânñx̄ä mînî qalâm qerîkeñx̄ä bâ cîn şîsi gulyâyê sinçgûx̄ä tâxâtiki gjämâdî mînî bâsmî
 åjömiştâne qazâtî istamblûlê ölämâ lâsâr gârândin grîvî sm nâvkâle zerâf mînâ qândile
 60 tâpêyêx̄ä kâcvîkî hânnê || zânde sîpî xaiârî âdanê kefe bâ hânnê pîrñx̄ä bâlmumâne nânñ-
 gêx̄ä zâre qaitânî xâlkî kibâr hânnê kîrin sîwâdâ lä hâspê suâr kîrin bârî fitilandin etâgâ
 sôrâkê bâ dâv bâ zîlyât suâr bâ gerid bâ şânækâ mäzin anine sôrâkê câkîrin pâs pârdâ
 dâni saât lä dûdüñ nikâh kîrin xabâr dâniñ mir muhâmmmed râbe hâre gârdâgî zâlñx̄ä mîr
 muhâmmmed gôt åñî râbe lä min halâl-ke şîrî bârâ xauñ şâvâl lûrkâ dârgûşâ emâgî sâ sâlâ
 65 kî az hârim gjäm bûkâ yarîbâ || dâkâ gôt ē, öyul nâ xâvîn şâvâl nâ nârîn câvâl nâ gôtînâ dâvâ
 mâtirse (mârtise farq yoq) râbe hâre gjäm bûkâ yarîbâ lä tâ halâl-be şîrî bârâ wâ xâvîn şâvâl emâgî
 sâ sâlâ lä tâ halâlbe mir muhâmmmed cû gjäm bûkâ yarîbâ ē bûkî dîlîmin dêre dêre rû hâlatî
 že mâtê xôde şauqêx̄ä dâ wâwêre evârê evârâtâ bâ xere zâlñx̄ä gôt dîlîmin dîlikî lä hawâtî
 bâzenê te zerâve mînâne gûlü raiñâneke mînê lâhâv hâtî tu hâtî bâ sâr câve mîrû tü hâtî bâ ||
 70 xere mir muhâmmmed bâ zeliñx̄âvâd kete amrî xodê sâsaâtâ bâ şûndâ lä qâpî ödâ bû şâqa şâqî qâ-
 nâdâ dîrâñl dîlehî sâlâm ãe mîr muhâmmmed az hâtim sâr amânâtîx̄ä râbe mir muhâmmmed bâñ kîr
 ē zâlñx̄ä dîkîx̄ä dîne az sârñx̄ä sâr dîkî tâdim qâsidî fâlâkî åzrâñl (mârâ kö?) hâtî amânâtîx̄ä
 doxoâze zâlñx̄ä gôt ãe mîr muhâmmmed dûnyâ şîrînâ dâstî minox̄ä že hâv mäke mir mu-
 75 hâmmmed gôt fâlâk hâtî amânâtîx̄ä bâ amrî xodê mir muhâmmmed lä || sâr kâbâ zâlñx̄ä
 kete xauñke girâne dîlîmin wî lâyândâ sârñx̄ä dâ bû sâr kâbâ zâlñx̄ä gjân dâ zâlñx̄ä bâñ
 kîr lä mîri ália gôt ãe mîrû wâre bâñke mir muhâmmmed že qâsidi fâlâk minât-ke že xâwe

rāke zälvχä bän kir gō dilitmin diliči läyándä zävē šávihä särvχä dä bū sär käßi min gán
 dä mīrī átta gō äe zelvχe tä čekir dilitmin diliči wī lä häwådå šävå gärdågī tä mīr mu-
 hámmede min äyu dä mīrī átta båvē mīr muhámmed gō wuárin (bük) mäkin båne šeχä
 wä χögäe kin muhámmed yémän || min že fäläki minnåt kin wárin büké min kingä že 80
 bükin vägárñin bibñin bä sär mursál öylü gënir čikir av či yáke zelvχä bä sárē min kir
 hätin gütük xizmåtkär nákirin kinge zälvχä že-kirin nívö šávē gō sürgin kin zälvχä gō
 äpü mäke vã yáke bä sármin mäke abäke lä mü-ke därcike dä bärä-ke az xizmåti qapn-
 tå-kim dilitmin diliči tünne hättä χödå awlädikí dide minne mīrī átta gō e zelvχä dilitmin 85
 delé min nágäräge aulädutå tü bigerī že || aralıya aizä χålkí mīrī átta gō råbin wénin
 zälvχä že pás párdä bädärñin bä cöläddä bęqau'utñin dilitmin kän

Dästānī saudātī.

Härå lawändtä tūzēt ka⁵uke rū réfā min bärđidā dībū ämäk gäfā bälkti az bùmrüm
xálkä jägmäli-tü büké këfū sáfā häre lawändtä tü ba xodékti bülbülo tūye pénägärxä žä-
sär geri adilbëše rāt kī wåre sär geri yäräm dápä cékü hár säl lä vë wårxti ämüsä minnë
äkingj bū sála hísäl pür silfajä že mérä lä xálkri go çärkin hárre lawändtä min sávī čüní
5 xävnike dībū || däreke sálüñ lä haruse mäbū zök círā éla sárbū zöwq qumriä é lä sár bū
märikri rásst lä gäriä bū xálkri dgám lä räxistü bū kópákikti rásst lä räkattü bū az dezánim
xävnitå cibü wä däre sálüñ jägmäla tå-iye wä círā čáve tåne wä zöye qumriä mämükä tåne
wä xálkri ägäjm siŋgu berä tå-iye wä kópákri rásst märetä xävunitä xairabä dqubäte lä däbe
azí diçü, mä bär färati dö káčikä qum dibi tü xodá-u tå murazi minne ämüsä ämmö
búkrä lä sár üstök min bátä šurë gälektü lä || tülmannä sáuetü lä däru paŋyä lä kámri fäta
ämre lä bär xámä lä bázari urfä dítümin kête säsä lä sári bázari dišä bátä wä islám
zéidi drabeke kólá hárre lawändtä dálör dárda tšqä čätåne lä gázü gíri zöre hættä qämäti
az nákim türkié gülte sör hárre lawändtä lä émū qantare xodáß qantare semä sit besarute
bä qonäyä kürä lä hambärä färati boqlı bárägikä xä zir va däbere požda qulá tédä xazé-
meki záre af noqutü zä kävrí märmäre dili || min bä kúli bù kädere siŋgi té gäuri qaldam
lä säre tå ází kírim šeivxiki saudätlä säre tå ází kírim xogäkri kitab lä bárä tå ází kírim
hindiki že hindü bálqu puxäre iä gärändim dár bá däre häre lawändtä dálör, bá émüsä ází
lä hämbäre tü lä hämbäre af noqutü zä kävrí märmäre tå ází kírim gütarüñ kir mtri bider
šäuütü gärändim dár bá däre tå ází kírim xogäkri gämnä häfiz bági dzi diškärim lä pisi
20 gümaňtü doxjünim allähu ákbär || allähu ákbär häre lawändtä deväti wåre wåti bázane zäräve
raħaneke minnì hawäti čiqänder aŋjälär bözü hawäti hábun gístü bálažä däti tå ází kírim
mästoki zä gøte xálil rahmäti tå ází kírmä hindiki že héndte xorasänt degärändim lä dùnyäye
25 tå ází kírim lókekri müsila bárä hafit čämbärä dä üstüdä mäti tå ází kírim séidväniki
hafit tázia bögja lä bözä bärdati návkäl zäräf kämbäri dimäli kutäye tópeyé tå xalxäla
kutäti tå ází kírim šeivxiki näfás lä sár || nämäti dálör levändä min dálör hættä dařir
qämäti rüze mähseré nekám búkim tárki čáve rásst bálek güle tå sör dárda tšqä čätine
lä qazáwe dektme zöre häre lawändi čiayi bátä bilindä rä de bára yočá bávü tétä tåres téye
30 čü de sára dqle min čü bázene tárä ämre-e-min námä bá rindiä tárä tu wåre minna čaryäki
hafit rüžet lä užün yállä min bügerne bá gämnä xárä häre || lawändä min häre tó lão az
éemim xodáß éemim kähelike lä sári taulämä kés nezäne zä hazarü dösäd xörefü gändä
qantéri sáwüti kés nezäne ází rísqü násiba kásmä häre lawändi ází noxoašim wåre sär min
tü hálini yorväne wåre gäm min dästí min sár bünä siŋgi min hänä zä tárä ket

Dästāni hüsein āyāyé zillī.

Lä tōprāyē arzihāne xodāne cāl hāzār māli; zillā hūsēin bāg zāngū zārinī dāvī bāhāre
 dīlimin dīlikī dīne līngī xā lä gīzmā dāxāme kūrkī samūri vādārāsne gārikā dāsrātā zillā
 gārikā kirā qūrunī ägär hājt qimāt-i-xā dezāne milā lä sihēle dānāv gārmā qa nāmānā
 äm hārnī sār yāllā zōzānā āyālāre zillā bāhārvā kōn dānīne bārīxā dānā yālla cānā sār
 zōzānā qōnāyā dau || piāng rūāna cānā bāzārī arzihāne dānīne lāwe šāhī ägām sādu piāngjā
 suārī lä sār hūsēin āyā paivā debūn gō kānī rahēina zōzānē hūsēin āyā ban dekīr lä āyā-
 lārē zillā gō wārin āyālārenū cāl hāzār zār mūrā wānin rahēinā zōzānā bā šāhī ägām dīm
 āyālārā ēi hūsēin bāg dīlimā dīne tū žā kīsā-xā rahēinike dīne yōqsam am bā tārā nārenī
 zōzānā hūsēin āyā gō mākin melāzīnīn rahēinike že kīsā-xā dīnīn hūsēin āyā gō ēi āyālār
 kēsākī min tūnne ki || rahēin bēmīne āyālārā gō kācīkī ápī-tā ahmād bāgī zilifā xatūn 5
 rahēin dīne hāttā am hātēn sār zōzānā hūsēin āyā gō āyālār zilifā xātūn dāsgirtā minne
 rahēinā zōzānā qā nāmīne sād kīsā min qalīng dāvīye az-kī dāwātāxā būkūm lä sār zōzānā
 āyālārā ēi hūsēin āyā kēsik že mā tārā nāre sār zōzānā hūsēin āyā ēi dāsrāt melāzīnīn
 zilifā xātūne rahēin da mēnīn bēlā kōnī-mīn bā drēu áyālāva lä verā bēmīne zilifā nāzlū 10
 rahēinā zōzānā qā nāmīnā āyālārā nākir pirsā || hūsēin āyā qabūl nākir dīlī min dīne hūsēin
 āyā bārve kōnī ahmād bāgī delāzīne gō ēi ápū dāsrātā gerān dīkīn zilifā nāzlū rahēin dīnīn
 ápe hūsēin āyā gō tū bē dāsrātā nābī milā zilifā nāzlū dāwātā cāl hāzār zār milā lä verā
 bēmīnā hūsēin āyā nālāzīnā zilifā nāzlū hāltīnā bārve kōnīxā delāzīnā gō wārin āyālārnū
 müšāwārākī dīnīn cāl hāzār māl hārnī zōzānā zilifā nāzlū rahēin bēmīne wānin cāl kācīkī
 wā cāl suārī bā zilifārā rahēin dīnīn || 15 anīn cāl suār wā cāl gāriā rahēin dīnīn dīlī min
 dīnā zilifā nāzlū cāl gāriāvā cāl suārī bīrin qōnāyā šāhī ägām dānīn cāl hāzār māli zillā
 cānā sār zōzānā lāwē šāhī ägām sād suārīxā hāltīnā lä kēfū zāuqā digārīnā zilifā nāzlū
 lä qōnāyā diwānā lāwe šāhī ägām bāvēxārā dugō dīlī (min) dīne zilifā xātūne dāsgirtā
 hūsēin bāgi zā mārā wānī šāhī ägām nālāzīnā dugō öyul dībā tū vē pirsā bātārkīne lāwe
 šāhī ägām gō bāvū yā qurşūnīkā || lä mā xīne yā zilifā xātūnā že mērā wīne šāhī ägām 20
 tū cāre māmīnīn qā nābīne ē öyul tū šāhī ägām rābē hāre sār zōzānā že hūsēin bāgī boxōāze
 rahēinā zōzānā lāwī šāhī ägām hāvdā hāzār suārīxā hēltīnā wā cāl wāzīrīxā hāltīne cāl
 hāgbā zār hāltīne bārī xā dāvīye yālla sār zōzānā qōnāyā dau piāng rūā lä sār kōnī hūsēin
 bāge pā dātīne hūsēin āyā lä dāsrātā gerān kīre qūrenū pās sārzē kīrin sofrāke gerān dār
 anīn dīlī min dīnā lä || sofrā hūsēin bāge šāhī ägām dēlāzīnā gō hūsēin āyā tū bā min dī
 rahēinā zōzānā āyālāre zillā nālāzīnā dā hūsēin āyā zā šāhī ägāmrā müšāwārākī dātīne
 dugō ēi šāhī bārekü bā tārā xālatīne silāhe bā tārā nişānīne hāsbū we kīnđū bār mālīne
 cāl hāzār zār že āyālārerā xālātīne sār zōzānā že zillārā mūlk dīne qalīngā zilifā xātūne
 lä jī (jē) demīne gō áskāri püre sārī hār māleke yāk pişti ezīng dīne dīlī kācīkā būkā zā 30

35 tā nāmīne lāwe šāhī ḫājām || lä kārekī suār kirin že ḫājāmrā dişne lāwī ḫājām lä arzi-
 hanē šāndine šāhī ḫājām dugō ē; ḫoyul dili min debē min bā tārā gōt mārre ḫodzgina zilifē
 husein ḥayā ḫāsratē azi ḫājāmim zilifā nādēye dxi detrisim že min bistne tāxī sultānē šāhī
 ḫājām ē; ḫoyul tū qoračke ḫājār dīnā ḫaskārikā grān dīnā ḫaznāke grān lä rāe zilifā dīnā
 lä arzihāne pīrike hābū lāwē pīre ḫaskār bū pīre hāte ḫājām zilifā ē; zilifā žā tārā müzdā
 40 tū dānī lāwe || šāhī ḫājām gō lāwē min žā ḫaskārē bādārīnī zilifā gō že mūrā bībīne seheriki
 wīne bā dili lāwī tā že min bistne zilifā delazīne käyātēke yazmīs dīkā sār bā ḫāne žā
 husein bāge zāngū zārinrā dişne ē; husein ḥayā žā dūrsāyā šāhī ḫājām min bādārīne käyādā
 husein lä sārē yālā dāste husein ḥayā dībīne husein ḥayā ḥayālare zillā sāwā zilifā ḫātūn
 45 dānī būn grū ūne čāl hāzār mātī zillā bairāyekā rās vägirtin bāhāvrā kōn || dānīn käyātik
 sār ḫāsrā žērā bā ürbānedā dişandine ḫāsratā sū dō ḫāsratā bāhāvrā kōn dānīn lä dōrā arzi-
 hānā hūn rūnīn käyātik šāndin šāhī ḫājāmrā mīlā bārde rahēnā zōzānā šāhī ḫājām gō nā-
 läzīnīn rahēnā zōzān (zōzān) zilifā ḫātūnā qā nāsīnīm dīlīnīn dīne čāl hāzār mātī zillā
 läsār ḫājām dāwā dānīn husein zāngū zārīnīn lä til-yarāye dāxāyīne že stāmbūlā pādīsāhē os-
 melārā dişne wāzīre istāmbulā sārē hal-ānīne lä qōtī osmānli žā hūdūdi ḫājām ḫaskār iōp
 50 kir bā || sār ḫājāmdā dişne sārū sā šāvā ūlū muhārabe dātānīn zilifā ḫātūn dānīn bū gīr
 u ūne bā čāl ḫāriātā wā čāl suārī dūrsāyā ḫājām dimēne zilifā ḫātūn gō diličī dīne postākī
 käyādā žā husein ḥayā deşne zālīm husein ḥayā žā vē dūrsāyē min bādārīne husein bāge
 hāvsid suār hāltīne bairāyekē kāsku sūr vādārāsīne šūr kişāndin ḫā lä qōnāyā ḫājāmdā
 delazīne alā'ī sōkmiš kir suār hānde māndin lä pōsīe qōnāyē zilifā ḫātūne bairāq dānīn
 55 küst lāwī ḫājām bā zōrā šūr || zilifā ḫātūn ānīn šāhī ḫājām gīrtin ḫārāgīke grān läsār
 dānīn dīlīnīn lāwē kir husein ḥayā lä bāzārī arzihāne bairāq vägirtin dāwātā ḫā-u zilifā
 kir diličīnīn dīne suār rā-wāmā gīrītā şadimānleyekē grān dānīne bā zilifā ḫātūnārā husein
 bāg murāz didīne.

III.

Hikāyätānⁱ ālī gäwānde dälika.

Hikāyē mämī ālān.

Dilimīn läyāne bāzārī mōyrībē bāzārekī pāne lä sár cālū čār qantermāne sāsūdū
 štāstū šāš märdiwānnā hafī u dō minārānā piāngjā u dō jāmānā bā šāzdāh koškānā pāzdāh
 nārdiwānnānā ſtō dāhāte idānnū drāfātāne lä bāzārī mōyrībē pē debānā sā berāne kōre kōr
 ögħejre war wändāne wü lākin sādu piāngjé għindī žā bōtāne dōsūdū piāngjī dārabbagħane dāħatān
 dāħatān dżidżiż berāne dūgō || dżidżiż dilimīn dére dére sūwā bū hayāni maqāmī nivvru (ze dim-
 dārā wä nābūm tére) huñ qa nābin āyānānū waxxāre debibexx āyānānū az ċi biebzim huñ
 sā berāne hāriak bā sā xixnāne wä bā čār dāfīnāne bā šāzdāh koškānā bā tāxxti zärāne
 šārūkū šārābe ze bārdāne huñē kōr ögħajnej warwändāne dāstixxā dīnān kāċkikā mārāne bide
 zuratēkī zinātā għommārāne dżidżiż gō bē dilimīn dīne sālāe minnē lä heištū piāngħane az zavvagħ-
 menasibixx nāwīnim u läyāne || bāzōn għam ālī bārāne sālāx xāċċa cālū dūdiżiżne dūċūnā għam-
 5 ālī bārāne wä sikkim nāwānā ālī berāne lō ālō dilimīn dīne dāstixx dīne kāċkikā mārā
 rāngħine āle dugħo dilimīn debbeye az läyāqixx nāwīnim kāċkike mōyrībē läyāqixx nāwīnim
 ālā dugħo dilimīn läyāne minn ġawwnej dħye kāċċuk sēxix qorċesiżnānū wü lākin qizā sēxix sēxix
 10 ġodānā toqqāne sāngħaqāne ġodānā asħabu xalilāne suār deviñ sādu piāngjā għindī bōtāne
 dōsūdū piāngjā dārabbagħane kétene riħ kōnē qorċesiżnānū wü || lākin paixx būne läsār dūšiġ-
 qorċesiżnānū wü lākin āyāne dugħo sēxix dilimīn debbeye am runištān läsār dōšdżeġ-tā bā amri
 15 qodde dilimīn debb tħixx sħen bükki ögħajnej ālī berāt lä bāzārī mōyrībē wü lākin sēxix bibe dilimīn
 dīne kāċkikā minn heye menasibbe bāzārī mōyrībē nāwīnim dugħo āekku dqqiżixx għeşteni
 għotru qabu tħalli āli berāne dilimīn dīne gō sōrā wä beşewrīnim dilimīn debbeye rā tħabdbile bā
 dāstixx qoddeye għarrā be hārāme sożżaxx nādāyā || kiesi dilimīn dīne bā amrā qoddeżi ze kōn-
 20 şexx bādār dāx-xixne bā sāngħaqā őbe drābāna dāv bāzārī mōyrībē digħarriñ anin kúsku huxxar
 dānīn nāħha mā nāħha rüe nāħha saħħa nāħha dħiġiżx xodā murāze wān bā aulādikī dikka ċaww
 rās buru dōx-xixne sāmāl qarriżane ze nāzērā kħirine sāzdā kúsku dānīne pēxi sā kuitħi yakkā
 25 āyānāne yakkā őlumāne wü lākin yāgħiż yāsīnāne sitārā rūbi őlāme nāv dānīne śirin māmī őlāne
 lāvun ālī pās-ħanne dāl-lāle dā-ū īppāne saugħu lie || sēxix qorċesiżnāne bāsā sādu piāngjī suār ġindie bōtāne
 nāzērē dusūdū piāngjā dārabbagħane xodāne qarriż zärāne vērā dewiñ kālāe tunġiñ lä bānni
 30 őbū sārdā bārdā śiruko sārābe zärāne dābbind bōtā rawāne läsār dāstāl tārāt dōx-xixne lä sātū
 bāzārē hār kāvriski kāläjji bissu čar zärāne sālāx xāċċa lä doażdah huxrō qolħaqixx għohħarri zä-
 rānā hau kir tōpni kirket hawesxi tħażiżnā lä bāzārī mōyrībē halale dā-ū bavvane sālā kete
 hafstāne dāurri kete dāurri || hafstāne vērā dewiñ sā qizix hioriānā paixx būn lä kāniā ka-
 kesārā nāvē xoħix għad mäzin qämär allāh nāvē yā hōretē sħamsi qälām yā bāċċuk dqqiż-
 yā mäzin l-ħall għażżejjie yā hōret tħall dānā dōnēye wü yā bāċċuk ēlimdārā dōnēye wü
 lākin xoħix għad mäzzan gō dilimīn dīne xuċċakħan (auch xuċċakħan) poštii pēriä bęx-xixn lä bin

därā sälue hōn dñin xabárdin haúzī sñāne áve lä biné qainádā bereshin wä lakin hálkišin
 35 sär därē gúla bärájkin dílmín läyáne xoángä || bæcük näkete haúzī sñānä dílmín läyáne
 wä lakin xoá bæcük bäläxå dáye hürdü xoáne hüsnu jämätä vän dädåne därē gülâne
 xoá bæcük gō bağño dílmín debéye wä lakin rind hänä lä dünéye xoá min mäke
 mälezine ve şore mäşawriñe dílmín debéye dü rind hänä lä dünéye xoá tåvå dehárin demiz-
 gine dílmín läyáne xoá bæcük ketä gümâne töp kir pösti pérâna xoá dílmín debéye bæ-
 40 midä (bämäddä) pösti pérâna mä resuá mäke lä rü düné xoá bæcük gō || dílmín dñne az
 nahä näfusí dzmán häftä dñim sä kitâbe sñâne lä ärde xoñim az acmis kim hazârû yäk
 ismî boxjñim äzä hingé tåvå hürdö rindâ bädârñim bä hazâr yruš begerisñim wä lakin
 hürdö xoá mäzin gō läyáne gō tu bämäddä pösti pérâne vâ rinda lä dñne dewen yäk mämî
 alâne lâwê äl pâşâne yägži zinâ zindâne qizâ sâlii äzimä xoángä mir alâne dutmämä hasân
 45 çäkô qaratarzine dutmämä qomsî bâkû naâlât jexirâ bötâne xoá bæcük gô || dílmín debéye
 râbe tu lene táxñi pérâna lä maqânni sñwâ tu bâzö hûgrâ mämeyê tu dñne nâvbârâ mînû mämë
 pârdâ zâsürâ mä çavikî léxe bâzenü jämâle min dèle dílmín dñne hondurî mînî bâ kütî
 bâberîne läyáne läyáne šâve lä nîvî šâvâne saâte lä cärâne daqqa lä šazdâne dîlbû gurâ
 gurê hörânnü mäläikâne paiyâ bûn lä hogrâ mämî alâne tir nâbû hüsnu jämätä mämî
 alâne râ bûn lénistin taçñi pérâne dikin bâzöen bâzâre jexirâ bötâne dikin bñwînni zinâ ||
 50 zindâne dîl mînî debéye bûlbûl doxñine lä hausu hâiyâti zinâye dílmín debéye qaraqol ziné
 bârdâye xawéye zin halânni sär táxñi pérâne dâv gärândin hogrâ mämî alâne mäm lä
 gül baqçasi nâv âyânnâ bû waqit bû mägâlâ evâre mäm hâte hûgrâye suârî rûbi älämë
 minâne fânusike hûgrâne zinâ tâne gô yâ märû dílmín debéye xere šâvâ nîvî šâvâ tu dü-
 kütî qâpñ haramîe min dèle az nähä gâzî dñim hasân çäkô pismâmñxå min dike ä, tâ
 55 beşawutâne bâ är xoâdâye || wä lakin mämë gô lä zin dîl mînî debé az mämî alânim
 sâlâ-e-min lä doazdâne bâ hâramî mäsnâkîm lä el qizâ xâlkâne zinâ râbû pêye hâlkisiä
 nâv çavî hûgrâye dâv dâ qolbi târâfî qirîni dâni lä oimâye gâzîra zinâ bû gâzîkâ ze derewâ
 nûb (nôb) hâte mämî alâne hâlkisiä qonâvâ bâ gâziä siftâra xoâlie bâvî ze insânanâ nâge
 ärde wä lakin zin gô dílmín debéye hûgrâmin bâzâri geziréye zin gô dílmín dñne zin-
 60 gîrâ zârâ dâdûr bâzâri geziréi cärx kirine || sâri zingirâ anâ hogrâ ziné sikine mämë gô
 zin dílmín debé bûlbûl doxñine lä dârî gûleye hâše hâzirâ saitân bâ zinâ kânnyâ pê ketti
 vedäréye mäm paiyâ bû lä hogrâye hâdî hâte gäm zinéye kâbâ dâiye sär kâbâ zinéye
 dâst pêkirin hânâkê dönenye mühûr bâhâv guârîn šâv bâ nîvî šâvâ sur hamelî dâniñe nâv
 berâxâ nîvî (nône) xoâ berâ dílmín debé bû gûrâ gûrâ malâtkâ lä qonâye mämeyê šâvâ
 65 nîvî šâvâ qaraqolé zin mämë bârdâne xawéye zin halânni || dâna sär táxñi pérâna šâv
 lä nîvî šâvâye zin disâ birine shunâye wä lakin mäm râbû pêye maskir zin tunne ze xawéye
 zér bû bû portoqâle sär dukânnâ bâ cärtikâ léxe xoñ tö neye mämë yô âlla äv ci bû lä
 dünéye äv iñt hörâ bû äv iñt pérâ bû lä dünéye wä lakin mäm râ bû pêye bädârxistin
 nâv âyânnâ bâzârî mörrib téle mäm suâr kirin lä bâzâr rawâne lä dünéye dikin bädârxin
 70 gül baqçasi bügärîn sér anâye mämë gô läyáne dârdî mînî grâne || bär sâri min qulâquli
 xoâgä müläne lä bär niñgi min tâgârâqe tavrânnu berâne lä çavî min kétâ sâbâne aixâ gör-
 istâne dílmín dñne hondurî min kulu bâbârîne bûlbûla sâsûdû siastü şes dâlât doxñine lä
 dârî gûle dílmín dñne sâdû piangâ gindî bötâne bädârñin mämë beşawîn mämë lexâ
 danâne dílmín debéye mäm dikâ bädârê ze bâzârî jazirâ bötâne vêrâ dewen körâxâ harire
 75 ü makalla pêşîn zingirâ zârrâ dâdôrâ sârûrâ jazirâ bötâne cärx kirine sârî hogrâ || ziné

sikinīn dīlīmin läyāne mäm bädärket äyānū ölämäne dävī dä gäztrā bötäne üşema zinā zin-däne dīlīmin debē mäm suår bū lü dünē kete şöpā zinē dīlīmin dîne sädupiängjå suåri pê kete mämē bää šuvä qar'ütländie berä grivusine däye dīlīmin däbée bôzî rawän rä bû že ärdéye kete şöpā zinéye mämē lä wáxteke paigå bû lä sär känle lä maqâmî niv-rû sîkîn lásár doazdâ rikaatti niméye mämē selâf dä lä pîe räste xizir älehi sälâm girt sälâfâ mämeyê gô || mämô dîlîmin dîne murâze kü tû keti pîye mîrâ bişawrîne mämē vîrâ nă-sâwîne dîlîmin debéye mäm râbû pîye xizir älehi sälâm mistâ lêxist lä qolungjê dîlîmin debée xodâ dîne mâtâ bavé bâkakurî sübhäni lä dönët mäm kete xäwnéye xodâ dîne mâtâ qumsî bâkû dîkâ dîlazîne qirinî lä pérî dâtîne suarîkî téye az názânim že mérâ bişawrîne pérî gô bâkô dîlîmin debéye läyâne väi kö téye mämë alâne xodâne qârsî zärâna bâssi 80 sädupiängjî gîndî bötâne názirê dösûdû piängjê dârâbagâne dîlîmin debéye lä || xauî şâvâ bâ dâstî hörîa zinu mäméva mivâne sâvîye dîlîmin debé mäm kete pê zinéye gâvâ ä wâre lä maqâmî nivrû kâniâ gäztrâ dîlîmin dîne xodâ mâtâ qumsî bâkû bişawrîne gâzî lä xâckâxâ ziné dâtîne xodângê tûxâ bûke bexamelîne siudô pškôvâ (piškôvâ) lä singî befiltîne izhâre lä sârvxâ wîne tû bâzô sär kânîe šâtë tû mämë düsürmiš kî že mûrâ wînî dîlîmin debéye mämî hâte sär kânîe tasik åv xodâstî že zinéye ziné že rüçxâ gûrî || žeye mämë gô hê 90 ädâm dîlîmin dîne tû nâ dâzgirtiå minî tû rüçxâ že min dîfîltînî ziné gô mâmû dîlîmin debéye tû sâwâ cî (sevi cê hepisi bir) keti râye nâ sâwâ min lîlâ gôzâye mämë gô dîlîmin dîne tû izhâre sär câvâ halîne câvikî lêxñim az dezânim ziné bâcâ hawâne dîlîmin dîne nâvârâ singî zinâ zindân kutâne säsûdû şâstu şes lêxjistîne dâqâxâ sâmawîne mührâ sultân sülêmân lä hörte dârâne dîlîmin debée äf dâldâ dike mämë düsürmiš-ke že réye tu wâre || ixi xodéye hâsan câkô qaratarzin bädärket bâzârî gäztrâye hâtene äw quşeye câv lekêtîn mämë zinéye bârdân sârî hâspâ lü çöleye dahâtîne gjäm mämeyê dîlîmin dîne hasân câkô qaratarzînvâ dîkin delazîn vê dèle že gjäm mämë deqarutîn hârsê berä sidqe sâfîne dâv dâna gäztrâ rângîne paigå bûn lä öðâ qaratarzîne nârin câve mämë lü sittî xâne kête xâlâ noxodâs dârâne qaratarzîn gô berâo dîlîmin dîne tû sârvxâ lü vê döşäge hâtîne berâr || 95 tâ shunâ tâ sârvxâ dîne mämë gô dîlîmin läyâne dârdî minî girâne lä bâr sârî min quâlâ quâlâ xogâna wâ müllâna dârdî min âxé gôristânâne az sadé dikim že ve hârsê berâne dârdî min dârdî delâne az kête mâmë pê şöpâ zinâ zindâne qaratarzîn gô dîlîmin debéye tû ciqasî xarâtî kétî döşäge mirinê girtinu bârdân bâ däst berâr tâ lä dünéye qaratarzîn râbû pê dûcû gjäm zinéye zin râdebû pîye pismâm dîlîmin läyâne tû dîndârî bâritâ grânâ az bâttâdim || xîsrî xâ bârâ sâ lôkâne gô nâbe dutmâm bârî min xodâs nâbe lä bâzârî gäztrâ 105 bâtan qaratarzîn gô dîlîmin debéye az nâtmâ barâu bâzârî gäztrâye dîlîmin dîne hâtim şö-rekî že tâ hâlinim ziné gô dîlîmin läyâne ägâr qumsî bâkurâye kö az bûmrüm dârî gânâzî min nâbîne bâzârî gäztrâ bötâne xair zin nâ qumsî bâköye pismâm gô mâmî alâne suârê bôzî rawâne xodâne qârsî zärâne bâsâ sädupiängjê gîndî bötâne nâzçerâ düsûdu piängjê dârâbagâna || gô tû dezâni pismâm dîlîmin debéye girtinu bârdânû bâ dâstî wâ min dâlâ bâ 110 dâstî wâ lü dînê qaratarzîn gô läyâne tû kârâm ke râbe bâzô xâne hâsbâna tû hâtîne cînâ sär dâstâne az bişînim suârî bôzî rawâne tu xârâ bûrotnâ këfû zaugâne qaratarzîn hâte gjäm mämë berâne berâo dîlîmin dîne kârâm ke râbe timârâ bôzî rawâne bâ dâstî xâ bûwîne dîlîmin debéye mâm cü gjäm zinéye kâbâ dâni sär kâbeyê dâstî pê kir hânatî dünéye tabâatî nâkete gânâ qumsî bâkû || dîlîmin dîne qumsî bâkû qirinâ lä pérî dâtîne zinu mämâ gô 115 (kö) dâye dîlîmin debéye pérê kête réye hâtene nâv bâzârî gäztrâye zin u mäm dîn lä

hōgräye hātene gäm qumsi bākū nadlātē gäziréye qumsi bākū rābū pēiye dehāte gäm beräke
 zinéye mīr aláye bā tāne gō mīrū bāndā šürötä hārū dilitmin debēe tu kārām ke rābe pēiye
 ke am hārnī ávē qušéye lā cōlā gäziréye gāzī dānīne lā mäméye hasán cākō qaratärzin
 120 hātene odéye mäm menät kir žā mir || aláye bā tāne mir alātā bā qumsi bākūvād hasán cākō
 qaratärzinvd cūnā ávē qus̄t zin dahāte gäm maméye lā bākō áyán bū lā ávēye fitilin hātene
 odéye zinē gō mämō hāt mir aláye bātāne mämē gō zinē rābe dā pās haurānī mīkeve lü
 dünéye läyāne läyāne mir sälaf dā lā mämē rā nābū pēiye qumsi bākū gō dilitmin dīne tū
 filjānā qahwā bükälme filgānā gümāatē bügärine yā mämē lā hōrtä maidāni dīne mämē
 125 gérâge mā halñe sittī xātūn dīkā delazíne dō läweχā hānā qirinie || tē dātīne hāre
 filjānā ápe wā mämē hōrtä maidāne hālñin kārāmke bārve ápāχā mämē bišin fil-
 gāne lā bār xātēχā mir alātā lā árde xjne hasán cākō dīkā dilazíne šāmē zāraf
 dīkšne árekī bārā hōgrē didā dišautīne dīli min debēye mīr rā nābū dā imdādīe nōbe
 hātē qaratärzin dīne qirinī sittī xātūnē dātīne tū gāzē lā berāyeχā lā mūr dīne hātē im-
 dādā tā am zinē že pās mämē bädārīn gō nātē imdādā tā gāne tā žā gāne mämē nā sīrin-
 130 tāre sittī xātūn digrē dilobine || gāzīe lā berāyeχā mir dātīne mir rābū tāe imdādā qumsi
 bākū girt bā pēséye dīli min sāwūtī pē sittī xātūn bādārχistin še gäm mäméye dā
 pānğärärā bārdāne hōgréye lē kete haléye mīrū mämēvā līstīn bā dāmāye mäm bāre mīr
 girān kir lā odéye xodā dīne mālā qumsi bākōye lā dünéye gō māmū dīli min debēye mīr
 lā šūnā xazüretä higāb-ke žéye ci girān kir lā odéye mämā dalyā sās kir dā mīr lā odéye
 135 mīr dīkā dilazíne bārī girān bā sār mämē dāxéne || māmū dilitmin debēe tū bā če zāpdebi
 lā dünēi gō az bā qaidū zingirā zāpdewi lā bāzārī gäziréye dilitmin dīne mām zāngirū
 qaidawā deqatīne gō māmū dilitmin debēe wāre dōyrū būwē lā dünéye hārin bōcī bōzī rāwān žē
 būkin wīnin pēcītā mēdā dīnūn qumsi bākū dīkā dilazíne gürzük bōcī tīne dā pīcī mämēdā
 dātīne mämē davēne zindāne qumsi bākū dīkā dilazíne qirinī zinē dātīne siudō pişkōvā sīngi
 140 bifiltīne zinē tā sār zindāne diskīne zinē bārdā girt u || śne hāsterik zinē dehāre lā cāvī
 mämē dekēve mäm žē dār tīnī dilitmin debēe mām bādārχistin že zindāne (dānīne) sār
 dārī bānäfşeyē rawā kirin qálbī tārie dilitmin dīne zinē bārdā girtu śne šōrū misawere
 berārχā dātīne go mīrō dilitmin debē bülbul doxwīne dārī gülāye sīwādā lā maqāmī nō
 rū ázā būmrūm lā dünēe xairu gūnē lā sū tēye lā dünéye tūye piştəmin bīdi piştā mäméye
 145 rūke že rōiye idū árafatā hūn līstīn bā girtā dārīkī lā tīrbā mīnē mämē || xēnīn ágür
 piştā mā kö bāhāv dāye dünē že wārā dīmīne dilitmin debē zinē mir lā bāzārī gäziréye zin
 birin gäm mäméye wā lākin rūke že rōiye xodéye mir līst bā girtēye girtik lēxist tīrbā
 zinéye dilitmin debēe hārdö bānā dō gūlā sārūmis būnā lā wēye mir gālāt bārādān qumsi
 bākū lā dünéye že sārī kirin lā dünéye śne hārisen sār zinéye mäméye gällād hātene din-
 150 dārā xodā dīne mālā rūkē qumsi bākū lā dünéye bū qarā cālikē bāzdā hōrtē || murāzi
 mämē wā zinē nākir pēye inā killē.

Zämbül ferōš.

Dilmin dñe laukť gindik dū zämbilitä lähåv tñe * čäršñ bazzärä digärtne * gül χåtun
 lä žör dëwîne åqel ñu saudâ dymîne * laukö tû käräm-ke hälkiše žôre tû bëbëze bëbëze *
 bahäi zämbilitä tû bëbëze kü az bätädim dö zäre söre * amán gül χåtun az töbadärim *
 dyâla yusuf lä mäle lä bär dâsñ xâlqi žäbärim * že xaufa illâhi az nekânim * laukå
 gindik laukå || abbasä bär tâna kurdükü kirâse * amán gül χåtun az töbadärim töbadäre 5
 xalqe žäbärim * že xaufa illâhi az nekânim to läwo läwo kinikö läbâr tâqî kurdükü *
 tû käräm ke wâre qurnükü tû mistä zilfû mämîke * wâ läkin az töbadärim gül χåtun töbadäre
 xalqe sätärim * že bär däste xâlqt žörê nikânim dyâla yusuf lä mäle * xâtünâ halâbe
 mörî sôyûl nâbin kutekü bâ zörî * tû käräm-ke dilminî dñe tu wâre qonâya mire * tû
 vâxoe bâ sivâ mire tû mistä zilfû harîre || * lä tä halâle lä mîr harâme * gül χåtun az 10
 töbadärim töbadäre xâlqi yafârim * gül χâtünê go dilminî dñe büllûl lä dâri gûle do-
 xâine * tû käräm-ke wâre hügrânâ žôre že târâ siudödö pişkôvâ bepişkêvîm * cifti mämîkä
 bedârinim dästî laukî gindik lä sär dînîm * tû že xârâ zénâtâ döne (dûnê) biwînî hazâr
 râkemâ lä hâstî bavâ-min wînî * aman gül χåtun az töbadärim az töbadäre xalqe žäbärim *
 dyâla yusuf lä mäle öv xâtünê pür bëze gül χåtun || yâke särxöse * gül χåtun az töbä- 15
 därim töbadäre xâlqi sätärim * že xaufa illâhi nikânim *

IV.

Hikāyāⁱ ḥāfiẓ.

Zämbül ferōš.

Nä min māle nä min hāle nākō xaltīke nākō xālē * hūsnē tā yusuf lä māle zāmbtl
ferōs zāmbtlā tāne * siŋgū bāzara digärēne gül xātūn lä žōr dēbēne āqel cū saudā demīne *
zāmbtl ferōs laukā dārwīše kārām-ke tū wāre pīse * zāmbtl ferōs laukā faqīrā tū rūne lāsār
dōšāge mātre * pē vāxjoe qalūne mīre misté zilfū harīre * gül xātūn az tōbadārim || tōba-
dāre bē qarārim faqīrā rābī gābārim * xātūn pyr lä ānī tu šākrā tālvā sīrī tu lāqē lāwe
mīrī * zāmbtl ferōs laukā kēnīke bā ābāe kūr dīke tu wāre rūne qonğūke * bā tā dim zilfū
māmīke * xātūn qerik bā mōrī tē nāde kutāku bā zōrī * xāufā min rōbī lä žōrī xātūn
wē tē hūrmāti ārī sōr bā bādānē kētē * az dārum že wī xīzmāti nä min māle nä min hāle
hūsnē tā yusuf lä māle * hūn būkin bīlazīnin qazīkī bācīk wārīn || pīringīke bīkālīnin
rūnū mālā būkavīlin * lauké birčē āqāl tūnnēye tēr būkin āqel wārīn * gül xātūn az tōba-
dārim tōbadārī bē qarārim faqīrā xālqī gābārim * tu wāre sār maslaħāte sōyūl būke xāberātē
tāe ālā l'lāhī šāhī qudrātī * gül xātūn az tōbadārim tōbadārī bēqarārim * zāmbtl ferōs laukā
faqīrā tā bāvīm tōqu zāngīre * haft sātā būkim yāstīre * tā ēkīm hāpesī zindāne * nä min
māle nä min hāle hūsmi tā yusuf lä māle * gül xātūn az tōbadārim tōbadārī || xālqī gā-
bārim * lāwūk lāwūkē berāvā dāstīxā bā dāstā mīdā kō am hārenī baqče rāħānu sēwā *
tu rāwūse hūrdū lāvā lā maħbūbī az tōbadārim tōbadārī bēqarārim * že rābī lä žōr nikānim az
dītrīsim waħed āl qahār zālēmī az tōbadārim tōbadāre xālqī gābārim lā-ūk lāwūkē kīnīke tu
wāre xebātī qurġīke tāvdā zilfū māmīke zālim az tōbadārim dindāre laukī qahārim že xāufa
xodā nikānim dābōdōs dābōdōs zāmbtl ferōs neħħi muħammad xarqapōs am būkin || qisā
laukā zāmbtl ferōs hei zālim az tōbadārim bār dāstē wāħid āl qahārim zāmbtl ferōs laukē
kēnīke bā dārpū kurdāke xā wāre bide qonğūke dāstā tā dim zilf u māmūke az tōbadārim
gūlxātūn tōbadārē bār dāstē wāħid āl qahārim xāufā rābbixā nāwērim zāmbtl ferōs laukā
dārwīše kārām būke wīne pīse že xā būke kīngā qerše lä tā kim qutnū qumāše kārām-ke
wāre pīse gūlxātūn az tōbadārim tōbadārī rābī gābārim ā zālimi az tōbadārim tā rūħā
min ānīt bār hālkātī tōpā || sultān mārād lä qulā hūrdū ċāvā kētī tīrā sēdā waqas hōretā
nāve kētī hei zālim az tōba dārim zāmbtl ferōs laukā dālāle nä min māle nä (min) māwāle
nä ārū nä ḥūsnā yūsūf nä lä māle zārū birčēne lä māle hei zālime az tōbadārim
bār dāstē xālqī gābārim xāufā rābbixā nāwērim zāmbtl ferōs laukā ġindīke ċadīke sälāke
dārī ċārṣū bāzāri gārāndi gül xātūn lä bār ġie dewīne āqel dūċū saudā demīne rūħ dūċū
qāllb demīne gül xātūn dāngħiġi gārīa dikkā qīrī || bā yākē lāwūkē zāmbtl ferōs ġiżżejje lü
ħāmbārī gül xātūn dāwestiāye gül xātūn dāng lä ġārīa kir qīrī kārāmke laukā zāmbtl
ferōsra būkālīne rūne māl ġie tē būqalewīne lä pēsiā laukā zāmbtl ferōs dīne bālkē birċiwa
āqel wāre sārīye laukā zāmbtl ferōs laukā bilmaze tu wāre pīse bā tā dim mālu māwāle

hē zālim az töbadārim bā dāstē wāhid äl qahārim zāmbūl ferōz laukā gindīye bañ kin
 maħbūbī sōfīe biltā wäre qásrā žōre haqqā sälakkā būwe az xātūnī || töbadārim bā dāstē 25
 wāhid äl qahārim sittīye az töbadārim töbadāri bē qarārim že xaiyā rabbīxā az nekānim
 lä hämbārī gül xātūnē dāwestiā dāstīxā bide sär dāstē gül xātūnī xātūnā hdlābā mōrī
 šōyūl nābin bā kōteku bā zōrī gül xātun az töbadārim bā dāstē xālīqī ġabārim laukā zāmbūl
 ferōs laukā gindīye ġārītā bā pī girtīye bā sär qásrā mīre ráwan žōre ketīye pöllūkmis xā-
 tūnā zär lä ānī xātūnā tiqtūq kenīye laukā zāmbūl ferūs misin abtāze že || gül xātūne xoastīye 40
 gül xātūne dāng lä ġārītē kirīye hēitī laukā bilmāz am pāvdā būkenī xanīye xātūnā lä wī bānī
 čāvē dīgrī wī dār kavānī laukā zāmbūl ferōs misin abtāze hālgirtīye abtāzik tāzé girtīye sittīye
 az töbadārim bār dāstē wāhid al qahārim kālā mīre ráwan čāl gāz kūre bār žūr nerīye go
 kirī bār žūr nerīye dāgrīye húrdū ēvexxā grādāye xā sär kālā mīre ráwan wārkirīe
 rabbī min āmr kir ġäbrātūl bā pīe laukā zāmbūl frōs pī || girtīye bā särē ārde nārmūk 45
 dānīye gül xātūnē maħbūbī lä žōr dedīye bā húrdū čāvā dāgirtīye bā hūndū dāstā lāxā
 xistīye lāsār kālā mīre ráwan ketīye čū sā-kirīye misin abtāzü bi xodāti maħbūbē dāng
 lä ġārītē kir qirīye qāpū girtīye misfātāh ānī gül xātūnē maħbūbī akāzā dāstīxā kirīe māl bā
 māl gārītē bāzēr bā bāzēr tāvdāye mālā laukā zāmbūl ferūs diħlīye qāpū taqtāq kutāye žinā
 laukā zāmbūl ferōs qāpū vākirīye xātūnā hālābā mōrī hāgājīkī lä šūnē || hājja māye žinā 50
 laukā zāmbūl ferōs ġilū dōšāge žerā dānīye gül xātūnē lä sär ġilū dōšāgā rūništīye ēvārā
 xodā dahātī šāv bā nīvī ketīye laukā zāmbūl ferōs že dārwā hawīye taqtāq qepi xistīye maħ-
 būbē dīlbāre az töbadārim töbadārī bēqarārim že xaiyā rabbī žōrī az nikānim gül xātūnē
 bā pīe laukā zāmbūl ferōs girtīye dā kālekāxādā rūništīye kenu hānek pē kirīye gül xātun
 az töbadārim töbadārī rabbī ġabārim že xaiyā rabbī xālīqī sātārim || heiyā rabbi'l ālāmin īrō 55
 haft rūne az nācūm sär għie vē eksigē bālkim vē eksigē tħalib kirīye laukā zāmbūl ferūs rabbū
 sär húrdū kābā rūništīye dāst āvūte niñġe gül xātūnē hālānijē laukā zāmbūl ferūs revīye
 ēyā rabbī'l ālāmin tū min hārāmt nāwī sär maslaħatā xātūnē laukā zāmbūl ferūs revīye
 gül xātun vē dekketē pējye laukā zāmbūl ferōs sūvā mētā dūnē keşf dūvā abtāzik tāzā girtīye
 laukā zāmbūl ferūs sär pī rāstē silaf || vä-dāħye sākīr gül xātūnē sär pī rāstē dāwestiāye ä 60
 gül xātun az töba dārim bā dāstē wāhid äl qahārim že xaiyā rabbīxā az nikānim āgār
 ġāhennemā pē mā téye hē gül xātun hē maħbūbē hē zālim tōpā sultān murād lä qef keti
 tirā sēidā waqas hōr-tā nāvē keti maħbūbē hē gül xātun az dārum že we maslaħatē bāse
 māke we hikāyātā zāmbūl ferōs lauké abbāse bā dārpū kirāse hē lā-ukō tu že wēvā hātī
 min lä tā dikīre nāse bār dāstē min || nābī xālāse laukā zāmbūl ferōs tāzī hōretā dāsteedā 65
 revīye gül xātun az töbadārim že dāstē wāhid äl qalārim že xaiyā rabbīxā az nekānim
 laukā zāmbūl frōs dāwestiāye lä dāstē laukā zāmbūl ferōs gül xātūnī kirā qirīye lä wēdere
 lä ādābāxā dāwestiāye laukā zāmbūl ferūs lä bār rōbi ālāmē giriāye dō rēkaħt nimī kirīye
 rōbi'l ālāmin dilāke laukā zāmbūl ferōs qabūl kirīe rōbi'l ālāmin ġäbrātūl āleħi sālām rūħe
 wī tāslim kirīe gül xātun heiyā rūbi'l ālāmin || sükur äl hamdillikk laukā zāmbūl ferōs 70
 lä bēndā min dāwestiāye gül xātun maħbūbē že ġi basdāye rūħe laukā zāmbūl frōs tāvdā
 sākīrīye laukā zāmbūl frōs tāslim būye heiyā rūbi'l ālāmin tā ċā sārī min eksigē kirīe bā
 húrdū dāstā lä xā xistīe bā húrdū ēvārā gül xātūne dā dāgrīye tā ċā sārī min eksigē xalke
 kirīe tu rūħe minżże tāslim būke rōbi'l ālāmin tāslim kir.

II.

Hikāyātī Õmar ibn ălī kōsā.

Hikāyātī ībrāhīm pāšā lāfzī zāzā.

Dü zämänädä ībrāhīm pāšā ást bī pāšāe misirī bī misirē vāgiā mämläkätī zāpt bū-kärō pādšā pürō ămā bā yađāb wā azénē nái cīcūō az pādšāh wām pāšāinī ást bī námä gi hāfiz pāšā bī ámri ăi kārd wā sō bā sär hāfiz pāšā ăskārñxō tōp kārd s̄t bā sär s̄i bā nižbā őrdīt wuğā qurmış kārdā őrdiā ībrahīm pāšā ămā bā muzārdā rōnā behärē (?)
5 ălabárē reşit ībrahīm || pāšā elcīexō reşit bū őrdiā hāfiz pāšāi miyān . . . taxtāxō qurmış kārdō wā ki hāfizdā ăaimāxōdā kēfu zauqdā dērō ībrahīm pāšā ámr kārd bā őrdiāxō hārkäst hāzır bāin bā silāhēxōrō dzō dmşō bādi bā őrdiā hāfiz pāšāi ībrahīm pāšā ámrē bimbaşıd kārd wā hārküs tābūraxō tāmbih bükärā ăskär hārkäs ăadırāxōdā
10 ăgāfīnī fānár ağavistinā tāpiā pāšō saăt pācdā őrdīt ănt óa őrdiā || hāfiz pāšāi hālbükī ălabárā hāfiz pāšāi őrkarā cīniā áyā tāpiā ībrahīm pāšā basxún dā bā hāfiz pāšāi tōpū tūvāngi başlamış kārdī bē muhárabā ăşāu saăt pāğ hāttā sabâlṛā ībrahīm pāšā yalib bī őrdiā hāfiz pāšā bozulmış bī wā námä kis̄tī wā námäet yäsir kārdī bī cīqā arzāq ăobel-
xāne ást bī zāpt kārdī hāfiz pāšā firār kārd s̄i bā stambūl pādšāh pürō ămā bā yađāb wā min tā reşitē tū mérē ăi būgärē tō őrdiā bātirmiș kārd tā ămāi bā mā sārdā áyā
15 tāpiā ībrahīm || pāšā őrdiāxō grōtā s̄i bā misir.

Anhang.

Zāzā-Übersetzung der Erzählungen »Dünya güzele«
und »Yusib əziz« nebst kürzeren Erzählungen und
Sätzen in Bābā-Kurdisch, Lōlō-Kurdisch und Zāzā,
in Transskription.

Übersetzung der Erzählungen »Dünya güzele« und »Yusüb dəzəz« aus dem Kurmāngī ins Zazā.

(Notiz des Übersetzers, ḥmar ibn ḫātū, kōsā, genannt ḫātū, über sich selbst, in Kurmāngī:

ᬁātū dəzəz rät zāzā.

Azī že oimāyā kōsānim wälätēmin bārē čermūye pāšā rizqu nasib bā ámri ḫōde cū az hātim šāmi šarif lä mahallā salihyye rudānimā sālā min hāftu heišti.)

Hikāyāti dünyā giüzéle fi láfzī zāzā.

Wāxte vērēde kōlic̄i ḥātū bī dū lāgēkūxō ḡenindaxō mā indaxō pīrā áste bī fuqarēe bī
här rōj̄ štā (auch štā) šälāge kōlēxō ḥārdin bā dū yrušin rōtiñ, pē; gāčinmiš bīr rōj̄e
ānginā štā bā kōliā dārē bīnde tairā pārā štā bā härūne ḥākindoxō dī ḥāk wādārt āmā bā kē
bār bā ēarşū || yahudī wā nā ḥākī bā mīde wā az nādānā yahudī wā ázo sāh yruš bā tōdī
wā tū bā min hūwānī wā ázo dī sāi yruš bā tōdī ānginā wa tū bā min hūwānī nihāyāt
pāğsāi yruš bā tōdī kōliči aumā wā ä ke rāstā bā bīdē wā kā bīde pārā pāğ sāi yruš dā
biğe ḥārd āmā ḥōrē ḥārē kārd sabāhīrā štā bā härūnā ḥāke ḥākē ānginā dī ḥāk grōt ḥārd dā
bā yahudī bā pāğ sāi yruš här rōc̄ (auch rōj̄) ḥākindoxō ḥārdi pāğsāi yruš dāi cānd rōğī
ḡeniākā bārd yahudīrē pāğ sāi yruš dāi o ḥāmēn yahudī bā ḡeniākā || meşāvurexō kārd wā 10
mārditō wā ḥōrō härūnā teirī ḥākō ki kénū haruna aidā bīre bükōle bādō kēse dānō bā teirīrō
ürkmīš bānō bādō štōnō bā gāedō bīn ḥākā kēnū mārde śinō ēḍlā kānēnū sere ġe naçin̄ nānū teir-
kō bārō ḥāk bükērō ḥāgāmā gānō yānō bā kē yām kānō här rōğ ḥākī kānō kōlic̄i merānō yahudī
ḡeniākārē wānō teirī serējike ḡenik̄ wānā rōj̄e pāğ sāi yruš ḥāna yahudī wānō yā tūkō serējikārē 15
yā az daūrnā nīnā bā tō hāt ḡeniākā serējē kānā pūr kānā o grānānā lājekō kōliači serāu
bā zérī wānnū yahudī šaudā yānō bā || ḡeniākā hāt wānō kāne teir ḡenāk bādō nānā bāvārā
wānō kāne serāu bā zérī wānā lājē-mā wārd wānō teirzī tū būrā yā tūkō lājekā bükisē 20
yā aro daūrnā nērī bā tō hāt wānā dāzō serējekērē dāpīrā lājekā bā dīzī lājekā wārzainenā
bā šau rāmānā wānā māyatō bā yahudītō okusēmā bükisō śinō sūqēnā ḥālābe rōşēnā
lājukō zérī wārde rōğdā pāğsāi yruš dā piştinexō-dā vānānū pīrīkāxō merānā wānō wārzē
mā śimā bistambōl śinē rāi bā dī ḡāt bānā berāi zérī wārdā wānō tū bā nā rādā || 50
ázōzē bā nā rāndā šōrī žau śinū bā misir žauzī śinū bāstambūl ḥōke sére wārdō dāxjilē mi-
sirī bī šāhī misirī mērd bī teirī daūlatī vēradā štā ḥōke sére wārd bā át serēt séro ăništ wā
šās bī ăzmış bī täpiāt bārdi verdā ānginā āmā bā lājekī serēt séro ăništ wā nō-żt nābī

lǟge kårdi debâne nümiñ ter vêrâdâ dä lögînârâ åmâ bâ seré lâgékî anîst lâgik bârdi cåkî
 dâi pârâ pâdišâhê mä noýo itaăt kårdi gîrê mä o şahâleyêxô bûkärô tû bêri öki zerî
 wârdâ || döyri si bâ stamböl rögdâ pâgsai yruşexô åst bî keinekâ dûnyâ güzèle dînixô
 pâgsai yruş bî hâr röc pâgsai yruşexô bârdi dûnyâ güzeli die dâsu hîrä roğî tamâsha kårdi
 şauaxô bâ hazâr bî hazâr dâi biçé şe bâ dûnyâ güzeli hât kiştindâ qonâyi pûr kård peinâ
 para nâ lâgékî nüamâ şawi lâgékî ångînâ si bâ keinke hât wâ aza tâa tûzî e miné mähâtrâ
 mâşo ârâkâke haút seri méndevi dâ bâ lâgékî lâgékî vêrit zeriâ gî fekerâ kaút zeri šitâ
 sôlâ kårdâ dâkultenâ bâ nîngê lâgékî girôt åst bâtâbâr lâgék || sabârâ wârist tâbârâo aîmâ
 bâ gëbâxô pârâ cîniâ si bâ dûnyâ güzelîe hât qâcurnâ röge dî rögä aunâ parâ cîniâ wâ
 ázô sereyxô wâdârî şöri si aunâ hîrä märdimî yénî amâi bâ hât wâ serâ shinâ wâ pîe min
 märd nâ sufrâ nô qamci nô kuluk gîrâ mând mä bâsérô wârê nîmin wâ nâ tîrâ bârzâ
 kâm şimârâ vâre vasâ bî ýâ sufrâ eiyâ e pêni kulukê eiyô tîrâ åstâ hünere kulukî kamînâ
 öxô serâ kés kô nêvînô sufrâ kâ abo mubarek tûrlî tûrlî taâmi gîrâ vâgî zauzî ništ öge
 bâ qamci || perôdo fûlanŷâ min dî bî hîrä hâmâ bâ tîrâ dîmâ si åi kuluk nâ öxô seré
 ništ ö sufrâ ser bâ qamci dâpürô wâ bâ dûnyâ güzeli hâte tô wâzânâ åmâ bâ dûnyâ güzeli
 hât kuluk nâ öxô serâ kés nêvînô bârög pârâ dukançîrâ tîrânu wâ dûnyâ güzeli gämâ-
 lexô bâ mä mözenâ vâge tîrê pâj sai yruş bâ şâ-u amâi kaute de dûnyâ güzeli hât haun
 gîrê bî bâ hasrat wâ dze tâa têe miné kandîmîs kårdi wâ bêri pâtnâ onâ sufrâ pâina onâ
 sufrâ qamci dâpürô wâ ýârê kés || cîniâ tô wâzânâ kîvîndô tîsîsdâ tô wâzénâ bû kîvîndô
 tîsî dä röna röge dîdâ bâ dûnyâ güzelidâ kësu zauq kårdi bâdô shaue dûnyâ güzeli sufrârô
 ništ qamci dâpürô tô dâ qonâydâ wâzénâ dâ qonâydâ peiye bî lâgék wârist beyxô sér nâ
 dûnyâ güzeli nâ qamci nâ sufrâ aix wâ kuluk nâöxô sere weygâ gérâ haüzâ dî aunâ hîrä
 gogerînî bê serô anîstö xô verâñ kårdi bî hîrä keinekî kauti dâ haüzâ mägár keinekî şâhî
 pêriän bî dîzê åmâ cåkê || keinekî bârdi kuluk nâoxô sere keinekâ aunâ märdimâ dâ hâterô
 didinâ cakêxô dâi bâxörâ pârâ a kâ ýâ dû pâri dâi bi ýâ wâ nînâ wâdâ kînike tû seylîmîs
 bâi weygâ biwêşine ázô hazirâ az keinekâ şâhî pêriänâ hâr gûruê min dâstrâ vägiénâ keinekî
 lağekî wâdâna bâna lâ bâyçé saiâ mâi sâi çekénâ dâna bâ lâgékî bâno bâ hârî wâx wâno
 dûnyâ güzeli az hîndâ mâlrâ kårdâ nârâ || az kårdâ bâ hâr sâindâ bînâ dâ bi ýâ ångînâ
 bâno bâ märdi haqibâ sai inârâ dâi bâ ýâ wâna bâre bâ qonâye dûnyâ güzeli bigî dâ ånâ
 bâ qonâq gîllâ wasâre ärinânu sâia röşenâ dûnyâ güzeli bâ dimâ aunâ sâyedâ haûli wâna
 bâ ázô hämine bâherînî ånô sâi sepe kåno dâno bi dûnyâ güzeli wâna bâ hâre gîllâ
 nâno öge wâsârî kåno dâ sere nârdiwanârâ anjénâ halîyan bâ misrê qamci u sufrâ wâdâno
 sînô bâ misir şâhî misirî qonâye lâgékire bûgärô siâ || oqubâjô şar bâre ånô o dî bârî ånô
 şâudâ törbâvâ vâng bâ serâ finânu xabâre dâno bâ şâhî misirî wâno märdimî haîvânindoxô
 bâno şar bârî ånô o dî bârî ånô şâudâ yâm nâdâno şâhî misirî wâno vâng dâ wâ bârû
 vâng dâno bâ ýâ wâna az hârixô nâverdâna nâşenâ xabâre dâ bâ şâhî misirî wâ bâ hâryâ
 bârô hâr ånd dâ nârdiwanârâ si bâ şâhî misrê hât wâ lâgâ tû çenme zâlimlezînâ kénâ yâm
 nâdâno bâ haîvâneçô sâr bâre ånô tû || dî bârâ ånô wâno mâle min nîo az sent bâkerî
 lâgék nâskâno şâhî misirî berâyeçôyo wâ mûre xavolât bûke hîkayâtê hârêxô törê bâjî wâ
 xavolât hâr kés si wâ wâxseđâ pîemîn åst bî mä kôti årdin rötin röge dî tâltâ bîndâ åkî
 wînânu ånô bi pâj sai yruş dâno bi yâhûdî wâno tû kô teire bâa bâ kîrâ ånô bâ (bi) keiâ
 piâ min merenâ mâyâ mâ teirî seréje kåna berâindâ mîno bîn åst bî seré ai wârd zérê az

wārnā berāe min śinō bā misir dzo || şorī bistamböl dūnyā güzeli ḡstabī dīnēχō pāğ śū yruş 65
 bī min vārē ḡuwveləğē bāχırēğē az wānā pēşiai téra wā tū berāe mīn riğā kānā tū sāi bā nā
 hāre dā ḡanginā bā dūnyā güzeli bō sāi dānā bānā dūnyā güzeli gōnşyindō näwā vērāst dā
 bā berāeχō dūnyā güzeli mālire kārd tūye keleke şāhī pēriā vāşnā keinéke yénā ā haúna
 dūnyā güzeli rinderā ḡerāeχōe bīnā bū ḡamrī allahi mahrā kānā caurās dāpā bā caurās
 zürnā bāχırō mahrā kānā ḡamre pēini kēfū zauq kānā || śinē yahudī kişāne māyāχō kişāne 70
 täpiā yénā bā misir dā ḡeniāχōdā kēfū zauq kārdin ē rasāi bā mūrādeχō şimāzī bā murā-
 deχō rāsī tamāz bī nā hikāyā wābēri mā şīme zau-dā bīne hīrā sāiyu dāsu haut tārīχdā
 yusuf efendī hikāyesi musi koko efendiā wā yusuf efendi wāhsitāsilā tab'olunmüsdür.

Şüm i şerīfdā muqdyim salihîyye mahaläsindü őmar ibn ăli mārūfat ălä bū hikāyâyi
 zāzā lisân ălä tārīğumâ musi koko efendiā wā yusuf efendi wāhsitāsilā tab'olunmüsdür.

Hikāyāti yusüb wä əziz fī láfzī zāzā.

Dä waxxidä dä qälä bōltändä xálid beg äst bī beräi áyi iskän áyä xalid beg äst bī yayät adalátini äst bī wä zängin bī wä góomärt bī wa hukumixö bōl bī wä hukumätjö bī mahyät dä xalid begi dästää bī genia xalid begi ästää bī nāmexö hazirä xatüne bī keinindäxö ästää bī nāmexö qudräta bī dö lágexö äst bī yau yüsüp (yüsüb) bī yau dziz 5 bī dö lágexö iskäni äst bī yau ïl bī yau osmän bī ámmä hazirä xatüne || zeriaxö kaute iskän áyäi rögendo alläi keinä xalid begi täbärä ámä mäyäxö hazzirä xatüne dä iskän áyä häte dä hazirä xatüne wa ē kū min (ökümín) wä min bùdē iskän áyäi tü šörä čarsuda ayü bña az bä xálid bége dí wä aya bükäshü ázo tó búgarä ázo qudräte bä lágexö iibrämä dí iskan aya ayü art dä bä hazire xatüne hazire xatüne niämäti miä kärd dä bä xálid bäge xálid bäge märd bädö hazzirä xatüna wä zeriämín wåna xalku şäre bärü besme 10 xálid || begi tu bïd däf u zürnä büké tädärákä däwätä büké mire qudräta däf u zürna ärdä tädärákä dawäté kárdä haut rögi haut shaú, kárd bä zöré šimšeri qudrat dä bä ibrahime hazirä xatüna dä bä iskäne sari hâri sabâhrä yusüb haut serä bī wa dziz pâg serä bñ sabâhrä hâinrä wârisü hazzirä cinnia dziz vâm dä bä yüsübi wä berämín zeriämín wåna kâ hazirä séra sia tü kô xabâri mire bârâ yusüb haut serä şikâ bénü bä gürüüä wä dziz 15 bérä qudräti bardî bä zörëxö wä hazire || sî bä ké iskän bäge dziz wä ázo veşan tú kô nânä bämüdî yusüb dâsti dziz gröt şie bä ké hazira şes haut rögi ronişti dâste hazirä vérde hazirä xatüne jämâle iskän ayâirâ kamird näbenä dziz wä yusub berâe min rögi ámä bä dehre tú kô nânä bä mi di yusub wä dziz sâber büké haián kéfe nâ mäki hazirä bérü hazzirä vén dä bä iskän áyä wä mävinde wä nekârâ usê bâ mirü gefä dânu üsüb pîl bûbo 20 öqomüzi bükisö tözî bükisö hâinâ märi || kiishâka (käskâka) çârä gîrä büké iskän aya wârisht ärdrä nâlci gîzmägi ámä bä sâri üsibe wä nikârâ dâwe kénâ bä táxte xálid bâgirö bâ dâsti usibi dziz gröt äst bi yâbâ üsibe wä dziz sî ké-de qudräti xudräte hazine xálid beg qudräte véra üsibe wä dziz yénâ üsibe kârd doqogayexö wä dziz kârd doqogayexöva yâbân ärdä bä zârêi kâi haut rögi tîmâr kârd iskän áyä xâbâr reseite bâ iibrâ wä ē oryal üsüb dziz 25 bûqauwürnâ kexörä üs pîl bûbo ögomä bükisö || ogomârâ búgarö táxte xálid bâgi ibü dâsti usibî gröt läpišt äst bâ yâbâ qudräte wä mäke né gru'ei usibe dziz gunâhö üsibe dziz kaute dečârshü gîrâni törbâ pârsi zimistâne varûrâ vârâtâ vârâna qudrâtâ hazin bârména kâidet üsûbi sabâhrâ üsibe dziz yâmä-i xâlaxö xâle wâ ē üsüb tü bâ ci yéni bâ kës mä dzö bâ tô dî nânâ nânâ dâ bâ dâste üsûbi üsibî wâ xâlto oğâye xálid bâg şen nâbenü bâ 30 nânâ nânâ bâ xâli sâr dâ äst bâ misa xö dâ bâ sâre üsibîrö bâ dâsti dziz || gröt äst bâ čârshü üsibî bâ dziz yâmä-i bâ këdâ xudräte qudräte dâste xö dâ mülle üsûbi dzizrâ bârd ärdi zârê kë-i ibâ bâ dâre dâ bâ qudrâtrö bâ dâste üsibî dziz gröt äst bâ čârshü üsibe vêng dâ ē xudräte wâyamâ nânâ sotâ bâ mårö halâlkâ ázo şorâ wâ yaribé qudräte vâng dâ bâ

ūse wā ðeñz qis̄kākō tū kō dā gārā nāverdā ūsibe veräx̄ō ácārnā bā yārbiðā haut rōḡi sī
bā märdäkēdo árabrō rāst āmā haut sārvi märdäki árabi hātté mänd haut sārvirā tāpiā ||
daúda märdäki árabidā dawati bie usub bālāx̄ō dānō qarwānādō pīlō yānō gitē spār dā-
mīyāndā ãi sénā ūsūb vāng dānō ðeñz bās nānō sōlā sār̄i wärze mā šime nē bazirgāni
dime hālbät allahu taâlā rizqā kō bā mā dō usu ðizya štā bā mērdā árabā hāt halâl kārdi
nānū sōlā kiauti ãi bazirgāni dímā dásdede haut ūsūt kauti ãi bazirgāni dímā dízirā tö inā
izüla tö nākärdā ūsūvā heistne dákauit bū qauruwān vātē gitē üstöre haute ceki u silâhe inā
git̄a grōti || hürdi espār bī vērēx̄ō ácārnāi hāttō qāl'ā bōtāne kē vērē qāl'ā vārdā vindāeti
sabâhra kē-vērē qāl'ā gēriá usib u árizi šimser ánt vistu pāg märdim̄ kis̄ti kē-verā qāl'ā
dā qapatmis kārdi usu ðeñz māndā yāvāndā vērēx̄ō dāi bā kōindō pīl šte dāsu pāg rōḡi
māndā bādō dās u pāg rōjā lāje iskān aysā ibā sā spârex̄ō wādārt bā dśirātindā bīnedā
sī bā wāstinā keinākā quadrat xātune vāng dānā bā kāle wānā bā tōrē zārnā štē bā
ðeñz || usā dime wā bēri brāyā ibi sār wā būkiše azābē dīnyārā bérainē usē wā ã dādō
qapuc̄e qāl'amā kāmō ástō gaiwirō usā wā sōr̄i usā ðizya spār bī vērēx̄ō dāi bā qāl'ā
bōtāne āmā-i nīmā ūsūvā kē-verē qāl'ā vāng dāi bā ástō gaiuri vā kē-verē á-ke dstō niā-
kām̄ hayānā sabâhra usā vāng dānā bā ástōe gaiuri wānō az märdim̄ ibē wā az šinā bā
iskān aysā hāt müždiāni á-ke keverē qāl'ā az bā tō dī pāg zārnā pārānā müždiānārā bī
gillka kiliñtā astoyē || gaiuri ã-kārd kē-vērē qāl'ā ūsibi wā ã ðeñz ã-bī keverē qāl'ā
ázo bājidi xalāte ūse bā dāstix̄ō šimser ánt kalānēx̄ōrā äst bā millē ástoye gaiurē xalâs
kärd azâbē dīnyārā hā tōrē pāg zārnī müždiānū ūse keverē qāl'ā nāv kiliñtā vār wā ðeñz
berā tē rošā bū keverē qāl'ādā ūse vārēx̄ō ácārnā bā miyānē cārşūdā bā qâhpā hazire
sabâhra kaut dā-keverē iskān aysā iskān aysā vāng dā e lāḡmā tū kōtō rāb̄ bürám sō bā
ödā tātā keverē harāmātō use wā ã || iskān aysā kā tā min nās-nākān̄ az usubā lāje xâlid
bâgiyā sâbab̄ cici bī pīe-mén kišt bā aysū tō xudrāte xātune bârdā bā zōr tō dâstī min
grōt tō az ástam bâzērē cārşū iskān aysā ã lājimin aibēx̄ō ciniū mi sîte dā bā tōrō
kā'idā târbiyā ūsā wā ã iskān aysā hā tōrē šimserē kirmān̄ nāo millē äisär iskān bâg
xalâs kärd azâbē dīnyārā šimser ánd sī bā zērē harâme gâriā vāng dā bā hazirā xâtunnā
wā pāgjān̄ hayānū šimser bā dâsterō || zērē harâme hazirē xâtune wā vāngdā biyḡ wa
nérū yusub̄ vāng dā bā hazirē wā az usubā lâgi xâlid bâgiyā šimser ánt sī bā hazirā hât
šimserē dā pürđ xalâs kärd azâbē dīnyārā fikirx̄ō kärd de góltā gûnū hîrē müst̄ gûnū
šimutā cä'är hâmā gâriā kişenō géra espār bī o üstöre āmā kēdā quadrat vāng dā dā lâ
bâşyō sâlâm aléiküm zōr osmân aysā zeriamâ wānā quadrat kaut dâst ningâne ūsī šimserē
dā bā millē osmân aysâye allâtä kärd || mûräde quadrat kânn̄ ðeñz kôtuô ã xâcû ðeñz dā
keverē qāl'ā déry ūs espār bī dâ störêx̄ō râmût kē xâlerx̄ō wā xâlô hâ tōrē hâqqe nâna
tôyā bâ tâniyâ xâl kist hârâmâ pîa vâng dâi bâ ðeñz wâ bêrō ðeñz ámâ bâ xudrât xâtune
hât bâdō xobâr rasâ bâ lâje iskâñ aysâ ibâ wâ kâse nêmând zêrē kêtâdâ ibâ sâ spâr-râ
yâñu ūsû bâ ðeñz vêrâ ūn̄ ūn̄ dâwâñâ gîrâne kâni dâ tâbâdâ dâ dâstedâ tâlaf̄ hârdi sâ
spâr kištâ tâve || ibia ahâlîa qâl'â botân kaut dâ dâstê usibî ðeñz allah murâde inânu qu-
drâte bûkerô murâde sâr̄i hâmine lüküm yermis kârdi hârûnâ xâlid bâgidâ.

Vier Anekdoten, aus dem Türkischen in das Zāzā́ übersetzt

durch

Ömar ibn ălk kōsā.

1.

Ekmekḡıdä mušēwerä.

Efendim az pärä wāzenä baunä čitile tō biä bā qoğāye kōl!
Nä čitèle hāmä ē mār?
E kāmīe hāmä ē tō.
Qoğāye kōl čiçi kāne?
Ekmekḡı suâle nä yaribî tü anlamış nākärd hālode mutehayirdä mänd bā pâg yrushi ǵuâb
dā biği.
Hénü mnä čiteli dâi bā tō. Pâg yrushi al-elhisâb.
Ekmekḡı ăzenē fürine qizmis bî.

2.

Latifä.

Efendi röđe ahbabâre täzkäré yazmış kärd.
Bûge bârâ fulân efendiré wâ midâ bâ lâđe ği.
Lâğekî čerýedâ biğâ täpiá ăyâira ămâ bâ ái hât.
Tô a mäktübä árdâ?
Mün bârdâ.
Tô mäktübä dâ ã mârdımî?
Wâstâ ămmâr mä nâdâ biğâ.
Wü héri wâ tô čärne nâdâ biğâ? (oder sâlâbeğö čiçi bî?)

*To mārē wā bārā tō nāwā bigādā ki az bigidī min bārdā qarşudān možnā bügī ḥāqinā
mīn tāpiā ḫrdā.*

Tō tü wāndusdā?

Nā (oder *mā wāndis nādī*).

Efendī qahqah hūwā.

Tōrē čē nā-wā?

Mine wā: hārō! Tōrē wā ya mīrē wā mā aṇlamış nākärd.

3.

Latifä.)*

*Märdimindō bōldō cirkin dā kuččādā neinikā dī, aumā büxō, wā, tü kō rend bīar,
šārī tā nāstān bā nō kūčā, bādō tūkerbātō tūdātī bā drō.*

4.

Latifä.

*Rōje qaraquş bi kúrdia üstörē qoşmisiş pē kārdī üstörē kúrdī üstörē didā vi ḫard
qaraquş āmā bā yazāb wā nō haftā še mādā bā nā üstörē ḫmr kārd sāvis äske še nādī
b'üstörē ḫkō hālāk būbō dāwatişdā mādām kā az čē nādī bigi ḫmr māke ma qoşmış
kārim dawrna.*

*) Dies und das folgende Stück erscheinen unsicher.

Die Kardinalzahlen.

	<i>Zāzā</i> <i>Ömar Ibn Älī Kōsā</i>	<i>Bābā Kurden</i> <i>Mahmud Mukri</i>	<i>Lōtō Kurden</i> <i>Yusuf Efendi Ĝelikā</i>
1	žau, yau	yäk	yäk
2	düdi	dū	düdü, dödö, dö
3	hīrā	sí, sā	si, sā
4	čā'ār	čuár	čār
5	pāj	piŋ̊	piān̊g
6	šeš	šeš	šeš
7	harut	haut	haft
8	heišt	hašt	haišt
9	nau	nū	nähā
10	däs	dü	däh, dähā
11	žuendás	yázda	daú yäk
12	duås	doåzda	daú düdö, doåzdäh
13	däsuhīrā	sizdá	daú sā
14	däsucā'ār	čärda	daú čär
15	däsupāj	pázda	daú piān̊g
16	däsuseš	šäzda	daú šeš
17	däsuhaut	hávdə	daú haft
18	däsuheišt	hážda	daú haišt
19	däsunaú	nōzda	daú nähā
20	vüst, vist	bıst	bist
21	vistužau	bıstuyák	
30	hīris	sı̄	sı̄
31		sı̄wı̄yák	
40	čauris, čaurés	čıl	čäl
41		čılwı̄yák	
50	pājás	pän̊jā	piān̊gá
60	šešti	šíést	šíest, šiést
70	hautār	haftā	hafti
80	heištār	haštā	haiští
90	närväi	naruwāt	nüt, nöt

	<i>Zāzā</i> <i>Ömar Ibn Əli Kōsā</i>	<i>Bābā Kurden</i> <i>Mahmud Mukri</i>	<i>Lōlō Kurden</i> <i>Yusuf Efendi Ğelikā</i>
100	<i>sä</i>	<i>säd</i>	<i>säd</i>
200	<i>dūsäi</i>	<i>dū säd</i>	<i>dö säd</i>
300	<i>hirdäi</i>	usw.	usw.
400	<i>čä'är säi</i>		
500	<i>pässäi</i>		
600	<i>šësäi</i>		
700	<i>haüsäi</i>		
800	<i>heüsäi</i>		
900	<i>näusäi</i>		
1 000	<i>hazär</i>	<i>hazär</i>	<i>hazär, hazär</i>
1 000 000		<i>külür</i> *)	

*) Dies Wort (welches hindust. entsprechen muß) bedeutet auch jede ungewisse sehr hohe Zahl; es war Yusuf und Mahmud ganz unbekannt. Das Wort kannte keiner von den dreien.

Einige Sätze in Zāzā,

Nr.	Deutsch	Zāzā
1.	Ich bin gekommen, um dich zu sehen.	<i>az āmād tō būwīnī.</i>
2.	Lachen ist besser als Weinen.	<i>hūwāyīš bārmī haurerū.</i>
3.	Wir wollen Feierabend machen.	<i>mā kō paitōs kérīm.</i>
4.	Der Elefant ist größer als das Pferd.	<i>fil üstōre pílērō.</i>
5.	Die Rose ist schöner als die Tulpe.	<i>gūl lālā haurerō.</i>
6.	Der Mensch ist verständiger als die Tiere.	<i>märdim hāiwānī ḥaqilērō.</i>
7.	Mein Messer ist stumpf.	<i>kārdia miñ tōzā.</i>
8.	Dein Messer ist stumpfer als mein Messer.	<i>kārdia tō kārdia miñ tōzērā.</i>
9.	Der Säbel ist lang.	<i>śimśér dārgō.</i>
10.	Der Säbel ist länger als das Messer.	<i>śimśér kādirāt dārgō.</i>
11.	Der Perser ist von den Kaufleuten der schlaueste.	<i>āyām tuğārārā işguzārō.</i>
12.	Der Konsul ist reich, der Schah von Persien ist reicher als er, der Kaiser von Deutschland ist reicher als sie alle.	<i>gonsüt zāngīn śāhi ḥājām ăi zāngīnērō pādiśāhi almān īnā hāmīnē zāngīnērō.</i>
13.	Ich war im Begriff zu gehen.	<i>az de śiai sī sérō bīa.</i>
14.	Es ist nötig zur Schule zu gehen.	<i>śorī bā māktābā gerek.</i>
15.	Ich bin eigens um zu studieren nach Stambul gekommen.	<i>maṛṣūs kāidā wāndinā az śā bā stambōl.</i>
16.	Er ist spazieren gegangen.	<i>śī bā gezmāx.</i>
17.	Vergangene Woche war ich sehr krank.	<i>hafto varīn az bōl nāwāš biām.</i>
18.	Der Ort, an dem ich wohne, ist weit entfernt.	<i>ğāo kō mā pürō rōniştīm dūrō. maḥalla pürō rōşenā dūriā.</i>
19.	Der Bruder ist gut.	<i>berā haúlō.</i>
20.	Die Schwester ist gut.	<i>wāyā haúlā.</i>
21.	Dieser Bruder ist gut.	<i>nō berā haúlō.</i>
22.	Diese Schwester ist gut.	<i>nā wāyā haúlā.</i>
23.	(Diese Brüder sind gut.	<i>nā berātinā haúlā.</i>
24.	(Diese Schwestern sind gut.	<i>nā wātā haúlē.</i>
25.	Welche von diesen beiden Uhren ist billiger?	<i>nā hürdü saātārā kāmğinā erzānā?</i>
26.	Wer sind diese Herren?	<i>nā efēndī kāmē?</i>
27.	Wem geben Sie diesen Brief?	<i>nā māktubā bā kāmī dēn?</i>
28.	Wessen Söhnchen ist dies?	<i>nō ḥoḡūqē kāmīō?</i>
	Wessen Bücher sind das?	<i>nā kitābē kāmīē?</i>

Bābā- und Lōlō-Kurdisch.

Nr.	Bābā	Lōlō
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		
13.		
14.		
15.		
16.		
17.		
18.		
19.		
20.		
21.		
22.		
23.		
24.	au dū saătānā ki helān herzānī?	že vā hürdū saătānā kužānā ärzāne?
25.	au piawānā kíen?	äv efendinā kíene?
26.	au mektübe dedái bā kíe?	vā mektübe dedine kē?
27.	au mindälä kíe?	äv lauká kē?
28.	au ktébānā; kée?	av külabāne ä kåne?

Einige Sätze in Zāzā,

Nr.	Deutsch	Zāzā
29.	Es sind unsere.	ē māčē.
30.	Ist das dein Stock?	nō čue tōyō?
31.	Nein, es ist nicht der meine, es ist der deinige.	χēr ē min nō ē tōyō.
32.	Was wünscht ihr?	šimā čiči wāzéndā?
33.	Woran denkst du?	tū či dūšūnmīš bénē?
34.	Wovon sprecht ihr?	šimā čičirā bahs kéné?
35.	Wozu dient das?	nā čičirē yaramiš benā?
36.	Habt ihr mein Buch gefunden?	šimā kütäbe min dī?
37.	Welches?	kāmē?
38.	Ist dieses dein Pferd oder ist es jenes?	üstöre tō nōyō yā ū binō?
39.	Dies ist meins, jenes ist meines Bruders.	nō e minō ū bin e berāye minō.
40.	Dies sind meine Schwestern.	nā wāyā minā.
41.	Er ging lachend davon.	hūwač ūtā.
42.	Es ist 2 Stunden her, daß er hierher- gekommen ist.	dī saăti bī amā bā ūtā.
43.	Bis du wiederkommst bleibe ich hier.	hayán tū kō bērē azo ūtā rōssā.
44.	Als er das sah, fing er an zu lachen.	nō dī başlamışe huwatişē kärd.
45.	Was ist (aus ihm) geworden?	se biō?
46.	Hat der Bäcker uns frisches Brot gebracht?	ekmekçī mārē nānō tāzā ārdō?
47.	Mein Vater ist seit einer Woche krank.	pīe min haftēna täpiā nāvāšō.
48.	Was fehlt ihm? [Was ist diese Krank- heit?]	nā wāśinā čičiā?
49.	Er hat sich erkältet.	sārd grōtō.
50.	Man sagt, daß das Dampfschiff nicht gekommen ist.	wapōre niāmā wānē.
51.	Hattest du deinen Freund nicht ein- geladen?	tō dōstixō dāwet nākärdī bī?
52.	Sie hatten ihre Hände nicht gewaschen.	dāstīxō nāšiti bī.
53.	Ein Mann hat auf der Straße ein Goldstück gefunden.	mārdimā de kōčādā zārnā dī bī.
54.	Hatten sie die Früchte nicht gegessen?	māivāi nāvārdī bī?
55.	Er war sehr zurückgeblieben.	bōl täpiā mānd bī.
56.	Er war von fernher gekommen.	dūrūrā amāt bī.

Bábā- und Lóló-Kurdisch.

Nr.	Bábā	Lóló
29.	<i>i mēe.</i>	<i>ā mā̄ne.</i> (bald kurz, bald lang.)
30.	<i>au bastúne tōya?</i>	<i>av čúča ð wā?</i>
31.	<i>i min nia, i tōya.</i>	<i>nāmine, ð wā.</i> (euer.)
32.	<i>čit dēwē (dēwī)?</i>	<i>či dox.oazine?</i>
33.	<i>bō čü mādemāwi?</i>	<i>čimā dūšumış dewi?</i>
34.	<i>kséi či dikéi?</i>	<i>hünzi či báχs dekine?</i>
35.	<i>aúia bōči čáka?*)</i>	<i>av či yaramış díwe?</i>
36.	<i>kitábe min díe wā?</i>	<i>tā kitába min dī?</i>
37.	<i>kiéhā?</i>	<i>kužāne?</i>
38.	<i>áspeka ki aúe ya aúeya?</i>	<i>háspe wā kužáne ávā yóχza ûdine?</i> (das andere.)
39.		<i>háspe míne, idin ä beräz mine.</i>
40.	<i>aúana χuškī minin.</i>	<i>vánā χoängē míne.</i>
41.		
42.		
43.		
44.		
45.	<i>(dösti mā) či dehá?</i>	<i>čir bte?</i>
46.	<i>nānfrōš nānī tāzā hīnā wā?</i>	<i>ekmekgiž ze mārā dgár nān ānse?</i>
47.	<i>bāvīm haftéke nāχōše.</i>	<i>bāvēmin haftékei virdā nōχodše.</i>
48.	<i>nāχōsi čie?</i>	<i>noχoashiχā čie?</i>
49.	<i>sārmāt būa.</i>	<i>sārmā lē keti.</i>
50.	<i>delén vapōr nähāt wā.</i>	<i>vapōr dewénā nātā.</i>
51.	<i>dösti miwānet nākird?</i>	<i>dösttā tā tā dāvet nākiri bū?</i>
52.	<i>dästiān nāšušt.</i>	<i>dāstixā nāšütin.</i>
53.	<i>piaiek lä zoqāqā líriek dīa wā.</i>	<i>merükü lä zoqāqe zerič dī.</i>
54.	<i>mivākān nāχoard?</i>	<i>meivé nāχoarī būn.</i>
55.	<i>lä duaú mā bū.</i>	<i>pür bāšündā mātū.</i>
56.	<i>lä regāekī dūr hāt bū.</i>	<i>že dārike dūr hāt bū.</i>

*) Wozu ist dies gut?

Einige Sätze in Zāzā,

Nr.	Deutsch	Zāzā
57.	Aslan efendi ist vom Pferd gefallen.	aslān efēndī əstōrērā kāutō.
58.	Hattet ihr meinen Namen vergessen?	śimā nāme miñ vīrā kärd bī?
59.	Bist du schon lange in Stambul?	stambōlrā āmāşē tō rau nābī?
60.	Es sind zehn Jahre.	dās seri äst bī.
61.	Dann bist du fast ein Einheimischer geworden.	tä azēnā mārdimō yerlī bī.
62.	Was hast du in der Zeitung gelesen?	kazātadā tō cīci wānd?
63.	Ich fragte . . .	min pārs kärd . . .
64.	Heute morgen sind viele Soldaten aus Stambul gekommen.	nō sabāhrā stambōlrā ḍskärenđō bōl āmā.
65.	Er hatte alle eure Bücher gelesen.	kitābe śimā hāmā wāndī bī.
66.	Morgen früh werde ich auf jeden Fall kommen.	māştā sabāhrā mütlaq ḍzō bērī.
67.	Wird der Lehrer heute in unser Haus kommen?	χōğā efēndī aúrō ökō bērō bā kēmā?
68.	Dies habe ich nicht vergessen.	min nō vīrā nākärd.
69.	Was wirst du heute abend tun?	nō şāndā tú kō se kerā?
70.	Ich werde schreiben und lesen.	āzō yazmīş kāri bōlānī (būwānī).
71.	Wann wirst du auf den Markt gehen?	tū kō kāi şōrē bē cārşū?
72.	Ich werde noch nicht gehen.	dahā az nēsinā.
73.	Er wird bereit sein.	ōqu hāzir bō.
74.	Wir werden zufrieden sein.	mā kō māmnūn büm.
75.	Ihr werdet reich sein.	śimā kō zāngın būwē.
76.	Sie werden schwach sein.	zā'if bübēn.
77.	Werde ich Papier haben?	kāyidē mü kō būwē?
78.	Wirst du Federn haben?	qalāmetō kō būwē?
79.	Wird unser Freund ein Federmesser haben?	qalämterāşē dosti mā kō būwē?
80.	Ich werde keinen Wagen haben.	ārabe mükō nābē.
81.	Er wird keinen Leuchter haben.	śamdańe gýkō (gúkō) nābē.
82.	Würde ich ein Zimmer haben?	ōdāndō mükō búbō?
83.	Würdet ihr eine Blume haben?	vilike śimā kō búbé.
84.	Dies würde nutzlos sein.	nō fāidexō cinniō.
85.	Wenn du diese Sache nicht tust, bist du töricht.	ügär tä nā gruei nākiri tä aqilsizē.
86.	Guten Morgen!	sabāhi tō boxér bō!
87.	Wie befindest du dich?	kēfi tō seninō?
88.	Es geht mir gut.	(şükr, hāwlā. az hāwlā.

Bábā- und Lölö-Kurdisch.

Nr.	Bábā	Lölö
57.	aslán l'āspī kāuto χoāre.	aslán že hāspda kēti bū (gērbū bū).
58.	nēvīmīn lä fīkr cū bū?	nāvīmīn wā že bīr (bīr) kīrī bū?
59.	lästambūle zōr dānišfī?	že kī kū tū stambūlāi pūr būmi?
60.	dā sālā heié.	dā sāl hānā.
61.	här wāk ästambūliānā.	tū; hemān yerli bū.
62.	lä kitābidā čit χoénd?	lä yazetā tā či χoénd?
63.		min pirs kir . . .
64.	au sb̄haine zōr askār hāte ästambūle.	vā sūbē že stambūle pūr askār hātī.
65.	hāmū kt̄bekān χoénde.	kitāba vā (wā) giā χoandī bū.
66.	sūbhainie xū dēäm.	
67.	χōjā eféndī aírō dēetā kīne mā?	
68.	aíuwāi wān nākīm.	
69.	ēvārē či dekātī?	
70.	dēnūsīm deχoenīm.	
71.	kānie decī bazārī?	
72.	dahā nāčim.	
73.	hāzīr debē.	
74.	māmnūn debīn.	
75.	daulamān debī (Sing.).	
76.	lāwāz debīn.	
77.	kāyāzi min debēe?	
78.	qalāmakān debēe?	
79.	qalāmbiri dōste debēe?	
80.	araħē min nābie.	
81.	śāmdāntī nā bīe.	
82.	ōdāeki heié?	
83.	gulekāna ɬ ī?	
84.	au bē fārra.	
85.		
86.	sūbhaina ba χēr!	
87.	kēfit či lōna?	kēfi tā čine?
88.	zōr šukūr čākim (čāqīm).	kēfi min pūri rénde.

Einige Sätze in Zazá,

Nr.	Deutsch	Zazá
89.	Bringe einen Teller, wir wollen essen.	<i>tabäge bia, mā yemek bürim.</i>
90.	Komm schnell!	<i>raú béri!</i>
91.	Komm, laßt uns nach Hause gehen!	<i>béri mā kō şimā bā (bi) kēye!</i>
92.	Setz dich hier nicht!	<i>a'itā mārosá!</i>
93.	Setz dich!	<i>rōšä!</i>
94.	Traue diesem Mann nicht, er ist ein Dieb.	<i>nā märdimi inān mābā, nō dizi.</i>
95.	Bitte lies diesen Schein.	<i>az riğā kāndā, nā sänädā bōanā.</i>
96.	Geh auf den Berg! (sie sollen auf den Berg gehen!)	<i>şörē bü kō!</i>
97.	Gib (mir) etwas Pilaf!	<i>tāi pilāvā bīdā!</i>
98.	Gib auch Brot!	<i>nānżā bīdā!</i>
99.	Sie sollen mir helfen! (<i>yardım etsinler!</i>)	<i>yardıme miñ búkerē.</i>
100.	Fragen wir seinen Bruder.	<i>berāt tōrā párs kāri. (?)</i>
101.	Suchen Sie Ihre Handschuhe!	<i>läpükē şimā búgärā!</i>
102.	Stehe ruhig! (<i>rahat dur!</i>)	<i>rahat vindā!</i>
103.	Ich bin sehr durstig.	<i>bōl teišān bīdā.</i>
104.	Trinken wir eine Tasse Tee!	<i>mā kō qāzā çayıä bisimín!</i>
105.	Geh, suche (sehe) du den Gärtner, sprich mit ihm!	<i>şörē bayçacı búwīne wā girā bāğe!</i>
106.	Jeden Tag spielt ihr!	<i>här rō şimā kāi kärdin!</i>
107.	Anstatt fleißig zu sein, spielt ihr!	<i>gādō şimā ɔalişmīş bēnī, wujā şimā kāi kärdin!</i>
108.a.	Hast du etwas zu tun?	<i>čiökä verāzō ástō?</i>
108.b.	Ich habe nichts zu tun.	<i>čiā minō oqu verāziō činniō.</i>
109.	Ich habe deinem Vater etwas zu sagen.	<i>pīe tōrē wātişämā ástō.</i>
110.	Hat der Koch etwas zu bekommen? (von uns)	<i>aştcidā alağágimā ástō?</i>
111.	Man hat den Mann gefunden, der Ihre Uhr genommen hat. (?)	<i>o kö saňā şimā bārdā amä diâis. (?)</i>
112.	Das Haus, das wir gesehen haben, gehört meinem Bruder.	<i>kē o kä mā dī kē berāo minō.</i>
113.	Der Mensch, der nicht arbeiten will, verdient nicht zu leben.	<i>märdimō kā ɔalişmīş nābō pīlā gí lāq mīō.</i>
114.	Man hat eine Kiste mit 100 Goldstückchen gefunden.	<i>märdimä qutā dämiāndā sä zär dī.</i>
115.	Ich weiß nicht was ich tun werde.	<i>seni búkeri näzāndā.</i>

Bábā- und Lólō-Kurdisch.

Nr.	Bábā	Lólō
89.	<i>tabaq bīáne nānín boχčin.</i>	
90.	<i>zū wāre!</i>	<i>zū wāre!</i>
91.	<i>wäre, bšnä mälä!</i>	<i>wäre, am hārenī mäl!</i>
92.	<i>lēredā māniše!</i>	
93.	<i>dāniše!</i>	<i>rūne (rūnä)!</i>
94.	<i>bau piāwādi bāwōr māke.</i>	
95.	<i>tkā dekim, au sānnätā bēχoina!</i>	
96.	<i>bšnä šāχš!</i>	
97.	<i>birák pilaō bidä!</i>	<i>hāndāk pilāo bā midä!</i>
98.	<i>nānī bidä!</i>	<i>nānī bidä!</i>
99.	<i>kōmégē min būkin!</i>	
100.		
101.	<i>dāstāwānakānā peidā büke!</i>	
102.	<i>rahát dānišä!</i>	
103.	<i>sōrd tīnūm.</i>	
104.	<i>finjānek čai boχoin!</i>	
105.	<i>šo bayčewānī bibine pē bile!</i>	
106.		
107.		
108 a.		
108 b.		
109.		
110.		
111.		
112.		
113.		
114.		
115.		

Einige Sätze in Zazá,

Nr.	Deutsch	Zazá
116.	Er hat keine Zeit mit euch zu spielen.	dí šimādá wóχn̄ gí činnō ká̄ kerō̄.
117.	Seit dem Tag, an dem ich hierher gekommen bin, habe ich meinem Vater nicht geschrieben.	že rú kó̄ ká az āmá bá átā min píe χó̄ré yazmiš nákärd.
118.	Bevor du mich sahst, öffnete ich die Tür.	tó az nädiām várē má tó kē-bár á-kärd. (?)
119.	Ich bin müde.	bätiliāwád.
120.	Seid ihr müde?	šimá bætiliāin?
121.	Ich bin nicht müde.	ná bætiliāwád.
122.	Ist der Markt weit (entfernt)?	čáršu dívá?
123.	Nein, er ist nicht weit, er ist nahe.	χair díri níá, näziá.
124.	Wie geht es euch heute?	šimá sentiñ aúrō?
125.	Ich befindet mich gut.	az haúl̄.
126.	Der Lehrer ist mit dir nicht zufrieden.	χójá tóra haúl níó.
127.	Darüber bin ich betrübt.	az girá käderliá.
128.	Mein Befinden ist schlecht (nicht am Ort).	kéfi miñ jādá níó.
129.	Gibt es besseres Tuch als dieses?	ná̄ haúlāl (hauler) cöhá ástó?
130.	Besseres als dies gibt es nicht.	ná̄ hauler činniū.
131.	Mein Vater war (ist?) krank.	píe min nēwášo.
132.	Wo wartet ihr gestern?	vázér šimá kóti bíen?
133.	Wir waren zu Hause.	de kédá bín.
134.	Sind diese Leute nicht reich?	ná märdimá zängin níé?
135.	Vor einem Jahr waren sie sehr reich, aber jetzt sind sie arm.	ná sererá várē bol zänginé bí fáqat niká faqiré.
136.	Wünscht ihr etwas zu kaufen?	šimá čie herinán̄n wazénin?
137.	Wenn auf dem Markt billige Teppiche sind, werde ich kaufen.	dá čáršudá χál̄e erzáni áste az heri-nám̄.
138.	Wenn es so ist, gehe ich.	hínō, azó šör̄i.
139.	Im Garten sind sehr viele Rosen.	dá bayčädá pek gúl̄ ból̄e.
140.	Heute war ich in einem schönen Garten.	aúrō dá bayčädá (bayčadó) rinde bíd.
141.	Ich bin klein.	az kiškáká.
142.	Ich bin nicht groß.	az píl nád.
143.	Du bist groß.	tú píle.
144.	Er ist alt.	ó ixtiárō.
145.	Wir sind arm.	má fúqárá'ímá.
146.	Wir sind nicht reich.	zängin nímá.

Bábā- und Lólō-Kurdisch.

Nr.	Bábā	Lólō
116.		
117.		
118.		
119.	<i>māndūm.</i>	<i>westiāmin.</i>
120.	<i>māndūn?</i>	<i>hūna westiāne?</i>
121.	<i>māndū nāim.</i>	<i>{am nāwestiāne. (Pl.)</i> <i>{az nāwestiāmä. (Sing.)</i>
122.	<i>bāzār dūre?</i>	<i>čaršiā dūre?</i>
123.	<i>dūr nīe, nīzīka.</i>	<i>nādūre, nīzīke.</i>
124.	<i>či lōmī aūrō? (Sing.)</i>	<i>hūn ūrō čīne?</i>
125.	<i>čāqīm (čākīm).</i>	<i>rindim.</i>
126.	<i>melā lä tō nārāzē.</i>	<i>χōjā že tā nārāzī.</i>
127.	<i>lä wāi šubhām heie. (?)</i>	<i>že vē taqdīra min.</i>
128.	<i>kēfīm lä ġēēχō nīe.</i>	<i>kēfīmin nālāğī (nā lä ġī).</i>
129.	<i>lä wē maūti čāqdir heie?</i>	<i>že vātī rindīr čōy heīye?</i>
130.	<i>lä wē maūti čāqdir nīe.</i>	
131.	<i>bābīm nāsāza.</i>	<i>bāvēmin noχođś bū.</i>
132.	<i>dūänä lä kūendere bū?</i>	<i>döħö hūnä lä kō būn?</i>
133.	<i>āmä lä mālā būn.</i>	<i>lä māl būn.</i>
134.	<i>au piāuāna daulamāndīn?</i>	<i>vā merūnā nāzenēgīn?</i>
135.	<i>sālä lä wē pēşdir zōr daulamān būn āstakāni faqīrīn.</i>	<i>sāleke debārvē püre zeñgīn būn ámmā nahā fuqāra būne.</i>
136.	<i>čītēkī duwē bükärī?</i>	<i>tiştik (tiştik) sāndīne hūn (hōn) doχo- azīne?</i>
137.	<i>lä bāzārī ägār seğādā hārzān heīye, dikärīm.</i>	<i>lä cārşīe χātī hārzān (árzān) hānā dē bistīnīm.</i>
138.	<i>ägār wāye ämī deçīm.</i>	<i>kō vāne, dēzī hārim.</i>
139.	<i>lä bayčāi zōr gül heīye.</i>	<i>lä bayče gül pūrin.</i>
140.	<i>aūrō lä bayčāki zirf būm.</i>	<i>ūrō az lä bayče rind būm.</i>
141.	<i>amīn mindālīm.</i>	<i>āzī čūkīm (bāčūkūm).</i>
142.	<i>gaúrā nāim.</i>	<i>nēmäzīnīm.</i>
143.	<i>gaurā.</i>	<i>tūtī mazīnī (mazin mäzin hepsi bir).</i>
144.	<i>au pīrā.</i>	<i>āuū (āwī) kāle.</i>
145.	<i>āma faqīrī.</i>	<i>āme fuqāranī.</i>
146.	<i>āma daulamān nīn.</i>	

Einige Sätze in Zāzā,

Nr.	Deutsch	Zāzā
147.	Sind sie hier?	wuğādä bī?
148.	Wenn er nicht krank ist, wird er kommen.	nāwāšō oqō bērō.
149.	Er war in Stambul.	dä stamböldä bī.
150.	Gestern war ich in der Moschee.	vüzér (vázér) gāmī'da bīm.
151.	Ist eure Feder gut?	qalāmi šimā rīndō?
152.	Seid ihr bereit?	šimā hāzir bēn?
153.	Du bist faul!	tāmbēt!
154.	Wir waren beschäftigt.	mā māšyūl bīm.
155.	Sein Fenster war geschlossen.	pāngärā ái qapanmīš bīt.
156.	Ich bin nicht taub.	az kār nād.
157.	Seid ihr traurig?	šimā käderlī-iñ?
158.	Ist jemand im Hause?	de kēdä käse ást bī?
159.	Im Hause ist niemand.	kēdä kāsē cinnō.
160.	War Geld in der Truhe?	dä sandiqdä pārā ástē bī?
161.	Es war keines (darin).	či nēbī.
162.	Ich habe nur einen Freund.	dōstendō miñ tāniā ástō.
163.	Habt ihr gute Milch?	dä šimā hāte štō rīnd ástō?
164.	Ich habe viel.	dä miñ hāte bōl ástō.
165.	Haben sie einige Bücher?	tnā hāte cānd kitābī áste?
166.	Was hat der Mann?	nō mārdim cīvīxō ástō?
167.	Träger! hast du Zeit?	hammāl! waχfētō ástō?
168.	Ja, ich habe (Zeit).	bālī ástō.
169.	Ich habe zu tun (<i>işim war</i>).	gürwē miñ ástō.
170.	Hast du Brot (kein Brot)?	nānē tō ástō?
171.	Ich habe Brot.	nānē miñ ástō.
172.	Wieviel Geld hat er?	čiqā parā gī áste?
173.	Wenn du Zeit hast, gehe mit mir.	wāχfē tō ástō bā dāmidä.
174.	Dieser Mann ist sehr reich; was nützt es, da er krank ist!	nō mārdim bōl zāngīnō, čāre čici, nā wāšō.
175.	Er hat Fieber (genommen).	taú gēnū.
176.	Er hat Schnupfen.	newāzile gī ástō.

Bábā- und Lólō-Kurdisch.

Nr.	Bábā	Lólō
147.	<i>lä wénderín?</i>	<i>lä wéderáne?</i>
148.	<i>ägár naχōs níe bétä ére.</i>	<i>au nánōχoaš biáná á bátane.*)</i>
149.		<i>lä stámbüle bū.</i>
150.		<i>dö ází lä gámi' būm.</i>
151.	<i>qalämakán zírfä? (Pl.)</i>	<i>háná hásír búnä? (?)</i>
152.	<i>házíri? (Sing.)</i>	<i>tü tembélí!</i>
153.	<i>tämbéli!</i>	<i>ámä fúkra dä búní.</i>
154.	<i>mešχálím. (?)</i>	<i>pängärákái qapalíe. (?)</i>
155.	<i>pängärákái qapalíe. (?)</i>	<i>az ní kárim.</i>
156.	<i>kar ním.</i>	
157.	<i>χamnák ní? (Sing.)</i>	<i>lä mäl késik heiye?</i>
158.	<i>lä mäle käs heiye? (?)</i>	<i>kes túnne.</i>
159.	<i>käs níe.</i>	<i>dä sandúyedä párä hábún?</i>
160.	<i>lä sándúqdá para heiye?</i>	<i>túnne.</i>
161.	<i>níá.</i>	<i>mín táné dösstíkiχá heiye.</i>
162.	<i>amin bä táné dösteküm heiye.</i>	<i>lä wü šíri rínd heiye?</i>
163.	<i>lä kín (kün) tó šíri čáq heiye? (Sing.)</i>	<i>lä min püre.</i>
164.	<i>lä kíne (kíne) min zóre.</i>	<i>lä wá čánd kitáb háná?</i>
165.	<i>lä wána čänd kitábik heiye?</i>	<i>čí ví merú heiye?</i>
166.	<i>au piáuva čí heiye?</i>	<i>lø hammáto! wáχte tá heiye?</i>
167.	<i>hambál! bí kári?**)</i>	<i>heiye.</i>
168.	<i>heiýä (heiýa).</i>	<i>šoryüle min heiye.</i>
169.	<i>kárim heiýa.</i>	<i>nánitá túnne?</i>
170.	<i>náni níe?</i>	<i>nánim heiye.</i>
171.	<i>nánim heiye.</i>	<i>čí qás páraχá háná?</i>
172.	<i>čändít para heiye?</i>	<i>wáχte tá heiye wáre bá mürä.</i>
173.	<i>ägár tamáhát heiia, wáre pë kowd.</i>	<i>püre kaláwe; čára čí? naχoáše!</i>
174.	<i>zör daulamánda; čí fáida? náχóše!</i>	
175.	<i>nóbáti heiye.</i>	<i>tá digere.</i>
176.	<i>halamátm heiye. (?)</i>	<i>newazílim min heiye.</i>

*) az nánōχoáš biáná, áze bátamá: wenn ich usw.

tü nánōχoáš bíáí, tü bátai: wenn du usw.

am nánōχoáš biáná, áme bátaná: wenn wir usw.

hün nánōχoáš biáná húne bátane: wenn ihr usw.

au nánōχoáš biáná á bátane: wenn sie usw.

**) Bist du unbeschäftigt?

Nr.	Deutsch	Zazá
177.	Ich habe keinen Zweifel.	šübhē <i>miñ cinniō</i> .
178.	Wenn du ein Streichholz hast, gib es mir.	dätödä <i>kibríte ástō bimidä</i> .
179.	Habt ihr keine Handtücher?	düsmálā <i>šimá cinniā?</i>
180.	Du hattest keine Uhr.	saáti <i>tó cinné bī</i> .
181.	Er hatte keine Stühle.	iskemé <i>gi cinné bī</i> .
182.	Hatte er keine Flasche?	šušá <i>gi cinné bī?</i>
183.	Ich habe keinen Löffel.	kaučikā <i>miñ cinniā</i> .
184.	Er hat ein Messer.	kárdia <i>gi ástā</i> .
185.	Gib mir eine Gabel!	cätále <i>bimidä!</i>
186.	Da du eine Gabel hast, was brauchst du (sie)?	catal tó <i>háte ástō, čánä ihtiyáđe?</i>
187.	Hat dein Vater ein Pferd?	üstörindö <i>píe tó ást bī?</i>
188.	Ich habe einen Bruder und eine Schwester.	beráendö <i>miñ wáendá miñ ástā</i> .
189.	Du hast zwei Brüder und eine Schwester.	dí beráetö <i>wáendá tó ást bī.*</i>
190.	Ihr habt viele Äpfel.	sáti <i>šimá bol áste</i> .
191.	Wir haben Butter und Käse.	rúene <i>má okäre o peníre mā ástō</i> .
192.	Habt ihr meine Feder?	qalámi <i>miñ dä šimá háterō?</i>
193.	Ich habe sie nicht, dein Bruder hat sie.	dä má <i>háte činiō, beráti tó háterō</i> .
194.	Hat er ein schönes Pferd?	áti ustörerá <i>haute ástō?</i>
195.	Er hat keins.	áti <i>cinniō</i> .
196.	Ich habe etwas.	čiendö <i>miñ ástō</i> .
197.	Er hat nichts.	čiendö <i>áti činniū</i> .
198.	Ich habe deine Stahlfeder.	qalámi <i>ásni tó dámiderō</i> .
199.	Was machst du?	tü <i>sékeni?</i>
200.	Ich trinke Kaffee.	qdhwä <i>šimána</i> .
201.	Wohin gehst du?	tü <i>sérā šiné?</i>
202.	Ich gehe ins Bad.	sörä <i>bä hämmämä</i> .
203.	Der Knabe ist krank.	läjek <i>náwéšö</i> .
204.	Er geht nicht in die Schule.	nášinö <i>bä mäktäbä</i> .
205.	Er liest ein gutes Buch.	kitävendö <i>rind wánéno</i> .
206.	Wünschen sie etwas Schönes zu kaufen?	čiendö <i>rind herináne wázénä?</i>
207.	Sie (3. Pl.) wünschen gar nichts zu kaufen.	ka čie <i>herináis náwázánä</i> .
208.	Was lernst du?	tü <i>čiči mūsénä?</i>

*) *helye* (kurm.) = *ást bī*
habü (kurm.) = *ást bī*.

Bábā- und Lölö-Kurdisch.

Nr.	Bábā	Lölö
177.	škúmlä níe.	šúphe min túnne.
178.	átō kibrúe pēa bidä bā min.	kibrítik bā tárā heiye, bā mídä.
179.	däsmätî tó níia (nábbū)? (?)	tismâle wâ sär dâstâ túnne bûn?
180.	saăti tó nábbū.	saăti tâ túnne bû.
181.	kursikâni áwî nábbū.	iskémé wî túnne bûn.
182.	šúšetî bû?	šišákîxâ hdbû?
183.	kaučkié min níe.	kefcîke min túnne.
184.	čákoi heiye.	kérîmin heiye. (1. Sing.)
185.	čâtâleki bidä bâ min!	kefçîk (Löffel) bâ mídä.
186.		kefçîtâ heiye! bâšqa čimâ doxoaázî?
187.	bâbitô dospî heiye?	bâvîtâ hâspîkîxâ heiye (heiye)?
188.	berâekô xučkekim heiye (xuškekim).	berâeki minî hâ, xoângêke mine heiye.
189.	dû berâu xuškiekit heiye.	hûrdü berâ;tâ xoângêké hâ (heiye).
190.		séve wâ pûrin.
191.	ama tereyâyi penîrman heiye.	mâ rûni âjgär wa penîri heiye.
192.	qalâmi min bâ tóya?	qalâmâ min lä wâ?
193.	bâ min nîye, bâ berâ tâye.	lä mä túnne, lä berât wê.
194.	bâ wî áspî čâq heiye?	lä wî (wî) hâspîkî rindâ heiye?
195.	nîen. (Plur.)	wî túnne.
196.	ámîn. čéekim heiye.	tištiki min hê (heiye).
197.	aie hîcî níe.	âwî tištikixâ túnne.
198.		qalâmâ tâ hâsini lä gâm mine.
199.	či dekâtî?	či ištî dikî?
200.	qahwâi doxôm.	qahwâ vâdoxumâ.
201.	dečî kùéndere?	kôvâ dehârî?
202.	dečemâ ɬammâmâ.	dehârimâ ɬammâmâ.
203.	mindâlakâ naχôš.	laikâ nôχoâše.
204.	nâče ktâbχânâr.	nârê mâtbebe.
205.		ktâbêke rind doxuâne.
206.	čitêki čâq dikerin?	tištiki rind doxoazine bistînin?
207.	hîcîán nâwê.	tišt nâχoazine.
208.	či férdebi?	či öirenmiş dikî?

Einige Sätze in Zāzā,

Nr.	Deutsch	Zāzā
209.	Ich lerne arabisch (kurdisch).	ârâbge mûsénâ.
210.	Warum gehst du nicht ins Dorf?	čâna tü bâ daú nâšiné?
211.	Regnet es?	vârete vârénâ?
212.	Es regnet.	â vârénâ.
213.	Der faule Knabe liest nicht.	lâjek tâmbélo nâwânâno.
214.	Knabe, warum weinst du? (wohl: warum weint der Knabe?)	lâjek cänâ bârmâno?
215.	Ich weine nicht, m. H.	nâ bârmenâ eféndim.
216.	Sie isst die Birne.	merôe wâna.
217.	Was macht ihr hier?	šimâ itâ sâkenî?
218.	Wir erwarten unsren Freund.	mâ dôsteχô pâwânim.
219.	Er kommt aus dem Garten.	bâyçärâ vâjenô.
220.	Im Frühling sind die Bäume grün.	wasâridâ dârî kuhöe.
221.	Ich sehe meine Feder nicht, wo ist sie?	az qalâmiχô nâvânâno, kôtto?
222.	Das erstaunt mich.	nâidâ šaš benâ.
223.	Woran denkst du?	tü câna düşürmiš bénâ?
224.	Wir verkaufen schöne Ware.	mâlô rind roşenim.
225.	Wie (teuer) verkaufst du deine Knüpf- teppiche?	χâtkexô bâ cîci tâ dâni?
226.	Ich erwarte meinen Lehrer.	χâgâχô pâwénâ.
227.	Wohin geht er?	šinô bâ kôtî?
228.	Er geht nach Hause.	šinô bâ keyâ.
229.	Liest er?	wânanô?
230.	Er liest nicht, er schreibt.	nâwânâno, yazmîš kâno.
231.	Wünscht ihr Brot und Butter?	nâno rûenô kérê šimâ wâzénâ?
232.	Ich wünsche (es) nicht.	az nâwâzénâ.
233.	Mein Bruder kommt heute nicht nach Hause.	berâe miñ aúrô bâ keyâ nînô.
234.	Das Mädchen lacht.	keinéke hûénâ (hûwénâ).
235.	Das Kamel geht schnell.	dewé raú šinô.
236.	Das Pferd geht schneller als das Kamel.	bârgîr dewérâ raú šinâ.
237.	Was wünscht ihr?	šimâ cîci wâzénâ?
238.	Woher kommst du?	tü kôtirâ yéne?
239.	Ich komme vom Hause.	keyérâ yéndâ.
240.	Frierst du?	tâ kâfilyândâ?
241.	Ich friere nicht.	nâkâfilyândâ.
242.	Ist euch heiß oder kalt?	šimâ gârmô yâ sârdô?

Bábā- und Lóló-Kurdisch.

Nr.	Bábā	Lóló
209.	árabí férdebím.	kurmáñgí öirenmiš dikim.
210.	bóčí náčí dé?	čúmá náčí günd?
211.	bárán debáré?	barán debárä?
212.	debáré.	áré, debárä.
213.	aví tembel bée náχoiné.	laukí témbel náχuñ.
214.	bóčí digri? mindäl!	laukó! čúmá digri?
215.	nágrím.	nágrímä (ná girímä).
216.	harmide deχooá.	härmä doχoí (doχuá).
217.	čí dehákí lére? (Sing.)	čí dikine (dehákí) lä verá?
218.	lä sär dóstum véságim.	dóstemä äm dáwestráñ.
219.	lä bayčé dárdečí.	že bayčä tē.
220.	lä ewli bähár dárakán sñin.	pózí b'áre dáré kësk bùne.
221.	qalémikáí návñim lä kúe?	qalámnä min návñmä, lä kédäre? (min nádä ich habe nicht gesehen.)
222.	lä wáí maχtilmåum.	lä ve šaš dëwimä.
223.	lä čí fikír dehákí?	čima düšumiš díxí?
224.	máli zeríf defrósí.	máleni rind düfróšení.
225.	segádákán bá öän (cänd) defrósí?	χálli tá bá čí büfróšení?
226.	dä meláχjó rä weståum.	lä χójá sikiní-mä.
227.	dečétä kúe?	kúvá dehäre?
228.	dečétä mäl.	dehäre mäl. (Ich gehe = dehäre-mä.)
229.	deχjünä? (deχjönä)	doχuñi?
230.	náχoinä, denüstää.	náχuñi, yazmíš diké.
231.	nánu téreyärí dewé?	nän wä rüne áğär doχoází? (Sing.)
232.	nátmewé.	az náχoazim.
233.	berám aúrō náete mälä.	beráemin úró néé mäl.
234.	qéká dekénä.	kácké dikéné.
235.	dewé zü bróá.	héstir pít dëhäre (fast däre).
236.	ásip lä wištrí čabuqtír derwáž.	bärgír že héstirá pítír dëhäre.
237.	čí defér buñ?	čí amír dekine? (Sing. če amír diké.)
238.	lä kúéndere dí?	že kó téí?
239.	lä málä dñim.	az že wäl téémä.
240.	sermá tå?	tü dekaftí?
241.	sermá née.	nákaflmä. (Pl. am nákaflnä.)
242.	gárma tå yá sárda?	hüne gármin yá hún dekaflnä?

Einige Sätze in Zāzā,

Nr.	Deutsch	Zāzā
243.	Fürchtest du dich?	tä tärsānā?
244.	Ich fürchte mich nicht.	nātärsānā.
245.	Ich fürchtete mich.	az tärsawā.
246.	Schämst du dich nicht?	tä nēšermāyene?
247.	Siehst du den Vogel?	tä mričike wīnānā?
248.	Ich sehe ihn nicht.	az ái nāwīnénā.
249.	Es klopft jemand an die Tür.	žau kē-vér̄ kuéno.
250.	Die Fische leben im Wasser.	māsēi dā aú-dā ūmr kénū.
251.	Rauchst (trinkst) du Tabak?	tutun šimānē?
252.	Nein, ich rauche nicht.	χére, nāšimānā.
253.	Wie (teuer) verkaufst du die Birnen?	meruet tü bā číči dānā?
254.	Ich gebe sie zu 5 yruš die oqa.	hōqa gi az bā pág yruši dānā.
255.	Die Eisenbahn geht schnell.	rāyā āsīn̄ rau šinā.
256.	Die Schüler gehen zur Schule.	suxtēi bā mādrāsā šinē.
257.	Morgen gehe ich nach Brussa.	māštā az bā brūsā šōn̄.
258.	Den ganzen Tag spielen sie.	här rōs (sic) kai-kenā.
259.	Kommt das Mädchen herauf?	keinéke yénā bi góř?
260.	Sie kommt nicht herauf.	nínā bi góř.
261.	Die schönen Blumen liebe ich sehr.	vílikē rindā az bōl ház kendā.
262.	Wie oft wöchentlich geht der Dampfer nach Stambul?	wapór haftāendā cānd dauri šinā bā stāmból?
263.	Dies genügt nicht.	nō qim nākānū.
264.	Wie teuer verkaufst du deine Sachen?	čenářxō bā číči dānā?
265.	(Um) zehn Piaster.	dás yruši.
266.	Das ist zu teuer; soviel gebe ich nicht.	vāe, bā vāe; bā nā vāye nādānā.
267.	Liebt ihr den Wein?	šarābīrā hāz kénin?
268.	Ich liebe ihn sehr.	bōl hāz kendā.
269.	Was machst du den ganzen Tag?	här rōz tä sáken̄?
270.	Ich lese und schreibe.	az wānānā, yazmīš kendā.
271.	Er ist faul; gar nichts tut er.	tāmbélō; číči nākénū.
272.	Wie gehts dir?	kéfitō hāulō?
273.	Ich danke (mein kēf), ist gut.	šukür kénā, hāulō.
274.	Kennst du diesen Mann?	nā mārdimi tü nāskéni?
275.	Ich kenne ihn nicht.	az ái nāsnākenā.
276.	Das Kind spaziert mit seiner Mutter. (?)	čogúq dā mārdāχōdā (sic) gērānō.
277.	Dies Buch nehme ich nicht an.	nā kitābe qabúl nākānā.

Bábā- und Lólō-Kurdisch.

Nr.	Bábā	Lólō
243.	dätirsī?	tu dëtirsī? (Pl. hūn dëtirsine?)
244.	nă̄tirsim.	nă̄tirsimä. (Pl. am nă̄tirsini.)
245.	detirsim. (?)	dëtirsimä. (am dëtirsin.)
246.	şerim nă̄kî?	fâdâ nă̄ekî?
247.	dâ'abâ debînî?	tér dëwînî? (Pf. tâ téér dî?)
248.	nă̄bînim.	wâ̄yi nă̄wînmâ̄.
249.	â̄kyek dérkekǖ dâtakâinî.	yâ̄ki lä qêpi deχîni (dükûte).
250.	mâstî dâ ãwêdâ dažî.	mâsiâ d'âvêdâ yašamîš bûnâ.
251.	tutun dekejîsî?	tütüne vâddoχû̄?
252.	nă̄keşim.	vânâχum (vânâχom).
253.	hârmâ bâ când däfrôsî?	hârmâ tu bâcî dëdî?
254.	hoqâi bâ ping' kruš dâdâm.	hoqâ pâunç yrus dëdîmâ.
255.	qara vapór χȫs dârcâ (dâroâ).	rî hasinî pit dehâre.
256.	şâgîrdekkân deçin mädrâsâi.	şâgîrdâ dehârene mäktébê.
257.	sübhainâ deçinâ brusâi.	sûwâ dze hâremâ bûrsâ.
258.	hâmu rȫge kaiâ dekin.	tîm tîm dëhîzine.
259.	qçekâ dëetâ sere?	kéçik tée žûr?
260.	nëetâ sere.	nâ̄s, žûr.
261.	güle i gûan zor χȫsim dewé.	gulâ rind pür has dekim.
262.	vapór hâftâi când sâfâr deçetâ istambûl?	vapór dâ hâftadâ când şârâ dehâre samûle? (sic!)
263.	au dâst mâdie.*)	vâ dâst nâdâ.
264.	au bâ cândi dedâi?	tiştî (tişt) tâ bâ ci dedî?
265.	bâ dâ kruš.	
266.	girânu, bôwendâr nâ̄ - idem.	
267.	şarâb nâ̄xoi?	
268.	doχȫm.	
269.	hâmu rȫze ci dekâi?	
270.	deχînim denusim.	
271.	tâmbela, hîc kâre nâka.	
272.	kêfî câqa? (câka)	
273.	iltifât ziâd bê, cakim.	
274.	au piarwâ denâsî?	
275.	dmin aúai nânaśim.	
276.	mindâl dâ gâldâekâ dâgürâ.	
277.	au kitabâ qabûl nâkîm.	

*) Wohl mißverstanden; türkisch: *bu el vermex.*

Nr.	Deutsch	Zāzā
278.	Ißt du Eier?	ākī wānē?
279.	Ich liebe Eier nicht.	ākārā hāz nākenā.
280.	Ist es möglich?	nō bānō?
281.	Dies ist unmöglich!	nō nābenō.
282.	Meine Schwester liest bei Tag und bei Nacht.	wāyā mān bā šāu u rōč wānānā.
283.	In welcher Gasse wohnt der Arzt?	hakím dā kamján kučé dā rōšenō?
284.	Was ißt du gewöhnlich?	ekseriyá ē yemek wānē?
285.	Am liebsten esse ich Lammbraten.	kabābe gošte bāryā häm̄ rindér (rindel) hāz kend̄.
286.	Die Kaufleute verkaufen nicht immer gute Ware.	tūgārī tūm mālō haúl nārōšenā.
287.	Kannst du arabisch?	tū drabi zānī?
288.	Wann gehst du schlafen? (?)	saāt dā cāndā tū boχō hasyénā?
289.	Ein alter Freund wird kein Feind.	dōsti qahān düžmin nābenō.
290.	Das Wasser schläft, der Feind schläft nicht. (Türk. Sprichw.)	aúke raúsénā, düžmin nārausénā.
291.	Ich gebe dir mein Wort, daß es so ist.	az sōz dānā bā tō häm̄ō.
292.	Wer in der Hitze schnell geht, wird müde.	mārdim gārmrā raú šīnō bātilyānū.
293.	Wie dem auch sein mag, ich werde schnell gehen, meine Angelegenheit(?) hat Eile.	här čiči ástō, ázō raú šōri, aǵelā grūe mīn ástō.
294.	Was du wünschst, werde ich dir geben.	tā čiči wāzénā, ázō bātō dī.
295.	Wenn du so viel Reichtum hättest wie er, was würdest du tun? (?)	zenaātētō sénā át bū tū kō sā-bükere?
296.	Willst du mir 100 Piaster leihen?	tū kō sā yruš dānā bāmidā?
297.	Wenn ich sie hätte, würde ich sie dir geben.	ágär mālemin ást biái, mūkō bā tō dāi.
298.	So sehr er sich auch mühete, konnte er sich doch nicht retten.	här čiqāsi cālişmīs bū nāräyēnū.
299.	Sprichst du türkisch?	bā türki (türki) zānī?
300.	Ich kann wenig.	tāi zāndā.
301.	Wenn du fleißig bist, wirst du in drei Monaten gut sprechen können.	cālişmīs būbē, hīrā ášmia tāpiā tūkō haúl tākallim bükere.

Bábā- und Lólō-Kurdisch.

Nr.	Bábā	Lólō
278.	hélke <i>deχői?</i>	
279.	hélkäi <i>náχōm.</i>	
280.	<i>aua debée?*)</i>	
281.	<i>au nábē.</i>	
282.	<i>χúškim šaúe rōs doχuńā, zór zíringā.**)</i>	
283.	<i>ḥákím lä kiehá sqáq̄ dādeniše?</i>	
284.	<i>hamu daf'a čiyardin doχoi?</i>	
285.	<i>käbäbī bärχ lä hámān ziadtir doχōm.</i>	
286.	<i>tüğärəranā hīc wáχtek māli zeríf náfrōśin.</i>	
287.	<i>ărabī dezānī?</i>	
288.	<i>lä saăti čänd wär-dekévī?</i>	
289.	<i>dōsīn kón bā dūsmän nábē.</i>	
290.	<i>au war-dekevē, düşmín war-nákevē.</i>	
291.	<i>min bā tō rāst dalám mirduā.</i>	
292.	<i>insän bā gärmáye büruā zū māndū debé.***)</i>	
293.	<i>här ölöneki bíe, bäärim, ḡäjäläm heié.</i>	
294.	<i>här či déwē, dedimä.</i>	
295.	<i>ägär daulatitō ba qadár auwai būyayá či dekird?</i>	
296.	<i>bā min sâd krus qáris deddi?</i>	
297.	<i>ägär min pâräm bûyaya, dämdä.</i>	
298.	<i>här čänd ki takalái dā χalás nábū.</i>	
299.	<i>tûrkī dezānī?</i>	
300.	<i>kam dezānim.</i>	
301.	<i>ägär karebkäi lä duái sâ mângân kelám fér debi.</i>	

*) Mißverstanden? türk.: *olurmu.*

**) Sie ist sehr fleißig.

***) Wird schnell müde.

Einige Sätze in Zāzā,

Nr.	Deutsch	Zāzā
302.	Wenn er kommt, gib mir Nachricht.	<i>keitikő bérā χabáre bā mida.</i>
303.	Was soll ich dir bringen?	<i>čici dzō törē bīári?</i>
304.	Bringe Käse und zwei Eier.	<i>pánřr dü ākā bīáre.</i>
305.	Soll ich Ihnen (dir) etwas Schönes zeigen? (?)	<i>čiendő ɬaúl ázō rāe šimā dī?</i>
306.	Laßt uns sehen, was es ist!	<i>baúñi čičio!</i>
307.	Nach welcher Seite sollen wir gehen?	<i>kam kištedá šori?</i>
308.	Soll ich Ihnen (von) diesem Braten geben?	<i>nä kábávřá ázō bā šimā dī?</i>
309.	Gebet mir ein Stück.	<i>párča šimá kō bide!</i>
310.	Wärest du doch gestern gekommen! (türkisch[-persisch] كاش)	<i>χodzikő tü mäštä (irrtümlich für »väzér«?) biamá!</i>
311.	Hättest du doch zuerst gesprochen!	<i>χodzikő to várē bíváttá!</i>
312.	Wenn es passend wäre, würde er kommen. (?)	<i>laq bīiae oqū biamád.</i>
313.	Wenn ich an Ihrer Stelle gewesen wäre, hätte ich dies nicht getan. (?)	<i>ägár az bīai miň nō nákardá.</i>
314.	Komm, ich will dir etwas (eine Sache) sagen.	<i>bé, ázō törē ſe bágá.</i>
315.	Was suchet ihr dort?	<i>šimá óčici geiränín węğá?</i>
316.	Ich suche eine Feder.	<i>bä qalámerő geiráná.</i>
317.	Laß jetzt die Feder liegen und studiere.	<i>níkā qalámí rōne bérí muṭale'a búke.</i>
318.	Heute ist es sehr warm; ich habe Durst.	<i>aírō rōč ból gármó, hararáte miň ból ástó.</i>
319.	Gehen wir in ein Café und nehmen wir etwas Erfrischendes!	<i>mákó šimí bā qahwá, čiendő sárdín búgarim!</i>
320.	Ich habe großen Durst, ich werde Limonade trinken.	<i>hararáti miň ból, ázō leimýnátlá bíšámi.</i>
321.	Er hatte den Weg verloren, sich verirrt.	<i>ráidá víní bī.</i>
322.	Morgen früh sollst du ins Dorf gehen.	<i>mäštä sabáhrá bā daú šöré.</i>
323.	Heute mußt Du dem Herrn Pascha einen Brief schreiben.	<i>aírō pásá eféndiré mäktübe yazmís káré.</i>
324.	Du mußt zufrieden sein!	<i>wás bálé!</i>
325.	Was ist zu tun?	<i>sau káré?</i>
326.	Ein Paar Handschuhe.	<i>giče läpüká.</i>
327.	Ich wünsche ein Buch zu kaufen, mehr als 10 Piaster soll es nicht kosten. (Ungenau.)	<i>kitábe az wázáná búgerén, dás yrúši väšér mágérím.</i>

Bábā- und Lólō-Kurdisch.

Nr.	Bábā	Lólō
302.	<i>här či máhle'kī hāt, xabār bämín bide.</i>	
303.	<i>či biāním bō tō?</i>	
304.	<i>päníru dü hēlka bïenä.</i>	
305.	<i>čtēki gūān bätō nišān bídím?</i>	
306.	<i>bëzânim čiā!</i>	
307.	<i>lä čte täräfíkävå bęcín?</i>	
308.	<i>lau käbäbái bidím bä tō?</i>	
309.	<i>bídä biräekī!</i>	
310.	<i>käškī düenä behätiäi!</i>	
311.	<i>käškī äwäl bitkütäü!</i>	
312.	<i>ägär läiq bū, dehätm. (?)</i>	
313.	<i>ägär min atō bümáye aurum nädekird. (?)</i>	
314.	<i>wäre kséik*) pē büläm.</i>	
315.		
316.		
317.		
318.		
319.		
320.		
321.		
322.		
323.		
324.		
325.		
326.		
327.		

*) Zu sprechen, als ob mit x geschrieben.

Einige Sätze in Zāzā,

Nr.	Deutsch	Zāzā
328.	Du mußt dich schämen.	nā šermā yänā. (?)
329.	Ihr hättest erst sprechen sollen.	keyére bōatāyēn. (?)
330.	Um sieben Uhr muß er gehen.	saăt hautā šorō.
331.	Dies hättest du nicht vergessen sollen.	nā tū vīrā nākerī.
332.	Ich muß ihn sehen.	ái ázō būwīnī.
333.	Sie tanzen mit Schwert und Schild.	bā šimšer u mārtāle kái kénī.
334.	Seit zwei Monaten habe ich dich nicht gesehen.	dō ášmiá täpiá min tā nādīe.
335.	Vor zwei Monaten . . .	dō ašmānrā(?) várē . . .
336.	Wir zusammen mit den Freunden.	{mā dōstāndā važiá . . . {mā dōstāndā piá.
337.	Ich bin gekommen, um dich zu besuchen.	ámā káidā ziärátā tō.
338.	Deinetwegen (für dich) habe ich ein Buch gebracht.	káidā tō min kitābā árd.
339.	Wie ein Soldat.	azénā dskári.
340.	Im Kasten drin.	dí qoñ māndā.
341.	Unter dem Bett.	dā örtiá bindā.
342.	Über dem Hause.	dā kē sérō.
343.	Vor der Stadt.	dā súqā rāvēi.
344.	Vor mir.	dā várénüä min.
345.	Hinter der Mauer.	dā dásī pēidā.
346.	Zwischen den Häusern.	dā kétā mābindā.
347.	Neben dem Garten.	dā bayčé hätä.
348.	Um den Wald herum.	dādörē ormánndā.
349.	Den Soldaten gegenüber.	dā qaršü ásháridā.
350.	Was für ein schöner Mann!	ból mārdimindó rindó!
351.	Jemand ist gekommen.	kám břamá.
352.	Ich habe nichts (keine Sache) gesehen.	káme šíe nádī.
353.	Der Esel schreit.	här zirá
354.	Der Hund bellt.	kötk lāwéno
355.	Das Pferd wiehert.	stör širéno
356.	Der Hahn kräht.	dík vängdáno
357.	Das Schwein grunzt.	χóz χoráno

Bábā- und Lólō-Kurdisch.

Nr.	Bábā	Lólō
328.		
329.		
330.		
331.		
332.		
333.		
334.		
335.	<i>dū manq lä pēšda.*)</i>	
336.	(zusammen mit: <i>pékowa.</i>)	
337.		
338.		
339.	<i>wāk ḍskār.</i>	<i>nūjñ dskār (wākī, minān).</i>
340.	<i>lä néo qtūr (qtūr).</i>	<i>dā sandūyēdā.</i>
341.	<i>lä zēr dōšégidā.</i>	
342.	<i>lä sér mālā.</i>	
343.	<i>lä pēš šārī.</i>	
344.		
345.	<i>lä piš dīwārī.</i>	
346.	<i>lä mābēmī mālāndā.</i>	
347.	<i>lä kenār bayčār.</i>	
348.	<i>lä qarāyī gāngātī.</i>	
349.	<i>berabéri ḍskārī.</i>	
350.		
351.		
352.		
353.		<i>kär dixire.</i>
354.		<i>kučik lē dekive.</i>
355.		<i>häsp diši.</i>
356.		<i>χoros bān dīke.</i>
357.		<i>χānzār dīke χōre-χōr.</i>

*) *lä duaī dū maŋgā:* zwei Monate später.

Einige Sätze in Zazá,

Nr.	Deutsch	Zazá
358.	Jemand, der auf dem Markt etwas stiehlt, ist ein Dieb; sechs oder sieben Berittene, die im Gebirge Karawanen plündern, das sind »Gürän«.	
359.	Bringe einen guten Apfel!	
360.	Ich habe ein schönes Mädchen gesehen.	
361.	Hast du die türkische Fahne gesehen?	
362.	Gib mir Brot!	
363.	Öl ist schwerer als Wasser.	
364.	Die Blätter des Baumes sind grün.	
365.	Ich brauche ein Buch.	
366.	Gibst du ihm das Brot?	
367.	Ich gebe es.	
368.	Das weiß ich auch.	
369.	Ich kenne sie.	
370.	Ich liebe dich.	
371.	Liebt ihr uns? (Liebst du mich?)	
372.	Kannst du Türkisch lesen?	
373.	Ich werde dich auf den Markt schicken.	
374.	Ich bin größer als du.	
375.	Seinetwegen bin ich gekommen.	
376.	Ist euer (dein) Haus groß?	
377.	Unser Haus ist groß.	
378.	Ist sein Freund hier?	
379.	Nein, mein Herr, er ist nicht hier, er ist im Hause des Kaufmanns.	
380.	Ich habe meine Uhr verloren.	
381.	Meine Bücher sind hier, aber wo sind deine Bücher?	
382.	Euer Lehrer ist gekommen.	
383.	Meine Uhr ist billiger als die eure.	
384.	Wann wirst du deinem Freund schreiben?	

Bābā- und Lōlō-Kurdisch.

Nr.	Bābā	Lōlō
358.	piaue lä bāzār čti dīdizē au dize šeš haut suār lä šāχā kärwān rū dekā, aúā gürānā.*)	
359.	sívi čāq bēne!	séve rind úne!
360.	qčiki gūānim dī.	min kečkiká rind dī.
361.	sāngāje osmanlı dī?	bairāyā osmānlie tä dī?
362.	nān bidā bā min!	nānī bā midā!
363.	rūnī zeitūnī lä aú sūktere.	rūni zeite že ávā siviktere.
364.	galātī dārī šin.	čóleye dāre hesin.
365.	ámin ktābekim lāzime.	kitābık že mérā lāzime.
366.	nāneke dāriya?	tu nānī wī dedē?
367.	dāmā.	bālī, az dedim (dedim).
368.	áwāi ámin dezānim.	az wā dəzānim.
369.	awandá ámin dēnāsim.	wānā nās dekim.
370.	amín atóm χōs dewé.	az tä haz dikim.
371.	aminit χōs dewē?	hūn māz̄ sewm̄s dikin?
372.	türkī dezānī bɔχoinī (benūsī)?	tu türkī doχuin?
373.	átō dédnērím bazarī.	dzi ki tä bišnmä čárşur.
374.	ámin lä tō gaurātrím.	az že tä māzterim (mazinterim).
375.	bō wā hātemä-wā.	sáwā wā az hātim.
376.	mālakatān gaurāā?	mālē wā mazine?
377.	mālakāman gaurāā.	mālē mā mazine.
378.	dōstī awāi lerekanée?	dōste wātā lä verē?
379.	nāχēr áyā lerekanēe nīe, lä mālā tū gārekāia.	χair eféndim lávere túnne i lä māle tūc̄re.
380.	saātekim wūn kird.	saāta min min wānda kīr.
381.	kitābakānīmin lerekanāa, kitābakānītō lä kunderée?	kitābe min lä vēderāne lākin kitābā tä lä kēderāne?
382.	melākē-iñgō hāt.	χōja wā hāt.
383.	saātimin lä saātingō herzāntire.	saāti min že saāti wā dahā erzāntere.
384.	dōstikāt kāniā denūsī?	dōstikāt kā wāχt̄i yazm̄s kī?

*) Resūl, hāmāwand, sagte auf die Frage, was er von den Gürān wußte: »šeš haut
piari lä šāχeki gürānīe dikin.«

Einige Sätze in Zāzā,

Nr.	Deutsch	Zāzā
385.	Ist es wahr, daß du eins deiner Pferde verkauft hast?	
386.	Ja, es ist wahr.	
387.	Jeder will recht haben.	
388.	Wie heißt du?	
389.	Warum hatte er gelacht?	
390.	Ich will zu euch gehen.	
391.	Meine Mutter aß Kirschen.	
392.	Was sagte der Lehrer?	
393.	Die Schüler kamen aus der Schule.	
394.	Ich ging an der Buchhandlung vorbei.	
395.	Nach dem Essen spazierten wir eine halbe Stunde.	
396.	Ich wünschte auszugehen.	
397.	Das weiß ich sehr wohl!	
398.	Ich fürchtete ihn nicht.	
399.	Ist Herr Mehmed gekommen?	
400.	Er ist noch nicht gekommen.	
401.	Bist du heute auf den Markt gegangen?	
402.	Die Sonne ist aufgegangen (<i>güneš doydu</i>).	
403.	Ich klopfte an die Tür, aber man öffnete nicht.	
404.	Ein Erdbeben entstand.	
405.	Was wollte jener Soldat von dir?	
406.	Ich habe ihn nicht gesehen.	
407.	Du bist spät gekommen.	
408.	Wo bist du gewesen?	
409.	Er ist nicht zur rechten Zeit gekommen.	
410.	Da fällt mir etwas ein!	
411.	Ich habe nichts gesagt.	
412.	Was hast du getan?	
413.	Ich habe nichts getan.	
414.	Ich habe nichts gehört.	
415.	Seit zwei Monaten habe ich keine Nachricht von meinem Bruder erhalten.	

Bābā- und Lōlō-Kurdisch.

Nr.	Bābā	Lōlō
385.	<i>aspitō yekikén ferotúā, rāstā?</i>	<i>rāste háspliχā-yek fürtī?</i>
386.	<i>árē, rāstā.</i>	<i>báłī, rāste.</i>
387.	<i>hár kés haqqiχō dewé.</i>	<i>här késik doχoáze haqqlı̄ bädere.</i>
388.	<i>névitō čte?</i>	<i>návítō čte?</i>
389.	<i>bō či pē dekeni?</i>	<i>címa dekénia?</i>
390.	<i>dečūmā mǎlangō.</i>	<i>díčúmā wā.</i>
391.	<i>daškim gelásī doχoárd.</i>	<i>dákemín kiraz doχoárin.</i>
392.	<i>mélā či degút?</i>	<i>χōğá dugóte-čę?</i>
393.	<i>šágirdekán lä mektebá dehátin.</i>	<i>šágirdlér že méktebä téane.</i>
394.	<i>lä bär ktübχānēi doröyim.</i>	<i>kütibχānēdä tewā rāwírtum.</i>
395.	<i>lä duai nan χoárdin ním saăt degerām. (?)</i>	<i>že nēnχoárnē beşuvā (bäsündä) ním saăte am digeriānī.</i>
396.		<i>čúñā dár min doχoást.</i>
397.	<i>aúam zór čág denásī!</i>	<i>vä rind dezánim!</i>
398.	<i>lä wáń nádetirsám.</i>	<i>že wí nádetirsiam.</i>
399.	<i>m. eféndi hät?</i>	<i>m. eféndi hättemä?</i>
400.	<i>dahá náhät-wa.</i>	<i>hán náti.</i>
401.	<i>aúrō čáye bazári?</i>	<i>tu ürō čüri čarşie?</i>
402.	<i>taú halät.</i>	<i>rō hálät.</i>
403.	<i>derkäm rakānd, náän-kirdewa. (?)</i>	<i>min lä χépü χést, vänäkkirin.</i>
404.	<i>bū lerzä.</i>	<i>zelzelä bū.</i>
405.	<i>au särbäza lä tō či dewé?</i>	<i>vä áskära či že tå doχodaze?</i>
406.	<i>aúam min nádi (amín námdı).</i>	<i>min au nádi.</i>
407.	<i>átō dreng hät.</i>	<i>däréng hät.</i>
408.	<i>lä küénderé báń?</i>	<i>lákü bı?</i>
409.	<i>lä wáχtiχō náhät.</i>	<i>dä waχtiedä nät.</i>
410.	<i>čte hâte äqlım!</i>	<i>tıstık hâte χatré min!</i>
411.	<i>híčim nágüt.</i>	<i>min tıstık nágo.</i>
412.	<i>čtān kird?</i>	<i>tä čır dekir?</i>
413.	<i>híčim nákird.</i>	<i>min tıstı nákir.</i>
414.	<i>híčim nábıst.</i>	<i>min tıstı qđ nábıst.</i>
415.	<i>du māngđ híč χabérim lä berávχō nábıst.</i>	<i>že dü mä vírdä že berái min tü χabér halnánin.</i>

Einige Sätze in Zāzā,

Nr.	Deutsch	Zāzā'
416.	Ist er aufgestanden?	
417.	Er ist nicht aufgestanden.	
418.	Wie hast du diese Nacht geschlafen?	
419.	Ich habe gut geschlafen.	
420.	Ich habe lange auf dich gewartet.	
421.	Hast du gefrühstückt?	
422.	Du bist zur rechten Zeit gekommen!	
423.	Ich habe Kaffee getrunken.	
424.	Er trat aus dem Boote.	
425.	Warum haben die Diener die Flaschen nicht gefüllt?	
426.	Haben Sie Ihre Lektion vergessen?	
427.	Die Diebe haben all mein Geld ge- stohlen.	
428.	Auf der Gasse habe ich fünf yruš ge- funden.	
429.	Der Hund hat mich gebissen.	
430.	Hast du deinem Freund geschrieben?	
431.	Nein, ich habe noch nicht geschrieben.	
432.	Er fiel ins Wasser.	
433.	Warum hast du den Hund geschlagen?	
434.	Er gab keine Antwort.	
435.	Er ist hinausgegangen.	
436.	Ich habe meine Arbeit noch nicht begonnen.	

Bābā- und Lōlō-Kurdisch.

Nr.	Bābā	Lōlō
416.	hálistá?	rābū?
417.	hanásta.	hín rā nábī.
418.	aú šō (šau) čilōn warkaútī?	īsháv tū čin (čän) rāketī?
419.	zōr raḥát warkaútim.	pür raḥát rā-mädiām.
420.	atō zōr beklemiš būm.	pür lä tā dāwestiām.
421.	qahwaltíd kird?	qahwaltí kírī bū?
422.	tamām lä waχteχói daháttī!	tamām lä wáχte háttī!
423.	ámin qáhwim χoárd.	min qahwe vaχoár.
424.	lä qai ^č āye háte där.	že qai ^č āye bedárket.
425.	au χizmetiānā au sīsēenā bō či pür nākird?	χizmetkér čimā sīsē tīzē nákirin?
426.	dersivχötān wūn kird?	dersā-wä wä že bīr kírī bū?
427.	dizān hámu parā miniān bird.	dizā parāmin gištik birin.
428.	lä kūčāt̄ piénj yrušim dīe-wā.	lä zoqáqē piénj yruš min dīn.
429.	säg dmīni girt.	kūčik bā min girt.
430.	kaχás bō dōstid nusid?	tā dōstivχārā yazmīš kir?
431.	χer, dahá námnuśi.	hín min yazmīš nákirī.
432.	dā aú kaút.	kéte čvē.
433.	lä sägekét bō či dā?	tū čimā lä kūčik χist?
434.	dāngi nākird.	ğu ^č ab nādā.
435.	čū (čō) dāre.	bedárket.
436.	dahá dāstim nākird bā kāriχōm.	iše-min hín min bašlamīš nákirī.

Wortsammlung,

in Damaskus aufgenommen.

Deutsch, Bābā-Kurdisch und Zāzā.

Deutsch	Bābā - Kurdisch	Zāzā
Abend, der	<i>ēwārē</i>	<i>šändä</i>
Ader, die	<i>req</i>	
Adler, der	<i>hālō</i>	
alt		<i>kahdn</i>
alt (Menschen)		<i>kāl</i>
Ameise, die		<i>mōrgilā</i>
Apfel, der	<i>sēū, sēō</i>	<i>sān</i>
Aprikose, die	<i>qaist (t.)</i>	<i>erūk (t.)</i>
Arm, der	<i>bāsik</i>	<i>ēngelā</i>
Armband, das	<i>bāzinā</i>	<i>bāzin</i>
Arznei, die	<i>dārmān</i>	
Auge, das	<i>čau</i>	<i>čim</i>
Augenbraue, die	<i>ābrō</i>	<i>būri</i>
Augenwimper, die	<i>müždl</i>	<i>bižā</i>
Bär, der	<i>wurič, wirič</i>	<i>herč</i>
Bär, der große (Sternbild)	{ <i>haut berā</i> { <i>haut tāvānā</i>	
Bart, der	<i>rīdān</i>	<i>erdiš</i>
Bauch, der	<i>zīq</i>	<i>pizā</i>
Berg, der	<i>kyū, šāx</i>	<i>kōh, kō</i>
Blatt, das	<i>lijā, dōšek (a., t.)</i>	<i>gāt</i>
Bettdecke, die	<i>lijā (a. <i>lijā'</i>)</i>	
Bettstelle, die	<i>taxt</i>	
Bettler, der	<i>su ālkär</i>	<i>pārsēk</i>
Biene, die	<i>zärgetā</i>	<i>mäšä hēngamīni</i>
billig	<i>herzān</i>	
Birne, die	<i>hārmā</i>	<i>merō</i>
Holzbirne	<i>škōkkä</i>	
blau	<i>kesiq</i>	<i>māwī (a.- t.)</i>
Blei, das	<i>gulā (?)</i>	
blind	<i>kūr</i>	<i>kōr</i>

Deutsch	Bābā - Kurdisch	Zāzā
Blitzstrahl, der (<i>yildirim</i>)	<i>hauri triškār</i>	
Blut, das	<i>χūen</i>	<i>gūnī</i>
Bogen, der	<i>kawān</i>	<i>kumān</i>
braun	<i>āl</i> (t.)	<i>mōr</i> (t.)
breit	<i>pān</i>	<i>härā</i>
Brücke, die	<i>pürt</i>	<i>pöł</i>
Brunnen, der	<i>čalāo</i>	<i>bīr</i> (a.)
Brust, die	<i>sīng</i>	<i>sēnā</i>
Brust, die weibl.	<i>mämā</i>	<i>čečik</i> (t.)
bucklig	<i>püst-kür</i>	
Büffel, der	<i>gāmīš</i>	<i>gāmūs</i>
Butter, die	<i>rūni kere</i>	
Dach, das	<i>sārbān</i>	<i>bān</i>
Daumen, der	<i>sārī kāmīk</i>	<i>en̄gišta pīlā</i>
Decke, die		<i>ōryān</i> (t.)
Deckel, der	<i>serī</i>	
Diener, der	<i>mindār, mindāl</i>	<i>läge</i>
Dorf, das	<i>dī, dā</i>	<i>daú</i>
dort		<i>wiğd</i>
Dunkelheit, die	<i>tārk</i>	
Durst, der	<i>tīnūma</i>	<i>tēišān</i>
Ei, das	<i>hēlkā</i>	<i>ākī</i>
Eiche, die	<i>gūngūl</i>	
Eichhorn, das	<i>simōra</i>	<i>simōrä</i>
Eidechse, die	<i>bīçimjīş</i> (t.?)	
Eis, das	<i>sähōl</i>	<i>gemād</i> (a.)
Eisen, das	<i>āsīn</i>	<i>āsīn</i>
Ellbogen, der	<i>ān̄sīk</i>	
eng, schmal	<i>tāng</i>	<i>tāng</i>
Ente, die	<i>hāwerdā</i>	
Erde, die	<i>χōl</i>	<i>hāre</i>
Esel, der	<i>kär</i>	<i>här</i>
Essen, das	<i>χōrāk</i>	
Falke, der	<i>bāz</i>	
Fasan, der	<i>mrīški sābzawār.</i>	
Faust, die	<i>mīst</i>	<i>zümzüq</i>
Feder, die (beim Vogel)	<i>pār</i>	
Felsen, der	<i>bärd</i>	<i>zinār</i>

Deutsch	Bábā - Kurdisch	Zázá
Ferse, die	<i>pāniä</i>	
fett	<i>astúr</i>	
Feuer, das	<i>ā'ür</i>	<i>ādir, ādil</i>
Fieber, das	<i>nōvätt</i>	
Finger, der	<i>kāmik</i>	<i>engišt</i>
Finger, der kleine	<i>kamkiki čkóla</i>	<i>engišta kúje</i>
Fingerring, der	<i>āngüstüä</i>	<i>engistáni</i>
Fisch, der	<i>másî</i>	<i>másá</i>
Fischer, der	<i>másigír</i>	
Fleisch, das	<i>gost</i>	<i>gošt</i>
Fliege, die	<i>mēš</i>	<i>kerméš (Stechfliege)</i>
Floh, der	<i>keč</i>	<i>kéki</i>
Flügel, der	<i>bäl</i>	
Fluß, der	<i>cōm</i>	
Forelle, die	<i>másî hairán</i>	
Frau, die	<i>žin</i>	<i>jeni</i>
Frau, die junge	<i>bük</i>	<i>búke</i>
Frosch, der	<i>bāq</i>	<i>bāq</i>
früh	<i>zū</i>	<i>raú</i>
Frühling, der	<i>bähár</i>	<i>vazári</i>
Fuchs, der	<i>révi, réwî</i>	<i>lúe</i>
Furcht, die	<i>tírsâ</i>	<i>tärsâ</i>
furchtsam	<i>tirsinuk</i>	
Furt, die	<i>bö'ad</i>	
Fuß, der	<i>pē</i>	<i>ning</i>
Fundament, das (Haus-)	<i>tambâl</i>	
Galle, die	<i>zärdau</i> (kurm. <i>zafrán</i>)	
Gasse, die	<i>kucá</i>	<i>kucá, köcá</i>
Gastzimmer, das	<i>dâwi mîwâñ</i>	
Gaumen, der	<i>malaštî</i>	
Gazelle, die	<i>âziq</i>	
Gehirn, das	<i>máyis</i>	<i>mäzú</i>
Gelenk, das		<i>gabrá</i>
gelb	<i>zärd</i>	<i>zärd</i>
Genital, das	{ m. <i>kîr</i> f. <i>quz</i>	
Gerste, die	<i>gô</i>	
Gesicht, das		<i>rî, rü</i>
gestern	<i>düenî</i> (t. <i>dün?</i>)	<i>väzér</i>

Deutsch	Bābā - Kurdisch	Zāzā
Gift, das		žār
Goldfinger, der (Ringfinger)		engišta engištāni
Goldschmied, der	zeriŋgir	
Granate, die (Frucht)	hänär	
Gras, das		vaš
grau	ésmér (a.)	ésmér
Greis, der	pīr	kāl
Greisin, die	pīrē žin	génije pīrē
groß	gaurā	pīl
Großvater, der	bāpīr	
grün	śin	kühō
Gürtel, der	pištind	mīe
Haar, das	zilif	{ mü müye sárā (Kopfhaar)
Hagel, der	{ gilirä térzä	zípük
Hahn, der	kälebab, kälestr	dik (a.)
Hals, der	gärdin	
Halsband, das	kürmáq	
Hand, die linke	dästi čáp	dästo čáp
Hand, die rechte	dästi räst	dästo räst
Handfläche, die	bärē däst	rie däst
Handschiene (Panzer), die	dästaván	
Handtuch, das	däsmál	
Hase, der	kär-wásik	auriš, arwéš
häßlich	číkkin	
Haus, das	mäl	kē
Haut, die	píest	póst
Helm, der	kalaoχüt	zirχ
Hemd, das	kirás	zübün
Herbst, der	pāčiz	pāčizi
Herz, das	dil	zéri
Heuschrecke, die	kullä	kulli
heute	aúrō	aúrō
hier		itā
Himmel, der	asmán	azmán, haur
Hirsch, der	gā kēwi	
Hirt, der	čūčán	šučán
Hitze, die	gärmá	

Deutsch	Bābā - Kurdisch	Zāzā
Höhle, die	<i>aškarút</i>	
Holz, das	<i>dār</i>	<i>kōlī</i>
Honig, der	<i>heñgān</i>	<i>en̄gāmān</i>
Hüfte, die	<i>símit</i>	
Huhn, das	<i>mr̄šik</i>	<i>kārge</i> (t.?)
Hühnchen, das	<i>fārik</i>	
Hund, der	<i>sāk, sāg</i>	<i>kōlik</i>
Hunger, der	<i>birſna</i>	<i>vēišān</i>
Husten, der	<i>kōχā</i>	
Hyäne, die	<i>kāmtiār</i>	<i>keftār</i>
Jahr, das	<i>sāl</i>	<i>sére</i>
jetzt		<i>haína, hīna</i>
ahl	<i>kāčāl</i>	
Kalb, das	<i>pālāq, pālāχ</i>	<i>sārd</i>
Kälte, die	<i>sārmāt</i>	<i>dewé</i> (t.)
Kamel, das	<i>üštīr</i>	<i>šānā</i>
Kamm, der	<i>šānd</i>	<i>pisīngā</i>
Katze, die	<i>pšīlā</i>	
Kerze, die	<i>šem</i> (a. <i>šem'</i>)	
Kessel, der	<i>manjdl</i>	<i>bārdōš</i>
Keule, die	<i>gurz</i>	
Kind, das	<i>mindāl</i>	
Kirsche, die	<i>gilās</i>	<i>čirēs</i>
Kleidung, die	<i>gīl</i>	<i>čāki</i>
klein	<i>čkōlā</i>	<i>kūč, kāč</i>
Knabe, der	<i>kur</i>	<i>lājīk</i>
Knie, das	<i>áz̄nū</i>	
Knöchel, der	<i>čūki pē</i> (kurm. <i>gūsk</i>)	
Knochen, der	<i>yesik, esik</i>	<i>hāstā</i>
Köcher, der	<i>tōr</i>	<i>kūwūr</i>
Kohl, der	<i>kālām</i>	
Kohle, die	<i>nāž̄t</i>	
Kopfkissen, das	<i>senīr</i>	<i>bāl̄šnā</i> (Kissen)
Kopfschmuck (der kurd. Weiber)		<i>kōre-zārna</i>
Koralle, die	<i>śilān</i>	
Korb, der	<i>sauēt</i>	
Körper, der	<i>qálbi</i> (a.)	<i>bādān</i> (a.)

Deutsch	Bābā - Kurdisch	Zāzā
Krabbe (Süßwasser-), die	<i>kiržál</i> (kurm. <i>räq</i>)	
Kranich, der	<i>kúmrī</i>	<i>kohing</i>
Krug, der		<i>hābānā</i>
Kürbis, der	<i>kūlikā</i>	<i>kui</i>
Kuh, die	<i>máňga</i>	<i>maňgā</i>
Kupfer, das	<i>mís</i>	
kurz	<i>kōsá</i>	<i>kilm</i>
lahm	<i>šäl</i>	
Lamm, das	<i>bárχ</i>	<i>bárχi</i>
lang		<i>därg</i>
Laus, die	<i>äspi</i>	<i>íspidä</i>
Leiche, die	<i>mürdū</i>	
leicht	<i>sūq</i>	
Licht, das	<i>rúnák</i>	
Lippe, die	<i>lú</i>	<i>laú</i>
Locke, die		<i>támerí</i>
Löffel, der	<i>kaučík</i> (t.)	
Löwe, der	<i>šér</i>	<i>šér</i>
Luchs, der	<i>ču^čdlú</i>	
Lüge, die	<i>duro</i>	<i>zúri</i>
Lügner, der	<i>durozin</i>	
Mädchen, das	<i>qič</i>	<i>keinek</i>
Magen, der		<i>húr</i>
Mandel, die	<i>bādém</i>	<i>čāklá</i>
Mann, der	<i>piaú</i>	<i>märdim</i>
männlich		<i>néri</i>
Mauer, die	<i>diwár</i>	<i>dás</i>
Maultier, das	<i>estír</i>	
Maus, die	<i>mišík</i>	<i>märä</i>
mehr		<i>váši</i>
Melone (Wasser-), die	<i>šutí</i>	<i>zäbášä</i>
Melone (Zucker-), die	<i>kaláq</i>	<i>bäslá</i>
Messer, das	<i>čākó</i>	<i>kárdí</i>
Milch, die	<i>šír</i>	
Milchstraße, die	<i>réi kähisä</i>	<i>genékä pírá</i>
Milz, die	<i>sípl</i>	
Mittag, der	<i>náwerí</i>	
Mittelfinger, der	<i>kámki náu rást</i>	<i>engišta ḍrete</i>

Deutsch	Bābā - Kurdisch	Zāzā
Mitternacht, die	níwešau	níme šáue
Monat, der	māñq	āšmā
Mond, der	māh	āšmā
morgen		māšte
Mücke (Stech-), die	mēš šūlā	
Müller, der	ašewān	
Mund, der	zār	fek
Mutter, die	dāyā	
Nacht, die	šau	šauā
Nacken, der	mil	mil (Hals, der)
Nagel, der (Finger-)	nāxān	nāngūi
Nase, die	kāpō	zinn
naß		hī, šil
Nebel, der	miš	miž
Neffe (Schwestersohn), der		yegān
Nelke, die	mīxā	
neu		nōwā
Niere, die	gurčilā	
Ochse, der	gā	gā
Ohr, das	gūe	gōs
Ohrring, der	guardā	gošārā
Öl, das		rūčān
Onkel, der (χāl)	dāt	
Panther, der	pelīng	
Pfeil, der	tīr	tīr
Pferd, das	ásip	üstōr, estōr, stōr
Pfirsich, die	garalū (t.?)	
Pflaume, die	halūčā	
Quitte, die	bē	
Rabe, der	kalāu	qerék
Rebhuhn, das	kaú	zāreg
Regen, der	barān	vārete
Regenbogen, der	kōrkē zerindā	késku sōre
Reif, der	zūxum	
Reis, der		res
Rheuma, das	bā	

Deutsch	Bābā - Kurdisch	Zāzā
Riegel, der	<i>surmač</i>	
Rosine, die	<i>mēviš</i>	
rot	<i>sūr</i>	<i>sōr, sūr</i>
Rücken, der	<i>pīst</i>	<i>pāš</i>
Rückgrat, das	<i>yēski pīst</i>	<i>hästie pāš</i>
Säbel, der	<i>śir</i>	
Salz, das	<i>χwāč, χüé</i>	<i>sōlā</i>
Sand, der	<i>χ̄s</i>	
Sattel, der	<i>zin</i>	<i>zin</i>
sauber, gut		<i>haul</i>
sauer	<i>tiriš</i>	<i>tirš</i>
Sauermilch, die	<i>māst</i>	<i>mast</i>
Schaf, das	<i>mār</i>	<i>mār</i>
Schaum, der	<i>käv, käf</i>	<i>kef</i>
Schenkel, der	<i>rān</i>	
schielend	<i>χ̄l</i>	
Schild, der	<i>matāl</i>	<i>märtāl</i>
Schildkröte, die	<i>kisāl</i>	
Schläfe, die	<i>lağānk</i>	<i>tūliq</i>
Schlange, die	<i>mār</i>	<i>mār</i>
Schloß, das	<i>alkarēs</i>	
Schlund, der	<i>kurkrō</i>	<i>kerikä</i>
Schlüssel, der	<i>hačer</i>	
Schmied, der	<i>āsingir</i>	
Schmutz, der		<i>längi</i>
Schnabel, der	<i>dündük</i>	
Schnee, der	<i>bäfr</i>	<i>vaiire</i>
Schnupftuch, Handtuch, das	<i>dästerā</i>	
Schnurbart, der	<i>sibir</i>	<i>semēl</i>
Schuh, der	<i>kāwūš</i>	
Schulter, die	<i>śān</i>	<i>duš</i>
Schuster, der	<i>kawūždrū</i>	
Schwager, der		<i>būrā</i>
Schwalbe, die	<i>parasilirkā</i>	
schwarz	<i>reš</i>	<i>siāh</i>
Schwefel, der	<i>gōgūrd</i>	
Schwein, das	<i>berās, berāz</i>	<i>χōz, χōs</i>
Schwelle, die	<i>niuderkē</i>	
schwer	<i>girān</i>	

Deutsch	Bābā - Kurdisch	Zāzā
Schwester, die		wāyā
See, der	golaú (türk. göl?)	
Seite, die (menschl. Körper)	parasū	kīšt
Silber, das	zéo, ziú	sīm
Skorpion, der	dūpšik, dūpišik	dūnišk, dūfišk
Sohle, die	bārī pē	
Sommer, der	hāvīn	āmnānī
Sonne, die	rōs	rōč, rōğ
spät	dādān	
Speichel, der	tīf	tūkā, tūqā
Sperling, der	cöilekā	
Spiegel, der	āvena	neinik
Spinne, die	galgáluka	pírikā
Stahl, der	pōlā	
Staub, der	χāk χōr	
Steigbügel, der	auzenḡī (t.)	
Stein, der	bārd	sī
Stern, der	ésterā	istārā
Stier, der		visterā
Stirn, die	niučau, niwčau	čāre
Stock, der	gōčán	čūčā
stolz	mākōl	
Stößer, der (Kaffee- bereitung)	dāshī	
Stotterer, der	lāl	kekéz
Strauch, der	čalūq (t.?)	tālī (kurm. deri)
Strumpf, der	gōrewī	gēruēi
stumm	lāl	lāl
Stute, die	māčin	üstörā
Tag, der	rōs	rōč, rōğ
Tal, das	dōl	
Tarantel, die	žušik	
Tasche, die	giljā	
Tau, der	šebnim	karaó (kurm. kir)
taub	kar	kär
Taube, die	kōtr	
teuer	girān	vāč
Tiger, der	bār (a.)	
Tod, der	mūrd	mārdānā

Deutsch	Bābā - Kurdisch	Zāzā
Ton, der	<i>qōlasūr</i>	
Töpfer, der	<i>dizégōzā</i>	
Träne, die	<i>firmışki īau</i>	<i>heisri cimā</i>
Traube, die	<i>trā</i>	
Treppe, die	<i>pelekān</i>	
trocken		<i>wışk</i>
Tulpe, die	<i>süesin</i>	<i>sōsün</i>
Tür, die	<i>därkā, derhē</i>	<i>kē-bér</i>
Ufer, das	<i>kerāx</i>	
Vater, der	<i>bābā</i> (t.)	
Veilchen, das	<i>wenarüse</i>	
viel		<i>bōl</i>
Vollmond, der (bedr)	<i>mānk, mānq</i>	<i>gōbek</i>
Wade, die	<i>bälēk</i>	<i>čip, gōšte čipā</i>
Walnuß, die	<i>güez</i> (a. t.)	<i>gōz</i> (a.)
Wange, die	<i>kulmā</i>	<i>rī</i>
wann?		<i>ču waχt</i> (a.)? <i>či zemān</i> (a.)?
Wasser, das	<i>au</i>	<i>arikü</i>
Weber, der	<i>gōlā</i>	<i>tāben, tābin</i>
Weg, der	<i>rā</i>	<i>rāt̄</i>
weiblich		<i>māki</i>
Weide, die (Salix)	<i>dāre bī</i>	
weiß	<i>spī</i>	<i>sipē</i>
Weizen, der	<i>genim</i>	
wenig		<i>tāi</i>
Werktag, der		<i>rōğe gürüā</i>
Widder, der		<i>berān</i>
wie?		<i>senī?</i>
wieder		<i>ānđī</i>
Wiege, die	<i>lāndk</i>	
Wildkatze, die	<i>külik</i>	
Wind, der	<i>bā</i>	<i>vā</i>
Winter, der	<i>zistān</i>	<i>zimistān</i>
wo?		<i>kōñ?</i>
Woche, die	<i>haftā</i>	<i>hautā</i>
Wolf, der	<i>gurg</i>	<i>vārg</i>
Wolke, die		<i>haur</i>

Deutsch	Bābā - Kurdisch	Zāzā
Wunde, die	<i>bir̥n</i>	
Wurfspieß, der	<i>taklā</i>	<i>hárba (a.)</i>
Wurm, der		<i>kerm</i>
Zahn, der	<i>dädän</i>	<i>dedž</i>
Zahnfleisch, das		<i>püdüt</i>
Zeigefinger, der	<i>kámki šehädet</i>	<i>eŋgišta šáde</i>
Zelt, das		<i>χaímä (a.)</i>
Zeltleine, die		<i>rasän, širít</i>
Zeltpflock, der		<i>míne χaímä</i>
Ziege, die	<i>bizím</i>	<i>bízä</i>
Zimmer, das	<i>dúu</i>	
Zitrone, die	<i>límō</i>	
Zucker, der	<i>kant</i>	
Zunge, die	<i>zábän</i>	<i>züwän</i>

Erzählung des Resūl, Hámawand, aus der Steppe Čemšemān bei Suleimanīya.

(Entspricht der Anekdoten Nr. 2, S. 68.)

Rőzékē mîrzā kāyátekē nûsând bō aχbâbñxöi ktî búgerä au kâyazâi kóra! bō fûlâna kési
bîbä. pâšü kâyäzekém dâ bâ nôkärî. kurakâ nûn saăt hâte-wâ.
Kâyäzekét bird?

Birdim.

Dâ tâ?

Talabi kird, némdaya.

Bô cî?

Atô bâ min gôt »bîbä«, nâdegyût »birdâya«. Birdim bérambéri wî râm girt hénâmawa.

Au piawâ kâyäzekâi xoéndi yâ nâxoendewâ?

Nâ, nâxoendewâ.

Mîrzâ dâsti bâ pé kânini kird: cî kséi bâ tô nägút?

Kutî: hei kérâ! au kérâ bâ tõi gut yâ bâ mní gut tânage išdim.

Index.

Abteilung I.

I. *Hikäyätäni yáryib oylu yüsib gällika.*

	Seite
1. <i>Hikäyeli dänyä güzelé</i>	1
2. <i>Ševχ mūs wä enjä yüsib dästän̄i</i>	3
3. <i>Hikäyeli rišwän̄</i>	7
4. <i>Hikäyeli téš̄</i>	10
5. <i>Hikäyeli ñširát</i>	12
6. <i>Hikäyeli gäwendä</i>	15

II. *Hikäyätäni gäfar oylu seidi bñä.*

1. <i>Hikäyeli zämbil feröš</i>	17
2. <i>Dästän̄i mäm̄i ñwän̄</i>	18
3. <i>Dästän̄i mér̄i ñkär̄i gäbälti áyä</i>	20
4. <i>Dästän̄i yasín bág</i>	27
5. <i>Dästän̄i dämáz öyly güčük hásan áyä</i>	33
6. <i>Hikäyeli mäm̄i álan</i>	36
7. <i>Hikäyeli yusib áxiz dö beráye hav bün̄</i>	45
8. <i>Dästän̄i muhámmed yémén</i>	47
9. <i>Dästän̄i saudáh</i>	50
10. <i>Dästän̄i húsein áyäyé zill̄i</i>	51

III. *Hikäyätäni ák̄i gärvände dálíka.*

1. <i>Hikäyeli mäm̄i álán̄</i>	53
2. <i>Zämbil feröš</i>	57

IV. *Hikäyäni háfiz.*

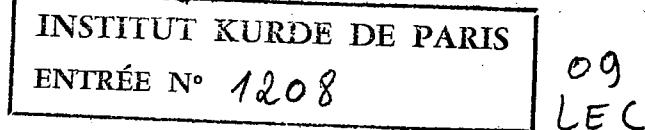
1. <i>Zämbil feröš</i>	58
----------------------------------	----

Abteilung II.

<i>Hikāyāti ḫmar ibn ḫlī kōsā.</i>	Seite
1. <i>Hikāyāt, ibrāhīm pāsā láfzī zāzā.</i>	60

Anhang.

Zāzā - Übersetzung der Erzählung »Dūnyā gūzèle«	63
Zāzā - Übersetzung der Erzählung »Yusüb dzīz«	66
Zāzā - Übersetzung von vier türkischen Anekdoten	68
Die Kardinalzahlen in Zāzā, Bābā- und Lōlō-Kurdisch	70
Einige Sätze in Zāzā, Bābā- und Lōlō-Kurdisch	72
Wortsammlung; Deutsch, Bābā-Kurdisch und Zāzā	103
Erzählung des Resūl, Hámawand	116

Lk 30

